Comando

DON BENDELL

AU DANSAT ÎN ACORDURILE EI SUMBRE...

UVERTURA B-52

EDITURA NEMIRA

ASALTUL NORD-VIETNAMEZILOR
ASUPRA TABEREI FORȚELOR SPECIALE A-242 DE LA DAK PEK

Comando

21

DON BENDELL
UVERTURA B-52

ASALTUL NORD-VIETNAMEZILOR
ASUPRA TABEREI FORȚELOR SPECIALE A-242 DE LA DAK PEK

OAMENII S-AU ÎNARMAT PÎNĂ ÎN DINȚI SI S-AU ÎNDREPTAT SPRE BUNCĂRUL LUI BON. ÎMPREUNĂ CU UN SERGENT DE CURÎND SOSIT, M-AM URCAT PE ACOPERIȘUL BUNCĂRULUI SI AM AȘTEPTAT ACOLO; AVEAM PUȘTI CU ȚEAVA DUBLĂ RETEZATĂ, DE CALIBRUL 12, ÎNCĂRCATE CU GLOANȚE "DOUĂ NULE"...

Don Bendell, fost ofițer în Forțele Speciale ale armatei americane, a luptat în Vietnam și a fost unul dintre cei care, pe un vîrf de munte însîngerat, alături de o mînă de Berete Verzi și de localnici, a ținut piept unei întregi divizii nord-vietnameze. Un episod sîngeros pe care îl descrie cu autoritate absolută, dar și cu sinceritate, în "Uvertura B-52".

DON BENDELL

UVERTURA B-52

AU DANSAT ÎN ACORDURILE EI SUMBRE...

TRADUCERE DE CONSTANTIN DUMITRU-PALCUS

NEMIRA
'93

Coperta colecției:
DAN ALEXANDRU IONESCU

© Don Bendell, 1992
THE B-52 OVERTURE

Toate drepturile asupra acestei versiuni
aparțin Editurii NEMIRA. Reproducerea integrală
sau parțială a textului este interzisă
și va fi pedepsită conform legii.

ISBN 973-9144-59-4

MULȚUMIRI

Ce altceva aș putea să-i spun soției mele, Shirley, prietenul meu cel mai bun, partenerul de afaceri și criticul cel mai sincer, decît „mulțumesc" și „te iubesc". Mulțumesc, de asemenea, minunatului editor de la DELL, E. J. McCarthy, agentului meu literar, Mike Hamilton, precum și managerului Dan Mark.

Dar cel mai mult aș vrea să le mulțumesc în aceste rînduri plutonierului în retragere Don „Commo Willy" Williams, sergenților și plutonierilor pensionați sau în retragere Charlie Telfair, Jim Hale, Bobby Stewart, Chuck Challela, Mike Holland, Tom Weeks, Joe Howard, Larry Crotsley și tuturor subofițerilor profesioniști din Forțele Speciale datorită cărora tînărul, imaturul, dar foarte țanțoșul locotenent al Beretelor Verzi nu a revenit acasă într-un sac funerar. Această carte este dedicată tuturor subofițerilor care i-au ocrotit sub aripa lor pe ofițeri, mai tineri sau mai vîrstnici, făcîndu-i pe mulți dintre ei să-și schimbe în bine înfățișarea și salvîndu-le viețile. Le mulțumesc tuturora.

Cuvînt către montagnarzi:

Voi ați fost aliații cei mai credincioși și mai aprigi ai americanilor. Astăzi sînteți decimați și anihilați, și nimeni nu pare să bage de seamă. Dar eu nu vă voi uita niciodată, așa cum nu vă va uita nici unul dintre cei care au făcut parte din Forțele Speciale și care au trăit alături de voi.

În noaptea aceea, toate fantomele pe care le cunoșteam au mărșăluit prin sufletul meu, trimise de Yang, spiritul morților, către compania camarazilor mei dispăruți. Nu mi-a fost teamă, căci eram cuprins de o liniște sumbră.

În Vietnam, în fiecare zi era Halloween[1].

JIM MORRIS
„The Devil's Secret Name"

[1] Ziua de 31 octombrie, ajunul Zilei tuturor sfinților *(n.t.)*.

FIII MUNȚILOR

Annamii v-au luat pămînturile,
Legîndu-vă de mîini lanțurile.
O, cum ați pierit prietenii mei,
Răpuși de o ură fără temei.

Surorile, fiicele v-au fost violate,
Eu plîng pentru toate cele-ntîmplate.
Stieng, Biat, Ra, Kaho,
Gar, Rolom, Chrau Jro, Pacoh,

Todra, Monom Bahnar, Jarai,
Katua, Sedang, Hre, Hrov, Roglai,
Chru și Rengao, Kayong,
Sedang, Duan, Cua, Phuong,

Brou, Mnong și Rade,
Katu, Takua, Halong și Jeh,
Mîndrele triburi ale acestui popor
Atîtea vieți cuprinse-ntr-un nor.

Un nor de teamă, de visuri deșarte,
Un nor sfîșiat de-un țipăt de moarte
O, fii ai munților, frații mai buni,
Voi cînta acest cîntec întregii lumi.

Pe mulți v-au doborît cruzii annami,
Dar Domnul îi va pedepsi pe dușmani
Căci voi ați trăit sub aripa lui,
Iubindu-l cu forța sufletului.

Ați luptat pentru libertate, nu pentru avere,
Ați luptat pentru pace, nu pentru putere
Ați cîntat, v-ați rugat, ați muncit mereu,
Montagnarzi, voi sînețti copiii lui Dumnezeu.

Don Bendell

Capitolul I

EVADAREA

Am extras un Lucky Strike din cutia de plastic protectoare aflată în buzunarul pantalonilor de uniformă, am întors țigara cu înscripția la vedere și am bătut-o de marginea brichetei Zippo. L-am servit cu o țigară pe sublocotenentul de lîngă mine, oferindu-i și un foc. Am aprins-o apoi pe a mea și, tocmai cînd un alt locotenent se întinsese peste podeaua camionului de 2,5 tone să-și aprindă țigara Marlboro, am închis capacul brichetei.

— Ce mama-dracului faci, Bendell? se oțărî tînărul ofițer. Dă-mi și mie un foc, ce pușca mea!

Am rînjit și am deschis din nou bricheta, apăsînd ușor pe capac și pocnind din degete pe muchie. Mi-am plesnit apoi degetele mîinii drepte, învîrtind cu mijlociul rotița de oțel, și piatra risipi o ploaie de scîntei. Flacăra fitilului lumină fețele nervoase ale celorlalți locotenenți aflați pe platforma din spate a masivului camion militar. Ca și mine, fiecare purta pe cap cîte o beretă verde, cu o bară aurie în centrul emblemei. Majoritatea emblemelor erau de culoare roșie și aparțineau Grupei a Șaptea din Forțele Speciale. Doar cele ale Grupei a Treia erau multicolore. Cele mai puține erau colorate în roșu și negru și desemnau Grupa a Cincea. Toți știam că în curînd vom purta emblemele negre cu bordură albă și cu o dungă diagonală galbenă, vîrstată de trei dungulițe roșii, împrumutate de la steagul Republicii Vietnamului de Sud.

Cei mai mulți dintre noi aveam indivativul MOS[1]-31 542, care însemna Ofițer de Infanterie al Forțelor Speciale Aeropurtate. Majoritatea își vor încheia ultima lor misiune într-un sac funerar, iar alții vor ajunge în cine știe ce închisoare subterană, întrebîndu-se, după mai bine de douăzeci de ani, cum a putut patria lor să-i lase pradă uitării. Foarte mulți vor deveni, pur și simplu, parte integrantă din peisajul rural în descompunere al Vietnamului tropical, fertilizînd solul ce va da naștere unui nou peisaj rural, la fel de ușor de distrus de către lăcomia și avariția oamenilor.

În loc de altă explicație, am rînjit către locotenentul ofensat și i-am spus:

— E o superstiție din al doilea război mondial, bătrîne. Niciodată să nu aprinzi mai mult de două țigări de la același chibrit. Exact atît îi trebuie unui țintaș să ochească, ghidîndu-se după flacăra lui.

Încă supărat, sau mai exact plin de draci, locotenentul replică dur:

— Și unde vezi tu țintaș în camionul ăsta-mputit, ai?

L-am privit drept în ochi și i-am spus:

— Potolește-te!

— Te fut! mi-o întoarse tipul, a cărui față se înroșise evident, lucru vizibil cu tot întunericul din camion.

— Păi, atunci, vă fut și eu pe tine și pe calul pe care ai călărit, am răspuns rînjind.

Tînărul ofițer se ridică să sară la bătaie, dar îl reținură doi prieteni.

Înciudat, găsi cu cale să mă amenințe:

— Am să-ți trag eu niște șuturi în curu-ăla slăbănog, Bendell!

— Să nu uiți să-ți aduci de mîncare și cel puțin vreo cinci amici, bătrîne, fin'c-o să ai de lucru toată ziulica, i-am răspuns. În tot cazu', eu zic că te dai la mine-așa, pentru că ești o muiere și ți-e frică să nu te lase Charlie[2] fără boașe. De ce nu vrei tu să te potolești și să te porți ca un adevărat conducător?

---

[1] MOS — *Military Occupational Speciality* — Specialitate militară *(n.t.)*.

[2] Numele argotic dat de militarii americani vietnamezilor *(n.t.)*.

Amîndoi simțeam furnicăturile și agitația de dinaintea unei bătălii. Eram ca doi masculi tineri din ceata unui elan, nepregătiți încă să-l răsturnăm pe bătrînul monarh, dar plini de năbădăi și gata să ne batem cu cineva, indiferent cu cine. Ne dădeam mari și încercam să ne ascundem frămîntările în spatele unor măști de bravadă. Pînă la urmă, dorind într-adevăr să fim respectați ca lideri și, în aceeași măsură, prețuiți ca luptători, am înțeles că făceam parte din aceeași turmă și că trebuia să ne luptăm cu răpitoarele, și nu între noi.

Am privit în lungul camionului și am zărit chipurile a doi tipi care-și petrecuseră ultimul an alături de mine: Tom Eggers și Phil Bauso.

Eggers era un tip scund, cu picioarele paranteze, cu pielea permanent bronzată „made in Florida". Făcea parte dintr-o altă companie a Grupei a Șaptea, dar absolvise Școala de ofițeri de infanterie de la Fort Beginning, Georgia, în aceeași unitate cu mine: compania 56, promoția 1967. În timpul săptămînii de sărituri din turn de la cursul de parașutiști, am fost spitalizat pentru dublă pneumonie și pleurezie. Eggers și Bauso m-au vizitat la Martin Army Hospital, tachinîndu-mă fără milă pentru faptul că voi fi reciclat și că va trebui să reiau cursul de parașutiști. A doua zi, Eggers s-a dus să ia un harnașament de parașută dintr-un șopron și a fost mușcat de un șarpe cu clopoței. A ajuns la Martin Army Hospital, pe același palier cu mine. A fost și el reciclat.

Bauso era un candidat ideal pentru Forțele Speciale, unitatea răzvrătiților și a caracterelor sucite. Se vorbea despre el că fusese avocat la New York și că ar fi putut intra în armată, direct cu gradul de căpitan, în corpul avocaților guvernamentali pentru Curtea Marțială, dar, în loc de asta, se înrolase ca soldat de rînd, urmase Școala de ofițeri de infanterie și primise gradul de sublocotenent.

— Dacă vreunul dintre voi e prins, spuse Eggers, să nu cedați în cazul în care încearcă să vă determine să faceți flotări sau altceva, fiin'că dup-aia o să vă pună să faceți tot felul de chestii.

Ofițerii din camionul ticsit se uitară la el cu fețe candide. După ce Eggers termină ce-avu de spus, unul dintre el îl întrebă:

— Și de unde știi tu, Eggers?

— Un amic de-al meu a fost POW[1], replică el. De îndată ce a început să asculte de ordinele lor, ăia i-au cerut să facă din ce în ce mai multe chestii. I-au agățat chiar și niște sîrme de boașe, după care l-au luat la întrebări. Bătrînul Victor Charlie[2] a învîrtit manivela unui telefon de campanie ca să-l impulsioneze să răspundă cum trebuie.

Fumătorul de Marlboro schimbă locul cu cel de lîngă mine și-mi spuse zîmbind:

— Scuze, bărbate, nu era cazul să-mi ies din pepeni în halul ăla.

Am zîmbit larg și i-am răspuns:

— Las-o baltă. Dar nu uita că avem cel mai periculos MOS din Vietnam: știi la fel de bine ca și mine că aproape toți oamenii din camionul ăsta or s-o mierlească.

Posomorîți, am cuprins cu privirea încărcătura de ofițeri ai Forțelor Speciale, înțelegînd adevărul spuselor mele. În decurs de un an, supraviețuitorii acestui grup abia dacă vor mai umple locurile dintr-un jeep. Amîndoi ne gîndeam la ceva inteligent ca să ne ascundem frica. Negăsind nimic, ne-am pus la loc poleiala de *macho*, una din tehnicile necesare supraviețuirii în meseria noastră.

Fumătorul de Marlboro spuse într-un tîrziu:

— Îi bag în mă-sa pe toți, bătrîne, da' eu mă-ntorc înapoi!

Am rîs:

— Păi, dacă nu te-ntorci, nu-ți face probleme, o să am eu grijă să mă tăvălesc cu baba ta!

Celălalt chicoti și replică:

— Bineînțeles, dă-i bătaie, numai să nu te dezamăgească păsărica aia uzată.

Am rînjit din nou și i-am spus:

— Sînt sigur c-o să-mi placă după ce-am s-ajung la partea neuzată.

Tipul mi-a tras un pumn amical în biceps. Dincolo de el, l-am zărit pe locotenentul Leopold care, în seara aceea, spre deosebire de camarazii săi, nu rîdea și nu trăncănea. Vizibil adîncit în gînduri, cu privirea pierdută în gol,

[1] POW — *Prisonner of War* — prizonier de război *(n.t.)*.

[2] Pronunțarea în limbajul telegrafiștilor a inițialelor sintagmei Viet-Cong *(n.t.)*.

stătea sprijinit de țeava automatului său M-16, surd la discuțiile din jur. Pe urmă m-a izbit încă ceva straniu: aproape de el se afla Heinz Roesch care afișa același comportament. Imaginea celor doi bărbați privind tăcuți undeva, în gol, mi-a provocat fiori pe șira spinării.

Mai multe rapoarte de contrainformații ne preveniseră despre prezența în zonă a patrulelor inamice, și camionul era încărcat cu ofițeri din Forțele Speciale. Ce țintă mai nimerită și-ar fi putut dori cei din Viet-Cong pentru capturare sau distrugere? Pe deasupra mai aflasem că un alt camion cu locotenenți fusese capturat și transportat către o tabără de prizonieri de război de către soldații în „pijamale negre" și pălărioare țuguiate din paie.

În mod normal, tinerii ofițeri SF[1] ar fi pălăvrăgit cu toții necontenit, încercînd să dea impresia că n-ar aparține rasei umane. Și, de fapt, cu excepția lui Leopold și Roesch, locotenenții flecăreau neobosiți, lăudîndu-se care cu isprava de a fi mîncat pahare cu o seară înainte, care cu coborîrea în rapel pe peretele blocului de locuințe cu ocazia ultimei beții în Fayetteville. Se vede treaba că acești tineri chefuiau strașnic. În timpul nostru liber, mulți dintre noi ne îmbătam zdravăn și ne duceam să sărim cu parașuta sau căutam blocuri înalte pe care să ne jucăm de-a alpiniștii.

Cu numai o săptămînă în urmă, cei mai mulți dintre noi ne aflam seara la o băută, la clubul ofițerilor, strîmbîndu-ne de rîs pe cînd urmăream știrile la televizor, cu Chet Huntley și David Brinkley.

Ultima știre din acea seară a fost citită de Chet Huntley și suna cam așa: „Trei locotenenți din Beretele Verzi au fost arestați în urma unei petreceri destrăbălate în Fayetteville, Carolina de Nord, săptămîna trecută."

Unul dintre cei prezenți a ridicat paharul și a strigat:

— Hei, ia te uită, am ajuns pe postul național, băieți!

Toți am ridicat paharele, am salutat cu urale evenimentul și le-am dat peste cap.

Doi tipi din grup au propus continuarea petrecerii la ei acasă, unde am mutat mobila în alte apartamente și am lăsat în cele trei dormitoare numai somierele. O formație de instrumentiști cînta zgomotos în living

[1] SF — *Special Forces* — Forțele Speciale *(n.t.)*.

room, iar pe post de frapiere tronau cîteva tomberoane de gunoi pline cu gheață și sticle de bătură. Repede golite, acestea erau încontinuu umplute la loc. Poliția a fost chemată de trei ori în somptuosul cartier rezidențial Tarrytown, pînă cînd, în cele din urmă, s-au operat arestări.

„Al dumneavoastră credincios", fiind într-o stare avansată de ebrietate, era cît pe-aci să fie și el arestat cînd un polițist l-a prins cu o tipă — profesoară de spaniolă la un colegiu —, îmbîrligați pe capota unei mașini de poliție. Cu puțin noroc, însă, a scăpat.

Cîțiva dintre participanții la chef erau colonei și maiori ai Beretelor Verzi, iar ceilalți ofițeri de companie. Gradele mai mari au salvat pielea ofițerilor de rang inferior și l-au convins pe generalul Flanagan de la Centrul JFK să mușamalizeze afacerea cît mai repede posibil.

Acești locotenenți tineri mergeau cu toții în Vietnam să activeze ca ofițeri în echipele A ale Forțelor Speciale, în Forțele Mobile de Șoc (Mike Forces), precum și în Grupa de Studii și Observații (MAC-V SOG).

SOG era unitatea „top secret", compusă în principal din membri ai Forțelor Speciale, dar oamenii lor purtau uniforme „sterile" și foloseau echipament „steril" în timp ce efectuau pătrunderi adînci în Vietnamul de Nord, Laos și Cambodgea. Cel mai adesea, acționau ca patrule de recunoaștere în echipe formate din șase oameni — doi americani și patru mercenari. Uneori, plecau în misiuni de „răpire", cu scopul de a localiza și a captura cîte un prizonier, pentru reîmprospătarea informațiilor. Alteori, participau la misiuni de acțiune, respectiv la sabotaje. În fine, alții plecau în misiuni ale „echipelor ucigașe", însărcinate în principal să pătrundă în zonele extrem de „fierbinți" și să salveze micile echipe de recunoaștere din cine știe ce mare încurcătură.

Primiserăm cu toții cele mai periculoase însărcinări în Vietnam. Faptul că ne aflam alături de cei mai bine antrenați, de cei mai abili subofițeri din orice forță militară din lume, a fost principalul motiv pentru care o parte dintre noi am supraviețuit.

Cei mai mulți abia absolviserăm Școala de ofițeri și trebuia să înfruntăm nu numai moartea, dar resimțeam și tensiunea plasării în posturi de comandă, avînd în subordine niște subofițeri atît de buni. Voiam să ne ridicăm la

înălțimea imaginii eroice a Forțelor Speciale. Tocmai atunci, John Wayne turna mult-lăudatul film *Beretele Verzi*, ecranizare a best-seller-ului lui Robin Moore. Sergentul SF Barry Sadler, înregistrase succesul „number one": „Balada Beretelor Verzi". Cu numai un an sau doi în urmă, unii dintre noi mai eram încă elevi de colegiu, iar acum eram opriți pe stradă și ni se cereau autografe. Veteranii din cel de-al doilea război mondial ne dădeau de băut. Femeile ne ofereau trupurile lor.

Nu ne puteam da în vileag frica pe care o simțeam cu toții: nu era frica de moarte, ci de eșec, de a nu corespunde imaginii. În privința asta, nici subofițerii nu ne erau de folos. Așa se face că imaginea, mai exact felul în care publicul și chiar noi înșine percepeam această superunitate de luptă, a creat, ca să respectăm adevărul, mulți eroi. Înconjurați de succesul celor care făcuseră „pionierat", toți împreună, și fiecare în parte, ne străduiam, dincolo de normal, să ne ridicăm la înălțimea unui ideal, situat parcă undeva prea sus pentru noi.

În afara faptului că a generat eroi, această imagine a generat, în același timp, și o extraordinară presiune asupra noastră. Cum ne-am descurcat? Am chefuit strașnic. Am băut vîrtos. Am muncit din greu. Am studiat pe rupte. În consecință, cei care, pînă la urmă, au murit și-au vîndut tare scump pielea.

Camionul trecu rapid printr-un crîng de copaci de esență tare, acoperit cu coarde de viță sălbatică. Pe o creangă care atîrna deasupra drumului, pîndea o siluetă întunecată. Ceva străluci în noapte: era microfonul unei stații radio. Transmitea în grabă un mesaj către camarazii săi învestmîntați în „pijamale negre", aflați undeva, pe traseu.

Un blond chipeș, cu ochii albaștri, Dan Cahoon, strigă peste huruitul camionului:

— Hei, băieți, ați auzit de Frank Van Hoy?

Cu doar două luni în urmă, Frank, împreună cu soția și cu un alt cuplu, văzuse acea lumină stranie din Carolina de Nord și fusese uluit de priveliște. Cu zîmbetul său atotprezent, Frank povestea plin de încîntare despre apariția acelei lumini misterioase care, deplasîndu-se de-a lungul unei porțiuni de cale ferată părăsită, din sud-estul Carolinei de Nord, iluminase apoi interiorul auto-

mobilului lor, în timp ce toți patru priveau scena de pe un deal din apropiere. După care s-a înălțat și a dispărut. Dacă Frank nu ar fi fost el însuși un SF, probabil că ceilalți nu i-ar fi acordat prea multă atenție.

— Ce-i cu el? întrebă altcineva, deși nimeni n-ar fi vrut să afle cu adevărat.

Frank era popular printre tinerii ofițeri și dacă i s-ar fi întîmplat ceva, asta le-ar fi amintit tuturora că și ei erau muritori și vulnerabili.

Dan răspunse:

— Am auzit că a fost repartizat într-o echipă A din Corpul de armată I și că tabăra lui a fost atacată. Abia ajunsese acolo de douăzeci și patru de ore, cînd un nenorocit de obuz de mortier a aterizat în locașul său individual.

— Dar-ar dracii! am strigat eu. Și Frank a fost omorît?

— Nu! răspunse Cahoon. A fost rănit și transportat la spital, da' am auzit c-o să se facă bine.

Parcă dintr-o dată, toată lumea se înveseli. Ușurarea se putea citi pe fețele tuturora.

Dan Cahoon își continuă relatarea:

— Dar asta nu-i nimic. Frank vorbește deja că ar vrea să urmeze o școală de pilotaj și să revină pe front ca pilot de elicopter.

Buna dispoziție crescu din nou și discuțiile trecură la piloții de elicoptere. S-au analizat diferențele dintre aparatele Huey și Cobra, dintre piloții „de duminică" și adevărații piloți, cei militari.

Doi dintre preopinenți ajunseră la un dezacord în privința procedurilor de urgență aplicate în cazul elicopterelor.

Scundul zise:

— Pe dracu'! Dacă unui elicopter i se oprește motorul și se află la cel puțin treizeci de metri înălțime, elicea se poate roti singură.

Celălalt se minună:

— Păi, cum, dacă motorul s-a oprit?

Scundul preciză:

— La școala de piloți îi învață cum să procedeze.

— Și ce fac? întrebă altcineva.

Scundul răspunse:

— Instructorul ridică aparatul cam pe la trei sute de metri și apoi oprește motoarele. Elevul trebuie să aducă aparatul jos prin autorotație. Presiunea aerului determină învîrtirea paletelor. Elevul-pilot trebuie să aterizeze pe partea din spate a săniilor și să împingă aparatul înainte; imediat ce atinge solul, elicopterul alunecă în față.

Eggers spuse:

— Și dacă elevul pică la test?

Toți cei de față rîseră.

Dan Cahoon întrebă printre hohote de rîs:

— Știți care e ultimul lucru ce-i trece elevului prin minte cînd pică un examen?

— Care?

— Propria-i găoază!

Îi răspunse un hohot de rîs general.

Bum! Explozii! Confuzie! Camionul derapă și se opri într-un nor de praf. Intregul grup gemu, în timp ce trupurile noastre erau împinse de forța centrifugă spre partea din față a camionului. Fiecare încercă să înghită în sec, dar frînarea bruscă a mașinii parcă ne lăsase pe toți fără salivă. Afară, în întuneric, se auzea un clănțănit asurzitor de gloanțe, amestecat cu vorbe vietnameze. Apoi, liniște deplină.

Ne uitam unul la altul, sperînd să găsim în privirile celorlalți o soluție magică pentru a ieși dracului din această situație. Ne ascundeam emoțiile în spatele măștilor de *macho*, dar fiecare dintre noi simțea un bubuit înspăimîntător în urechi: erau bătăile inimii. În sfîrșit, liniștea a fost întreruptă de un ofițer, care-și trase cocoșul armei M-16, urmat apoi de ceilalți. Stăteam încordați pe marginea banchetelor, gata să ne lansăm într-o luptă disperată pentru supraviețuire, dar nimeni nu făcea nici o mișcare. Nu eram siguri dacă trebuia să atacăm sau să așteptăm o contralovitură. Domnea o liniște apăsătoare, aproape asurzitoare. Cineva trase un pîrț. Îi răspunse un chicotit nervos.

Tresărirăm brusc cînd o voce puternică de afară bubui:

— Hei, Berete Verzi, americani labagii! *Lai de mau! Lai de mau!* Camion înconjurat! Este *beaucoup* VC[1]! Ieșit afară! Mîini sus! Ieșit afară, voi împușcat! Toți murit! Ultimii oameni!

Cei doi ofițeri aflați spre spatele camionului ridicară prelata și aruncară o privire afară. După ce le-au întins armele celor de jos, s-au ridicat și și-au pus mîinile la ceafă, cu degetele împreunate. Apoi s-au sprijinit cu grijă de oblonul din spate al camionului, trecîndu-și picioarele pe deasupra. Jos, mai multe perechi de mîini i-au înhățat de brațe și i-au tîrît în întuneric. Liniștea din camion încetase să mai fie tensionată, generată de teamă: era liniștea înfrîntă, dureroasă a resemnării. Văzînd cum procedaseră primii doi, ceilalți le urmară exemplul, conștienți deja că era la fel de lipsit de speranță să lupte sau să încerce să scape prin fugă.

Înainte de a coborî, m-am uitat pe furiș pe sub prelată și am văzut soldați inamici în „pijamale negre" mișunînd peste tot. Am lăsat pușca jos și mi-am scos din teacă pumnalul „Ka-bar", pe care l-am ascuns sub mîneca dreaptă, unde-l țineam cu degetele. Cu stînga, mi-am scos din buzunare chibriturile, mica busolă și briceagul, vîrîndu-le în buzunarul din față al uniformei. M-am așezat pe muchia oblonului și m-am aruncat cu picioarele înainte, în aerul nopții . . .

Mîini aspre m-au înhățat și m-au tras în beznă. Am aterizat cu un bufnet și m-am izbit cu fața de pămîntul moale. Brațele mi-au fost priponite strîns la spate, iar în jurul ochilor mi s-a aplicat un bandaj militar. Un fir de nailon, din acela folosit ca suspensie pentru parașute, mi-a fost legat de gaica de la centură, pe șoldul drept, și prins în continuare de găicile celor din fața și din spatele meu. Șirul de prizonieri a fost condus apoi prin pădurea deasă.

Printr-un noroc, banda de la ochi mi-o așezaseră strîmb, astfel încît puteam vedea cu ochiul drept dacă-mi ridicam capul. Am lăsat cuțitul să-mi alunece în mînă, încercînd apoi să retez coarda de suspensie. Tăișul abia dacă pătrundea în firul rezistent. „Pui de căței!" —

[1] VC — Viet-Cong — nume dat comuniștilor și aliaților lor în timpul războiului din Vietnam, reuniți în Frontul Național de Eliberare a Vietnamului de Sud.

mi-am spus. Nu avusesem chef să-i mai ascut lama la revenirea din ultimul exercițiu de antrenament pe teren. Continuînd să mișc cuțitul ca pe un fierăstrău, îmi țineam totodată capul ridicat, ca să-i pot urmări pe paznicii îmbrăcați în negru, care dirijeau grupul printre copaci. Nu mi-au observat intențiile, așa că am continuat cu disperare să frec lama de firul de nailon.

Șirul de prizonieri coborî împleticindu-se peretele unei rîpe nu prea adînci, după care urmă urcușul pe malul opus. În apropiere, se vedeau un grup de corturi, două turnuri dotate cu reflectoare, în care erau amplasate mitraliere, și o amenajare de formă pătrată, destinată prizonierilor, cu o mică baracă în centru. Intregul complex era împrejmuit cu două garduri de sîrmă ghimpată înalte de 3,5 m, despărțite de un culoar lat de 2,5 m, plin cu un păienjeniș de sîrmă „concertina"[1] împletită-n trei. În plus, două porțiuni din suprafața lagărului, la colțurile din față, erau închise de mici garduri mobile de sîrmă ghimpată. În fiecare dintre ele se afla cîte un cort de prelată neînălțat.

— Fir-ar să fie! mi-am șoptit, frecînd cu și mai multă disperare firul care-mi legase mîinile.

Știind că în cîteva secunde vom ajunge în lagărul de prizonieri, mi-am proptit picioarele și m-am smucit înapoi, într-o ultimă sforțare deznădăjduită de a rupe coarda. Sfoara nu s-a rupt, așa încît mai mulți oameni din fața mea au căzut pe spate o dată cu mine, trași de firul de suspensie.

— Of, futu-mă-n cap! am bîiguit, suficient de tare ca să fiu auzit, conștient că intrasem într-un mare rahat.

Sîngele mi s-a scurs din cap și aproape că mi-a venit să leșin cînd am auzit chiar în spatele meu un hohot de rîs izvorît din adîncul pîntecului și o pereche de mîini supradimensionate, mai curînd niște menghine, m-au înșfăcat de umeri și m-au săltat în picioare fără prea mult efort. Era gardianul-șef. Un behemot[2] care probabil îmi stătuse în spate tot timpul, savurînd spectacolul strădaniei mele de a tăia coarda.

---

[1] O rețea din colaci de sîrmă, de regulă ghimpată, care se poate strînge pentru a fi transportată *(n.t.)*.

[2] Animal uriaș biblic, asemănător hipopotamului *(n.t.)*.

Smulgîndu-mi din mînă pumnalul, îndoi firul într-o mică buclă, introduse lama înăuntru și smuci de ea. Lama trecu cu ușurință prin fir, iar bruta hohoti bine dispusă.

— Ești mare sculă, ai? am spus. M-așteptam să fiți niște spurcăciuni d-alea mici și galbene.

Gardianul vorbi într-o engleză stricată.

— Și eu vorbește engleza, băi, pungaș de Chicago.

Am bulbucat ochii și-am exclamat:

— Of, fir-ar să fie!

Apucîndu-mă de braț, King Kong m-a escortat, făcîndu-mă să merg în vîrful picioarelor, într-un loc din apropierea corturilor, unde prizonierii primeau deja instrucțiunile ce trebuiau respectate. Am început să tremur fără să mă pot stăpîni și, în sfîrșit, am băgat de seamă cît era de frig.

Am bîiguit:

— Și tot așa, m-așteptam ca pe-aici să fie căldură și umezeală. Cînd colo, e mai frig ca-n ciocul unui pinguin.

Ca și ceilalți, avusesem în dotare uniforma, ranița și harnașamentul pentru muniție, dar, în afară de uniformă, celelalte ne fuseseră deja confiscate, iar acum primiserăm ordinul să ne dezbrăcăm. Tinerii bărbați tremurau goi-pușcă, înconjurați de o vegetație umedă și de nepătruns, în cea mai rece noapte a anului, întrebîndu-se ce alte orori îi mai așteptau. Și nu erau nici măcar lanurile de orez întinse și fierbinți din Delta Mekongului.

Ciorapii, chiloții, tricourile, centurile, șireturile de la bocanci, plăcuțele de identitate și obiectele de valoare ne-au fost confiscate și ambalate în plicuri de manila, etichetate cu numele, rangul și numărul de înmatriculare ale fiecăruia. Ni s-a ordonat să ne întoarcem salopetele pe dos și să le îmbrăcăm, urmînd ca tot grupul de prizonieri înfricoșați să se alinieze în coloane de cîte trei în fața unei mese pliante de dimensiuni apreciabile. Acolo ni s-au dat stilouri, cu indicația să ne semnăm pe plicurile care conțineau obiectele noastre de valoare.

Am înghițit în sec, știind că voi refuza. La orele de însușire a codului de conduită fuseserăm instruiți să nu semnăm sub nici o formă vreun document dacă vom ajunge prizonieri de război. Eram speriat, dar, cînd mi-a venit rîndul, m-am apropiat, am luat stiloul și m-am aplecat peste masă, către gardianul de pe scaun.

Probabil că King Kong îmi simțea intenția și era pregătit. M-a izbit peste trahee și m-a săltat cu răutate la cîțiva centimetri de sol. Brațul drept îmi era răsucit la spate, cu tendoanele întinse de strînsoarea ca de menghină.

Gardianul-șef rosti cu o voce gravă:

— Semnezi plicul în clipa asta.

— Mă cac pe nasul tău de labagiu comunist! am scrîșnit furios.

Brațul, puternic ca un picior de elan, m-a strîns de gît, tăindu-mi respirația. M-a zgîlțîit și m-a izbit de un copac foarte mare și foarte dur. În mîinile matahalei a apărut o pereche de cătușe, pe care mi le-a prins de încheieturi după ce m-a forțat să iau copacul în brațe. Am văzut că ceilalți se apropiau de masă și-și semnau plicurile.

Am strigat:

— Hei, băieți, nu faceți asta! Or să se folosească de semnăturile voastre!

King Kong își făcu din nou apariția, Dumnezeu știe de unde, cu un bandaj militar pe care mi-l vîrî în gură, legîndu-i capetele în jurul cefei. Am încercat să-mi folosesc dinții și limba ca să împing afară tifonul, dar fără nici un rezultat. La fiecare cîteva minute, gardianul-șef apărea în preajma mea, cu pieptul său mare ca un butoi zgîlțîit de hohotele profunde de bas.

Abia după ce toți ceilalți au semnat, mi s-au desfăcut cătușele. Harnașamentele, ranițele și armele au fost etichetate și încuiate în șopronul de lemn, după care am fost împărțiți în două grupuri și duși în cele două secțiuni ale lagărului unde se aflau corturile culcate la pămînt. Cu toate că înghețaserăm de frig, în loc să înălțăm corturile, ne-am vîrît sub prelate și ne-am ghemuit laolaltă, luîndu-ne reciproc în brațe și sperînd să scăpăm de frig cu ajutorul căldurii cumulate a trupurilor.

Și atunci se porni muzica. Cîteva difuzoare de mare putere fuseseră amplasate în imediata vecinătate a gardurilor fiecărui sector și orientate înspre lagăr, la nivelul solului. Difuzoarele trîmbițau muzică vietnameză, cu volumul dat la maximum. Urmă o succesiune de zgomote psihedelice, efecte sonore, și iarăși muzică vietnameză. Nivelul decibelilor trebuie să fi fost undeva între cel din interiorul unui motor de bombardier B-52, la

decolare, și cel asociat unei bombe nucleare de mare putere. În noaptea aceea n-aveau să se odihnească nici diavolii, nici îngerii.

Fiecare bărbat stătea ghemuit sub pînza cortului, cu brațele înlănțuite în jurul celui din față, cu corpul presat de spatele celuilalt și ținut în brațe de cel din spatele său. Nu m-am putut stăpîni să nu chicotesc.

O voce întrebă:

— Care rîzi, mă?

— Sînt eu, Bendell. Tocmai mă-ntrebam ce s-ar întîmpla dacă unuia dintre noi i s-ar scula.

Rîsete nervoase.

Un alt locotenent spuse:

— Păi, ăla ar fi un poponar mort.

Toată lumea izbucni în rîs și atmosfera se mai destinse. Muzica se opri.

O voce se auzi în difuzoare: era din nou King Kong.

— Adunarea pentru apel!

Prizonierii s-au strecurat din uterele gigantice de prelată, înfruntînd răcoarea de gheață de la miezul nopții. Cele două grupuri, aliniate, așteptau în poziție de drepți. Gardianul-șef stătea la o masă, lîngă poarta principală. Reflectoarele din turnurile de pază aruncau o lumină orbitoare.

Vocea groasă hurui din nou în clipa în care King Kong începu să strige numele a patru prizonieri:

— Voi toți încercat evadați! Ultimii oameni! Veniți la poartă!

Unul din locotenenți încercă să simuleze o dereglare psihică subită și protestă cu mîinile ridicate într-un gest de implorare:

— Nu! Vă rog, eu n-am încercat să evadez! Vă jur!

Un alt locotenent îi șuieră energic:

— Taci dracului din gură, muiere! Ești un SF! Comportă-te ca atare!

Tînărul ofițer realiză subit cine era și unde se afla și-și îndreptă brusc coloana, umflîndu-se în pene. Se apropie de poartă și încremeni în poziție de drepți. Cei patru tineri au fost înșfăcați de gardieni, trei dintre ei fiind escortați dincolo de poartă, iar cel care implorase iertare dus lîngă un vestiar metalic cenușiu, care zăcea pe o rînă în mijlocul lagărului. Doi gardieni l-au vîrît

înăuntru, urlînd și lovindu-l cu picioarele, au închis ușa și au întors dulapul pe partea cealaltă. Pe fondul zbieretelor captivului și sub privirile noastre îngrozite, gardienii au început să izbească în vestiar cu două bîte de lemn.

S-a ordonat ruperea rîndurilor și ne-am tîrît din nou sub prelate, dar de data asta difuzoarele au tăcut o vreme. În schimb, prizonierii erau „trataţi" cu zgomotele loviturilor aplicate de gardieni în vestiarul metalic și cu zbieretele captivului. În cele din urmă, bocănitul s-a oprit și, curînd, l-am auzit pe tip strecurîndu-se sub prelată, suspinînd pe înfundate. Muzica reîncepu, dar numai pentru cincisprezece minute. S-a ordonat o nouă adunare în formație și prizonierii au părăsit iarăși căldura culcușurilor, ca să ia poziție de drepți. Au fost strigate alte nume, inclusiv al meu. Doi dintre oameni au fost acuzați de a fi lipsit la precedentul apel.

Uriașul gardian-șef s-a deplasat personal în incinta lagărului, mi-a pus cătușele și m-a escortat afară, pe poartă. Strînsoarea tipului semăna cu cea a unor fălci de rechin și, la fiecare cîteva secunde, se auzea risul său cavernos. Era chiar mai solid decît Dick „Cherokee" Wright, unul din cei mai respectați și mai bine făcuți dintre tinerii locotenenți. Am fost condus la un cort și împins înăuntru.

În spatele unei mese, pe un scaun pliant, stătea un bărbat cu față de caucazian care zîmbea. Purta o uniformă cafenie, cu o brasardă albă pe care se vedea o cruce roșie. Am fost așezat pe un scaun dincoace de masă, legîndu-mi-se cătușele de spătar. Tipul îl expedie pe Goliat afară și îmi întinse mîna peste masă. Ne-am strîns mîinile.

— Carter, de la Crucea Roșie Internațională, se prezentă el. O țigară?

Am acceptat Pall Mall-ul și focul oferite de individ. Am tras adînc fumul în piept și l-am privit curios pe Carter care s-a aplecat, a ridicat o cutie de carton și i-a golit conținutul pe masă: diverse obiecte de toaletă, niște cărți de joc, articole de papetărie și un stilou.

Individul rosti, parcă prea vesel:

— Uite, ai aici un pachet de ajutoare din partea Crucii Roșii și am vrea să-ți înștiințezi de îndată familia că ai fost capturat.

— Grozav, am zis eu într-o doară.

Tipul zîmbea fals și evita să mă privească în ochi.

Carter împinse în fața mea un formular și un stilou:

— Pentru pachet trebuie să semnezi aici.

— Fir-ai al dracului! Nu semnez nimic. Auzi la el, Crucea Roșie! Mînca-mi-ai curul, trădător împuțit ce ești.

Veverița continuă să zîmbească și spuse:

— Uite ce e, eu nu-ți sînt dușman. Vreau să te ajut.

— Vorbești serios?

— Da, zău!

— Excelent, am replicat. În cazul ăsta, nici nu trebuie să-mi desfaci cătușele. Întoarce-te cu spatele, numără pînă la zece, iar eu am să dispar cu scaun cu tot.

Zîmbind în continuare, tipul strigă:

— Gardian!

Joe cel tînăr și forțos își făcu din nou apariția. Desfăcu cătușele, mă scoase rapid din cort și mă tîrî pînă la un cort învecinat, pe care scria: COMANDANTUL LAGĂRULUI.

Viet King Cong mă atenționă:

— Cere permisiunea să intri în cortul comandantului.

— Vedea-te-aș mort, cu gura plină de rahat, venetic împuțit!

M-a plesnit peste ceafă și a repetat:

— Cere permisiunea să intri în cortul comandantului!

De la subofițerii-instructori învățasem că vietnamezii respectă manifestările de rezistență deosebită și se tem de ele. M-am gîndit apoi că oricum trăsesem un loz necîștigător, așa că am zîmbit și am scuipat drept în fața gardianului. Uriașul s-a înroșit, și-a strîns degetele pumn, dar tot atît de repede s-a oprit și și-a șters scuipatul de pe față. M-a tîrît, de fapt m-a dus mai mult pe sus, pînă la un copac din apropiere, m-a legat cu cătușele de el și, pur și simplu, a plecat.

Îmi doream să fi fost mai slab, în timp ce scuipam

pe mînă, încercînd să mi-o strecor prin inelul cătușei, dar n-am reușit decît să rămîn cu ea înțepenită în nodurile degetelor. Îmi simțeam mîna prinsă parcă într-un escalator. Am tras, m-am agitat, m-am cutremurat de durere și, în sfîrșit, am izbutit să trag cătușa din nou peste încheietură.

Apoi am început să mă cațăr pe trunchiul subțire al copacului, trăgînd cu mîinile încătușate și împingînd cu picioarele, ca un soi de leneș uriaș, cu pielea neacoperită de blană. Rămăsesem înțepenit acolo, la șase metri de sol, cînd gardianul-șef s-a întors, s-a uitat în sus și a început iarăși să rîdă. În sfîrșit, glăsui:

— Ce faci, treci cătușe prin crengi? Yankeule, tu *dinky dau.*

Știam că la șase metri dedesubt mă așteptau alte torturi și o situație incertă, așa că m-am agățat mai tare de poziția în care mă aflam. Totuși, în cele din urmă, puterile m-au părăsit și am alunecat spre pămînt — către o soartă necunoscută, dar în orice caz înfricoșătoare. King Kong mi-a desfăcut din nou cătușele și m-a tîrît înapoi în lagăr, unde am fost luat în primire de alți doi gardieni.

Șeful rosti:

— El *beaucoup* frig. Băgați-l înăuntru. Faceți căldură la el.

Și din nou, rîsul homeric.

Am fost trîntit la pămînt, imobilizat și vîrît în vestiarul metalic. Dulapul a fost răsucit pe partea cu ușa, și indivizii au început să izbească cu măciucile în el. La început am fost prea furios ca să mă sperii.

Înăuntrul vestiarului, mi-am lipit brațele de corp, le-am ridicat aproape de cap și mi-am înfundat degetele în urechi. Îmi simțeam bătăile inimii și respiram cu dificultate.

Mi-am amintit de aplicația desfășurată cu cîteva luni înainte, cînd, îmbrăcat în „pijama neagră", mă aflam într-un tunel de apeduct. Regimentul Trei Infanterie Washington DC, „Old Guard", dădea testul anual pentru verificarea capacității de luptă. Echipa mea reprezenta Viet-Cong-ul și pînă atunci fusese umilită de una din companiile regimentului. În orice caz, era vorba de o operațiune regizată, în care membrilor echipei mele li

se ceruse să se ascundă într-o rețea de tunele săpate la trei metri adîncime, sub un fals sat vietnamez, construit de Forțele Speciale la tabăra A. P. Hill, Virginia.

M-am tîrît de-a lungul unei țevi înguste, cu intenția de a mă ascunde dedesubtul trapei care dădea sub cuptorul principal al satului. La o intersecție de tunele, exact sub trapa de evacuare, cineva aruncase o grenadă de gaze. Cînd am ajuns acolo, fața, limba, plămînii și mîinile au început să-mi ardă de parcă cineva aruncase acid peste mine. Orbit și terorizat de panică, nu mai știu cum m-am agățat de conductă și m-am tîrît înapoi. În mod miraculos, am reușit și am fost salvat în cele din urmă de camarazii mei din echipă.

A fost adusă imediat de la Pentagon o grupă CBN sau de investigare chimică-biologică-nucleară. Întrucît hainele îmi erau și-așa contaminate, m-au pus să intru din nou în tunel, cu un dispozitiv de testare a aerului și cu mănuși de cauciuc, cu cizme, glugă și mască de protecție. Am luat o probă de aer și am scos-o afară, împreună cu grenada explodată. Aparatul arăta că gazul emanat fusese ceva între CS și iperită. S-a tras concluzia că grenada conținuse unul din gazele experimentale, dar nimeni n-a putut pricepe cum ajunsese cineva în posesia ei și cum o aruncase în tunel.

Îmi apăruseră o mulțime de bășici pe față, deasupra ochilor și pe unul din obraji, precum și pe limbă. Abia refăcut după o dublă pneumonie complicată cu pleurezie, am avut probleme serioase și din cauza plămînilor.

Mi-am reamintit senzația claustrofobică pe care am avut-o în conducta îngustă, în timp ce mă tîram înapoi, orbit și chinuit de dureri, temîndu-mă să nu mă lase puterile sau ca nu cumva vreun șarpe cu clopoței să se tîrască printre picioarele mele.

„Am reușit eu să ies din tunel și am supraviețuit. O să scap și din asta, fir-ar să fie!", mi-am spus.

Ritmul respirației și al bătăilor de inimă îmi scăzuse, dar trebuia să mă stăpînesc la fiecare cîteva minute, căci altfel m-ar fi cuprins din nou panica.

Loviturile au încetat. Am simțit cum se întoarce vestiarul, și m-au trecut fiorii. Luîndu-mi inima-n dinți, cînd s-a deschis ușa am închis în grabă ochii. Cei doi gardieni s-au chiorît la mine, întrebîndu-se dacă nu cum-

va, în timpul supliciului, inima încetase să-mi bată. Am deschis ochii, am căscat și mi-am întins brațele în aerul nopții.

— Băi, comuniști labagii, nu sînteți în stare să lăsați omul să doarmă? am spus de parcă tocmai atunci mă-ntorsesem din lumea viselor.

Înhățîndu-mă de mîini, m-au ridicat în picioare, fără să scoată o vorbă. Unul din ei a arătat cu degetul spre partea cealaltă a lagărului. M-am alăturat grupului de locotenenți care fuseseră adunați din nou în formație și urmau să execute flotări. King Kong mi-a ordonat, prin sistemul de amplificare, să fac și eu ca ei, dar i-am răspuns cu un gest obscen și am rămas nemișcat. Celorlalți locotenenți li s-a ordonat să se ridice, și aceștia s-au strecurat bucuroși sub prelate. Eu am rămas în frig. Mi-am făcut socoteala că pînă la răsăritul soarelui mai erau cîteva ore.

Deși îmi lipsea curajul, mă prinsesem de figură. Gardianul-șef era plutonierul Charlie Telfair de la Compania „Bravo", Grupa a Șaptea din Forțele Speciale. Ca și Charlie, toți subofițerii SF ce mișunau pe-acolo, îmbrăcați în „pijamale negre", ne supravegheau ca pe niște tineri ofițeri care, într-o zi, urma să devenim comandanții lor. Știam că acești subofițeri îi respectau pe cei cu vînă de comandant, așa că am hotărît să merg pînă la capăt, chiar dacă frigul îmi pătrunsese de mult în oase și începusem să mă tem c-am să mor de hipotermie.

În plus, mă uitam în jur și încercam să pun la cale un plan de evadare. Locotenent-colonelul Robert Furman, comandantul Companiei „Bravo", promisese o permisie de gradul A, de trei zile, celui care reușea să scape din acest lagăr de prizonieri, presupus a fi complet asigurat împotriva unor astfel de tentative. În orice caz, eu îi rămăsesem fidel locotenent-colonelului Richard Reid, comandantul unității mele, Compania Charlie, mai ales de cînd auzisem că „bătrînul" evadase și izbutise să scape din ghearele naziștilor străbătînd mile-n șir prin Pădurea Neagră, în timpul „războiului care a pus capăt tuturor războaielor".

Mai mult decît asta, voiam permisia.

Dintotdeauna am vrut să dovedesc că un tip înalt și slăbănog ca mine poate fi la fel de bine și ofițer, și erou, o adevărată Beretă Verde, și nu un animal alcoolic, un delincvent păgubos și clovnul clasei, cum fusesem în colegiile Tallmadge și Coventry din Akron, Ohio.

— Locotenent Cur-de-Plumb, se auzi în difuzoare vocea lui Telfair. Ești pregătit să cooperezi?

Știam că misiunea lui Telfair era să mă determine să cooperez și mai știam că toți acești subofițeri nu agreau ideea ca niște ofițeri papă-lapte să poarte aceeași beretă și insignă ca și ei, astfel încît se străduiau să fie cît mai duri. Totuși mi-am dat seama că de omorît nu puteau să mă omoare, așa că am repetat gestul obscen cu degetul.

Urmasem un curs de luptă corp-la-corp sub apă, cu Charlie Telfair ca instructor-șef. Ca și în antrenamentele desfășurate în lagărele de prizonieri, Telfair și sergenții săi erau duri, extrem de duri. Pentru ei Beretele Verzi însemnau foarte mult și nu voiau ca ofițerii să intre în posesia lor fără să le merite. Totodată, dorința lui era ca un număr cît mai mare de tineri locotenenți să se întoarcă acasă vii. Noi, locotenenții, am fost învățați cum să luptăm împotriva unui adversar cu costum sau mască de scafandru, înarmat sau nu, cum să înotăm și să supraviețuim cu mîinile legate la spate și cu picioarele prinse, cum să respirăm cu ajutorul unei trestii sau cum să luptăm sub apă cu doi adversari deodată.

Antrenamentul era aspru, și atunci am înțeles cît de dur, dar, totodată, cît de bun profesionist era uriașul. Știam că în situația asta puteam să-i fac lui Telfair gesturi obscene și chiar să-l scuip în fața mare cît o mănușă de base-ball, și totuși să fiu respectat. Dar, dac-aș fi făcut-o pe stradă sau într-un bar, ei bine, ar fi fost ca și cum m-aș fi dus la Muhammad Ali și i-aș fi aruncat ceva mărunțiș ca să-și lustruiască pantofii. Îl respectam pe Charlie Telfair pentru că era un dur și un bun meseriaș și pentru că *nu* i se filfiia.

L-am văzut pe Telfair făcîndu-le un semn cu capul celor doi gardieni, care au intrat pe poarta din față. Am fost apucat de brațe și tîrît pînă la o cușcă de sîrmă

ghimpată, lungă de trei picioare[1] și înaltă de două, avînd o ușă cu cadrul de lemn și un zăvor. Era fixată de un stejar din mijlocul lagărului. Am fost împins înăuntru și forțat să-mi strîng genunchii la piept. Ningea și dinții îmi clănțăneau, în timp ce ascultam muzica vietnameză, distorsionată acum prin schimbarea vitezei de derulare a benzii.

Mi-am spus: „Fir-ar a dracului de zăpadă din sudul Carolinei de Nord și de vietcongi care și-au cumpărat «pijamalele negre» de la Fayetteville Tent și Compania Awning. Păstrează-ți umorul, bătrîne. Gîndește-te la Myrtle Beach. Nu te opri din gîndit, punct."

Auzind niște țipete, am încercat să-ntorc capul. Un locotenent costeliv ieșise de sub cortul cel mai apropiat și începuse să țipe isteric. Mai mulți gardieni au alergat la poartă și au descuiat-o. Individul își dezbrăcă șalopeta și o luă la fugă către împrejmuirea de sîrmă ghimpată, continuînd să țipe. Mitralierele M-60, încărcate cu gloanțe oarbe, răpăiră sacadat din ambele turnuri, dar eu vedeam cu ochii mei că omul nu avea nici un gînd de evadare: pur și simplu, își ieșise din minți.

Gardienii au intrat în curtea lagărului. Între timp, tînărului ofițer i se înțepenise corpul gol în gardul înalt din sîrmă ghimpată și încerca să se cațăre cu sîngele șiroindu-i pe picioare. Au ajuns la ofițerul isteric, l-au apucat de picioare, iar el a defectat și a urinat, murdărindu-se tot, dar mînjindu-i și pe ei. Pe cînd îl scoteau din sîrma ghimpată, Charlie Telfair aduse în grabă o pătură cazonă, îl înveli, după care îl scoaseră cu blîndețe din incinta lagărului.

Am simțit cum o lacrimă îmi apare în colțul ochiului și mi se prelinge pe obraz, unde îngheață.

„Mai bine aici decît în timpul luptei", am spus cu glas tare, încercînd să-mi păstrez judecata limpede. „Dacă e atît de al dracului de greu într-un nenorocit de antrenament în plin Fort Bragg, Carolina de Nord, dacă noi sîntem ofițeri din cea mai puternică formațiune de luptă de pe glob și nu rezistăm la niște antrenamente, cum trebuie să i se pară unui amărît care nu e decît caporal sau soldat de rînd într-o unitate de «iepuri de cîmp».

[1] Un picior — 30,479 centimetri *(n.t.)*

La dracu! Nu se poate să ți se dea așa, mură-n gură, un grad și-un număr de înmatriculare. Nu merge. Nu te opri din vorbit, Bendell, futăcios chipeș ce ești. Ha, ha, vorbește! Îi vei învinge."

M-am trezit cu obrazul odihnindu-se pe zăpada proaspătă. Undeva, departe, se-auzea o sirenă. Ochii mi s-au deschis brusc. Dar de ce mi se-nchiseseră? M-am chinuit să respir, plămînii îmi ardeau. „Am leșinat", m-am gîndit. Sunetul îndepărtat al sirenei mi-a reamintit de tînărul locotenent care-avusese o cădere psihică. Probabil că-l duseseră cu ambulanța la Womack Army Hospital.

„Ia stai puțin, ceva nu e în regulă". Gîndul îmi năvăli cu putere în creier. Mă îmbolnăvisem din nou de pneumonie. Difuzoarele urlau atît de puternic încît nu-mi puteam auzi gîndurile. Printre frunzele copacilor, cerul căpăta o culoare cenușiu-întunecată, o dată cu revenirea „falsului răsărit".

Sprijinindu-mi spinarea de peretele din spate al cuștii, atent să nu-mi intre în piele vreunul dintre ghimpii sîrmei, mi-am îndreptat corpul, izbind cu tălpile bocancilor (model special, pentru junglă) în cadrul ușii strîmte, exact în dreptul zăvorului. Ușa s-a desfăcut cu un scrîșnet și am ieșit afară în vacarmul asurzitor produs de pocnetele seci ale gloanțelor oarbe de calibrul 7,62 mm, trase de mitralierele M-60 din turnurile de pază. Cu mîinile ridicate deasupra capului, am mers spre poarta de acces. Mă simțeam slăbit și vedeam siluetele tremurate ale gardienilor care alergau în întîmpinarea mea. Poarta era descuiată.

M-am chinuit să pronunț:

— Băieți, să știți că e o problemă administrativă. M-am îmbolnăvit rău de pneumonie.

Gardienii m-au luat de brațe și m-au escortat la un cort din prelată, tîrîndu-mă înăuntru. De cîteva ore, simțeam pentru prima dată puțină căldură. Uriașul plutonier arătă spre capul unui pat de campanie, zicînd:

— Legați-l de cadru. Oricum, doctorul vine abia după micul dejun. S-a îmbolnăvit de pneumonie și unul dintre gardieni. Mai aduceți niște pături și înveliți-l.

Stăteam culcat pe două pături așezate direct pe pămînt și mă acoperiră cu alte patru. Brațul meu drept,

prins cu cătușele de rama patului, era suspendat cam la șase inci[1] în aer. Respiram cu greutate.

Telfair stătea pe pat și vocea lui profundă se auzi filtrată de întunericul nopții:

— Locotenente, ține minte, întotdeauna să ai cuțitul ascuțit și arma curată.

Am răspuns liniștit, cuvintele rămînîndu-mi parcă suspendate.

— N-am să uit, plutonier.

Cîteva ore mai tîrziu, am fost trezit de o lovitură de bocanc. Chipul imens al plutonierului mă privea de sus cu un rînjet diavolesc. Lumina se strecura prin ușa cortului, iar pereții căpătaseră acum o neplăcută culoare verde-deschis. De-afară se auzea forfota dimineții. În urmă cu cîteva ore, Charlie Telfair fusese el însuși doar cîteva clipe, redevenind acum gardianul-șef autoritar și nesuferit. Ieși din cort și imediat pătrunseră doi gardieni care-mi scoaseră cătușele și-mi legară gleznele cu sfoară de suspensie de la parașute.

Am fost scos afară și așezat lîngă un foc strașnic. Ori de cîte ori gardienii priveau în altă parte, încercam să-mi dezleg gleznele. Își făcu apariția un paznic cu o tavă de aluminiu cu jumări de ouă, pîine prăjită, șuncă și cafea, pe care mi-o așeză în față.

Cu vocea amplificată de difuzoare, Charlie Telfair a ordonat o nouă adunare în formație pentru apel. Le-au fost aruncate peste gard felii de pîine prăjită locotenenților înghețați de frig, care au sărit pe ele ca două haite de cîini înfometați.

Telfair rînji și mă arătă cu degetul:

— Noaptea trecută, locotenentul Bendell dormit cu multe pături calde și mîncat hrană caldă lîngă foc. Ne-a spus toate planurile voastre. A cooperat.

— Fir-ai al dracului! am urlat eu. Am sărit în picioare, aruncînd cu tava de mîncare în direcția subofițerului, dar am fost tras cu promptitudine la locul meu, lîngă foc.

Un gardian a venit să-și mai ia o porție de mîncare, lăsîndu-și imprudent arma rezemată de cortul cel mai apropiat de foc. M-am întins după pușcă, dar un alt gar-

[1] Un inci — 2,54 centimetri *(n.t.)*.

dian m-a izbit și m-a pus jos, așezîndu-mă din nou pe scaunul pliant. Un minut mai tîrziu, mi-am vîrît bocancii în flăcări, sperînd să ard astfel firul de nailon, dar focul era prea puternic și n-am rezistat.

Colonelul Furman sosi în tabără, însoțit de cîteva personaje importante cărora le prezentă lagărul. Tipii erau impresionați. L-am auzit pe colonel spunîndu-le că din tabără nu se putea realmente evada.

Și-atunci, mi-am spus: „Numai să am eu picioarele-astea dezlegate, Bob, și te-aș face să-ți înghiți vorbele."

Au venit doi paznici și ne-au luat, pe mine și pe gardianul bolnav, ca să ne consulte doctorul, care tocmai sosise. M-am chinuit să mă ridic și am făcut, șontîc-șontîc, cîțiva pași către șirul de corturi. În fața mea se afla gardianul bolnav. Am luat-o la picior fără grabă, în timp ce gardienii din spatele meu erau prinși într-o conversație.

La un moment dat, am simțit că picioarele mi se mișcă liber și m-am uitat în jos. În mod miraculos, minutele de mers împiedicat acționaseră asupra nodurilor: glezna stîngă mi se eliberase. Nu mă mai gîndeam la pneumonie. Nu-mi mai păsa de dureri și nici de cei doi gardieni. Nu mai aveam în cap decît două lucruri: colonelul Furman, care spusese că nu se poate evada din acest lagăr, și dorința de a fi liber. La naiba cu durerea, glandele responsabile cu adrenalina au preluat controlul.

Alergam iute ca vîntul, aruncînd din cînd în cînd o privire peste umăr către cei doi gardieni angajați într-o urmărire disperată. Trecînd de șirul de corturi, am auzit încurajările celorlalți prizonieri, pe fondul înjurăturilor mînioase ale urmăritorilor.

Făceam slalom printre copaci, străduindu-mă din răsputeri să rămîn conștient. Ca să mă impulsionez, îmi spuneam că urmăritorii nu erau decît niște falși gardieni și că acum eram vînat de niște soldați nord-vietnamezi experimentați. Nu mai aveam pneumonie, în schimb aveam o șansă de libertate.

Buf! În atîtea sute de mii de acri de pădure de la Fort Bragg, Carolina de Nord, am nimerit exact peste niște sîrmă ghimpată veche și ruginită, uitată acolo de cine știe ce altă unitate.

Am căzut și-am urlat de durere:

— Of, fir-ar dracu-al dracului!

Ajuns chiar în spatele meu, unul dintre gardieni rîse triumfător și zbieră:

— Scapă și de mine dacă mai poți, labagiule!

Se aruncă pe spinarea mea și rîse cu sadism, scoțînd la iveală o pereche de cătușe. Sîrma ghimpată mi se înfipse în piept, brațe, picioare și coapse. Uniforma mi se sfîșiase și m-am simțit săltat cu brutalitate din sîrmă. Sîngele mi se usca pe pînza șalopetei. Abia putînd să mai vorbesc, am rînjit și am îngăimat cu o șoaptă chinuită:

— Se spune: „Să trăiți, domnule labagiu!". Habar n-ai de meserie, băi, țărane!

Oarecum stînjeniți, cei doi gardieni-subofițeri m-au tîrît înapoi în lagăr, în timp ce eu mă chinuiam să respir și să-mi acomodez vederea. Cu toate acestea, nu mi-a fost deloc greu să-mi păstrez zîmbetul. O oră mai tîrziu, mă trezeam la Womack Army Hospital, dar beneficiam de o permisie de gradul A, de trei zile. La o oră după mine, a mai reușit să evadeze încă un locotenent.

Din această experiență, mi-a rămas întipărită în minte o amintire: imaginea locotenenților Roesch și Leopold privind în gol, înconjurați de ceilalți ofițeri tineri și nervoși, care pălăvrăgeau în remorca camionului.

De fapt, au fost două amintiri: cealaltă era sfatul lui Charlie Telfair de a-mi ține tot timpul cuțitul ascuțit și arma curată.

Capitolul II

FIII MUNȚILOR

Mua ședea în mijlocul rîului cu apă repede și limpede precum cristalul. Lua în căușul palmelor sale arămii apa rece ca gheața și o lăsa să picure peste sînii semeți. Apoi, folosindu-se de bucata de săpun pe care i-o dăduse sanitarul american, își săpuni cele două protuberanțe. Sfîrcurile îi stăteau rigide din cauza apei înghețate și brizei răcoroase a dimineții.

În această regiune predominant muntoasă a Vietnamului, apa repede-curgătoare rămînea într-adevăr rece, chiar dacă temperaturile după-amiezii creșteau pînă la 38°C, însoțite de o umiditate incredibilă. Munții făceau ca nopțile să fie foarte friguroase, ceea ce influența totodată și temperatura apei.

Mua era fericită să scape măcar o vreme de corvoada zilnică și adeseori cobora dealul pînă la rîu pentru a se scălda la lumina soarelui. Se uitase pe o revistă americană și-și închipuia că se răsfață într-o cadă cu apă spumoasă, asemenea celei pe care o văzuse în fotografie. Mua visa cu ochii deschiși să se îndrăgostească de un american, întocmai ca și Ning, femeia frumoasă din satul Dak Tung. Aruncă o privire spre satul ei, Dak Jei Luk, cocoțat pe dealul din imediata apropiere, imaginîndu-și cum va veni un american chipeș cu beretă verde care o va scăpa de muncă, de superstiții și de stilul pri-

mitiv de viață, purtînd-o într-o lume de lux și desfătare. Văzu cu ochii minții cum o ducea în buncărul său și bägă mîna sub apă, mîngîindu-și părțile intime, acelea pe care și le păstra pentru cine știe ce războinic curajos și nobil.

Mua făcea parte din tribul Jeh, iar satul acestuia se afla în valea în care rîul Dak Pek se vărsa în puternicul Dak Poko, în apa căruia se îmbăia și se mîngîia ea acum. Închise ochii și respiră cu putere pe nări, încercînd să-și închipuie cum avea să fie prima oară cu bărbatul viselor sale. Vîrstnicii o preveniseră că ceea ce-și făcea acum cu degetele i-ar putea provoca apariția unor băşicuțe dureroase, dar în clipele acelea nici că-i păsa. Mua era încredințată că merita riscul.

Zgomotul produs de cei trei soldați vietnamezi care rîdeau o făcu să deschidă ochii și să suspine surprinsă. Apăruseră pe malul apei printre tufișuri și chicoteau în timp ce-i fluturau ostentativ *atok*-ul — fusta neagră de mătase pe care femeile de la munte o purtau înfășurată în jurul șoldurilor. Din cauza remarcilor făcute de soldații americani și vietnamezi, unele dintre femeile tribului Jeh începuseră să poarte cămăși dăruite de misionari, ca să-și acopere sînii, dar Mua considera că asta era o treabă caraghioasă.

Ar fi vrut să țipe, dar unul dintre soldați îndreptase înspre ea o armă, făcîndu-i semn să nu scoată o vorbă. Apoi o chemă, dar ea ezită. Un altul ridică arma și o ațintì asupra ei.

Mua se răzvrăti în sinea ei, dar se hotărî să nu-și trădeze nici un pic teama față de *yuani*. Așa cum n-ar fi făcut-o nici tatăl și nici frații ei. Știa ce se va întîmpla cînd va ajunge la mal, acolo unde tufișurile dese vor ascunde totul privirilor celor din sat. Cînd își va întîlni bărbatul, nu va mai fi neprihănită pentru el. Și mai știa că tatăl și frații ei vor fi uciși în încercarea de a o răzbuna dacă ar fi mărturisit cele întîmplate, așa că se va supune și nu va povesti nimănui nimic. Va trebui să supraviețuiască.

Montagnarzii erau un popor simplu și primitiv. Vietnamezii le furaseră țara — Munții Centrali — cu cîțiva ani înainte. *Yuanii* au luat pur și simplu tot ce au vrut

de la montagnarzi. Poporul Dega, cum își spuneau ei, nu avea drept de vot, nu avea spitale, școli și nici un fel de reprezentare în guvern.

Nu mai aveau aproape nimic și, cu toate acestea, vietnamezii le luau jumătate din ce le rămăsese sub formă de taxe și impozite. Au fost violați, uciși, prădați și jefuiți de cei care țineau frînele puterii la Saigon. Toți vietnamezii îi urau pe montagnarzi, iar cei din neamul Dega nutreau aceleași sentimente față de vietnamezi.

Nimeni nu putea înțelege de ce vietnamezii urau acest popor atît de mult, pînă cînd salvatorii lor, Beretele Verzi americane, au venit să trăiască alături de ei. Americanii au observat că primitivii montagnarzi erau foarte muncitori, religioși, devotați familiei, loiali și simpli. Mai presus de toate, erau cei mai agresivi și mai neîndurători luptători din Vietnam. Cu alte cuvinte, poporul acesta de indigeni, care se hrănea cu șobolani, lilieci, maimuțe și tot ce cădea pradă arbaletelor, avea toate calitățile care le lipseau vietnamezilor așa-zis civilizați.

Numele pe care și-l dăduseră, Dega, însemna „fiii munților", și acei munți de culoarea smaraldului, sufocați de junglă, erau bogați în aur, argint și alte minerale valoroase. Cam pe la mijlocul anilor cincizeci, pe lîngă gelozie și teamă, aurul constituise pentru vietnamezi un alt pretext de a-i ucide și a le jefui ținuturile.

Mua se apropia fără grabă de mal, pe cînd cei trei soldați vietnamezi se holbau la formele magnifice ale trupului ei. Își ridică mîndră bărbia și decise că va rămîne mută și nu-și va trăda nici o emoție. Unul dintre ei își ațintise arma asupra ei și ceilalți doi se dezbrăcau. Fără o vorbă, Mua se întinse pe iarba din mijlocul desișului, își desfăcu picioarele și închise ochii. Brutele chicotiră cu răutate, apoi primul o pătrunse cu violență.

Simțea mai multă durere și frică decît oricînd în viață, dar pe minunata ei față tînără nu se putea citi nimic. Era o adevărată Dega. Al doilea o pătrunse și termină la fel de repede ca și primul. Avea senzația că un lemn aprins îi străpunsese măruntaiele și, pentru prima dată în cei paisprezece ani ai săi, înțelese ce însemna ura adîncă și adevărată.

Mua se căzni să respire, cînd al treilea o apucă de

gît și o ridică pe jumătate. Își scosese și el hainele și acum se lăsase între picioarele ei, violînd-o la rîndu-i.

Pe parcursul întregului episod nu s-a rostit nici un cuvînt, iar Mua a rămas cu ochii închiși. Întinsă pe spate, asculta rîsetele celor trei, care acum se îmbrăcau. În sfîrșit, îi auzi plecînd, îndreptîndu-se spre tabăra de nivel A a Forțelor Speciale, situată în Dak Pek.

Au ajuns la adăpostul echipei LLDB, fălindu-se față de camarazi cu isprava lor. În acest timp, tînăra fată se scufundase în apa purificatoare, lacrimile ei pierzîndu-se în curentul năvalnic. Inotă sub apă și-și ținu respirația pînă cînd simți că-i explodează plămînii. Dacă ar fi avut și ea o Beretă Verde americană, precum avea Ning, acesta i-ar fi omorît și i-ar fi tăiat în mii de bucățele pe ticăloși.

Mua a plîns de supărare, frustrare și furie, fără să se simtă însă vinovată. S-a consolat cu gîndul că, deși vietnamezii i-au împrăștiat sîngele nevinovăției pe malul rîului, nu i-au putut răpi mîndria și puterea de a trăi, și asta era o parte din ceea ce însemna să fii montagnard.

Zăbovise prea mult cu baia ei de dimineață, așa că amînă celelalte lacrimi pentru clipele în care avea să fie din nou singură și o luă pe poteca bine bătătorită ce ducea spre intrarea în sat. Înainte de a ajunge la poarta de acces din zidul solid de lemn, întărit cu pari de punji, care împrejmuia vîrful dealului, Mua știa că va trebui să născocească o scuză acceptabilă pentru întîrziere. Urma s-o ajute pe mama ei să pregătească mîncarea, să treiere orezul recoltat de pe lanurile din munții apropiați, și apoi să taie aproape o sută de kilograme de lemne de foc pe care să le ducă într-o legătură pe spate, cam o jumătate de milă, pînă-n sat.

În noaptea aceea, Mua și-a părăsit așternutul, în care plînsese vreme de-o oră. Celelalte fete care se culcaseră alături de ea pe rogojinile împletite din bambus, în *marao*, dormitorul comun înălțat pe niște stîlpi, adormiseră și nu i-au auzit suspinele. O nelinișteau niște voci și se hotărî să afle ce se întîmpla. Se tîrî pînă la zid, și își văzu tatăl discutînd în limba vietnameză cu cineva de dincolo de el. Era singurul din sat care cunoștea această limbă.

Mua așteptă, ascultă schimbul aprins de cuvinte, după care ieși din umbră și se apropie de părintele său.

— Tată, cine a fost acolo? întrebă ea. Ce voia?

Bătrînul îi răspunse:

— Era un vietcong, Mua. A spus că vor veni mîine noapte să le dăm orez, carne și cîteva femei. Dacă nu, îi vor ataca pe oamenii noștri cînd se vor duce să lucreze cîmpurile de orez sau să taie lemne. A mai spus că americanii nu ne pot apăra aici.

Mua nu-și putu stăpîni scîncetul care-i scăpă printre buze, dar bătrînul își trecu vechea carabină M-1 în mîna cealaltă și-și petrecu brațul musculos peste umerii ei.

— Mua, nu-ți fie teamă, o liniști el. Nu le vom da nimic vietcongilor. Nu-ți face griji.

— Nu avem cum să ne apărăm împotriva lor sau a sud-vietnamezilor, spuse Mua cu resemnare. Și unii, și alții sînt la fel.

— Asta e foarte adevărat, replică tatăl, dar americanii sînt de partea sud-vietnamezilor. Acesta e singurul motiv pentru care războinicii Dega au acceptat să lupte pentru ei. Am să-i înștiințez pe americani, și precis îi vor ajuta pe oamenii noștri.

Mua reflectă la toate acestea cu entuziasm. Soldații americani erau singurii pe care poporul ei se putea bizui de cele mai multe ori. Bărbatul lui Ning va ști ce-i de făcut.

Se duse înapoi la culcare, dar avu un somn agitat, o dată trezindu-se chiar plîngînd.

În dimineața următoare, tînăra cea frumoasă trebui să-și ia inima-n dinți și să meargă la rîu, căci era de datoria ei să umple vasele cu apă de băut și să spele rufele. Făcu la repezeală o baie și se întoarse în sat cu ulcioarele pline.

Mergînd pe cărare către vîrful dealului, Mua văzu ceva care o puse în încurcătură. Mai sus de locul în care ajunsese ea, cîțiva bărbați Jeh străini, îmbrăcați în tradiționalele șorțuri, intrau pe poarta satului, cărînd harpoane și arbalete. Unul dintre cei din urmă era foarte înalt și avea alături o femeie Dega care, după cum arăta, ducea pe spate un coș împletit, plin cu de-ale gurii.

Ei da, se gîndi ea, probabil că era o misiune de pace din satul Dak Poy, de peste vale. De mai mulți

ani, între cele două sate dăinuia o vrajbă provocată de-o ceartă stupidă, al cărei motiv fusese dat uitării. Grăbi pasul pe potecă și, gîfîind din greu, ajunse în curînd la poarta satului. Străinii se adunaseră cu toții în jurul tatălui ei, discutînd și rîzînd.

Femeia se întoarse și Mua icni: era Ning. Frumoasa montagnardă îi zîmbi și apoi se agăță de brațul bărbatului ei. Mua stătea lîngă singurul copac din satul de pe deal și privea curioasă.

Ning își lepădă coșul și scoase din el o cutie de bere americană. O întinse zîmbind bărbatului ei, care la rîndul său i-o oferi tatălui lui Mua. Apoi, Ning scoase un costum american de camuflaj pe care i-l dădu de asemenea soțului ei. Acesta îl îmbrăcă peste șorț și-și puse pe cap o beretă verde americană. Mua privea excitată. Acest bărbat nu era montagnard — era iubitul lui Ning, americanul. Amîndoi veniseră îmbrăcați în costume de Jehi, astfel ca vietcongii care i-ar fi văzut de la distanță să creadă că nu erau decît un cuplu oarecare din sat.

Ceilalți bărbați erau montagnarzi. Și-au scos de sub șorțuri uniformele împăturite, pe care le-au îmbrăcat. Și-au desfăcut arcurile false din lemn de la arbalete și Mua a observat că toți aveau puștile deghizate astfel încît de la distanță să arate ca niște arbalete.

Ning mai scoase din coșul ei cîteva obiecte metalice, și, sub privirea uluită a tinerei femei, americanul începu să le asambleze. Nu după multă vreme, ținea în mîini o armă M-16, cu o țeavă mare și groasă. Mua se apropie.

Americanul întoarse capul, o zări pe tînără și îi dărui un zîmbet prietenos.

„Of, gîndi ea, dac-aș avea un bărbat ca ăsta, aș putea avea mulți copii și nu m-aș mai teme că o să mi-i omoare *yuanii* și nici c-o să moară din pricina bolilor nenumărate care macină poporul meu, de mușcături de șobolani, de șarpe sau chiar de atacurile tigrilor. Un asemenea bărbat m-ar proteja pe mine și pe copiii mei, așa cum acesta o apără pe Ning".

Ning o privi, iar Mua roși. De parcă ar fi auzit gîndurile fetei, se apropie de bărbatul ei și-l înlănțui mijlocul. El încetă să mai cerceteze țeava armei, zîmbind către frumoasa de lîngă copac. O îmbrățișă pe Ning și

o sărută scurt, dar înfocat. Mua oftă în sinea ei și-o surprinse pe Ning privind-o din nou. Mua dispăru în grabă. Sosise timpul să se facă nevăzută.

Această zi, a doua după ce-și pierduse nevinovăția, s-a dovedit a fi cea mai interesantă din viața ei de pînă atunci. Marele american și prietenul său Nhual, interpretul-șef pentru Dak Pek, și-au petrecut întreaga zi și seara împreună cu tatăl ei, mîncînd carne de șobolan, orez, creier de maimuță și bînd mult rachiu de orez. Mua și mama ei au trebuit să stea în permanență la dispoziția războinicilor. Americanul s-a dus de mai multe ori s-o vadă pe Ning și de fiecare dată s-a purtat cu ea așa cum orice bărbat Jeh și-ar fi tratat soția. Mua își dorea cu ardoare același lucru.

După căderea întunericului, acesta a plecat din adăpostul tatălui ei și a vorbit vreme îndelungată cu războinicii cei voinici cu care venise. Șase dintre ei formau garda lui de corp și se aflau tot timpul prin preajmă. Acest bărbat nu era numai un *Trung-wi,* adică un locotenent, ci era totodată cel mai important printre cei opt mii de Jehi care trăiau în acea vale, precum și pentru ceilalți Jehi aflați mai la sud, înspre Dak To și Kontum.

După ce înaltul *Mil-ken* discută cu războinicii Jeh, aceștia au ocupat poziții de-a lungul zidului care înconjura satul. El s-a așezat apoi lîngă un foc și multă vreme a ținut-o aproape pe Ning. Din umbră, Mua se uita la cei doi care se mîngîiau, rideau și-și împărtășeau unul altuia secrete. A stat de veghe pînă ce lui Ning i s-a făcut somn și a fost condusă în adăpostul destinat oaspeților de vază. Cu toate că tatăl ei postase două santinele de încredere la ușa adăpostului, ea a văzut cum *Trung-wi* a trimis doi oameni din garda sa personală să vegheze asupra femeii sale. Mua zîmbi în sinea ei și murmură ceva nedeslușit.

Pe urmă, Nhual și americanul au mers în cel mai malt punct din sat și acolo s-au lungit pe pămînt, cu armele în mîini. *Mil-ken* se tot uita printr-un tub mare. În timpul zilei, Mua auzise spunîndu-i-se „starlight scope", deși nu-și mai amintea cum se pronunță cuvîntul. Tatăl ei i-a explicat că era un obiect vrăjit, care-l ajuta

pe american să vadă noaptea precum bufnițele. Astfel, îi putea depista pe vietcongi și putea să tragă în ei chiar și atunci cînd aceștia nu-l zăreau.

Mua se temea ca nu cumva comportamentul ei să pară indecent, așa încît s-a dus la *marao* — adăpostul femeilor singure — și s-a culcat, dar n-a pus geană pe geană toată noaptea. S-a așezat cu fața la peretele de bambus împletit și nu l-a scăpat din ochi pe american cît a fost noaptea de lungă.

După ce luna a ajuns la zenit, l-a văzut pe american privind cu atenție prin tub, vegheat de Nhual, care se afla lîngă el. Mua auzi apoi strigătele vietcongilor de dincolo de zidul de apărare al satului. Sesiză încrederea, chiar făloșenia din vocile acestora, deși nu le înțelegea limba. Îi auzi pe ceilalți vietcongi chicotind, în timp ce vorbitorul striga cu obrăznicie insulte.

Individul ajunsese la mijlocul unei fraze, cînd arma americanului bubui și împrăștie flăcări în întuneric. Vocea se opri brusc și Mua înțelese că cel care vorbise era mort. Își imagina că putea fi unul dintre cei care o violaseră. Zîmbi larg în întuneric. Pușca lui Nhual pocni și ea, urmată de cea a americanului. Un vietnamez de dincolo de zid urlă, atins probabil în timp ce fugea să se ascundă în jungla din apropiere.

Mua își părăsi patul, așa cum făcură și ceilalți săteni. Se stîrni multă agitație și vînzoleală fără rost pînă cînd pricepură că americanul ucisese un vietcong. Ning alergă în grabă la locotenentul cel înalt, sărutîndu-l lung și apăsat. Mua oftă.

Tatăl fetei se duse la american și vorbi cu el în limba Jeh. Mua știa puțină franceză și, cînd îi auzi numele, se întrebă dacă nu cumva *Mil-ken* luptase înainte alături de francezi, pentru că numele lui suna franțuzește: îl chema *Trung-ui* Bendell.

Capitolul III

CUNOAȘTE-ȚI INAMICUL

Am scos o cutie de plastic transparent din buzunarul pentru provizii al salopetei de camuflaj, am extras o țigară Lucky, mi-am vîrît-o între buze, după care am scos la iveală și bricheta Zippo. În timp ce-mi aprindeam țigara, am studiat inscripția: „Lt. Donald Bendell, Det. A-242 Dak Pek". Dedesubt se afla panașul Forțelor Speciale, cu motto-ul: „De opresso liber", iar sub toate acestea, pe corpul principal al brichetei, erau înscrise cuvintele: „Lăsați-mă să vă cuceresc inimile și sufletele, altfel vă dau foc la șandrama". Am privit prin întunericul din buncăr în ochii negri ai lui Mr. Oh, montagnardul Jeh care stătea dincolo de ulciorul uriaș din lut ars plin cu rachiu de orez. I-am oferit o țigară, fiind recompensat cu un zîmbet de aur.

Țineam în mînă mînerul din os de bivol indian al cuțitului Bowie[1], care avea o lamă groasă meșterită dintr-un șrapnel provenit de la o bombă de 500 livre[2]. Era gravat cu inscripții în limba tribului Jeh. Două mici bucăți de bronz fuseseră încrustate ceremonios pe muchia lamei. Unul dintre nepoții lui Oh avea gura plină de apă și, la

[1] Cuțit lung, cu lama de 25—30 cm și cu tăiș dublu *(n.t.)*.
[2] O livră — 453,3 grame *(n.t.)*.

fiecare cîteva secunde, stropea puțin gresia pe care o țineam în mîna stîngă, în timp ce cu dreapta plimbam peste piatră imensa lamă a cuțitului, într-o mișcare de du-te-vino. Băiețelul cu pielea arămie și ochii migdalați se uita la mine așteptînd un zîmbet ori un semn de aprobare.

Lîngă Oh, soția lui, în vîrstă de douăzeci de ani, ridică mîna și plesni o muscă sîcîitoare așezată pe unul din sînii ei bronzați, care se legănau în voie, fără nici un acoperămînt. Apoi îmi întinse încă o fîșie de carne de șobolan afumată. După ce am șters cuțitul de pînza salopetei, l-am vîrît în teaca de bambus, special cusută de partea dreaptă a pantalonilor. Mi-am reprimat încă o dată greața, am înghițit în sec, am băgat în gură bucățica de carne și am început să mestec.

Nu mai puteam aștepta pînă ce Mr. Oh avea să-mi paseze furtunul care ieșea din gîtul ulciorului. Eram nerăbdător să-mi umplu gura cu gustul dulceag, dar ucigător de tare al rachiului de orez. Dacă nu anihilam gustul de șobolan, măcar să-mi fi omorît o parte din celulele creierului, ca să pot depăși acest chin fără să-mi vărs mațele. În timpul unor pățanii similare, reușisem întotdeauna să mă strecor afară înainte de a voma, dar întotdeauna există un început și, Doamne ferește, nu voiam să-mi jignesc gazda.

În cele din urmă, Mr. Oh și-a încheiat prelunga sorbire a licorii și mi-a întins tubul. Am așteptat ca nevasta lui cea știrbă să umple ulciorul cu apă și am dus tubul la buze. Șobolanul alunecă cu bine în jos. Din fericire, eram suficient de beat ca să ies basma curată și de data asta. Ridicînd un capăt al șiragului de mărgele roșii-galbene-albastre, l-am admirat din nou, apoi m-am uitat spre dreapta, în ochii iubitei mele, Ning. Ca întotdeauna, ochii ei surîzători scînteiară în timp ce-mi adresă un zîmbet larg, apoi se întoarse ca s-o ajute pe soția lui Oh să spele vasele.

— Mr. Oh, am spus, acesta e un colier minunat. Aș vrea să vă mulțumesc din inimă și dumitale, și soției.

Zîmbetul lui Oh se stinse, iar el deveni extrem de serios.

— *Trung-uy* Bendell, americani spus *beaucoup* Vietminn — ah, cum se spun?

— Divizia a Doua NVA[1] a înconjurat Dak Pek, am spus eu, încercînd să-l ajut pe Oh, care nu stăpînea prea bine engleza.

Oh continuă:

— Poate noi toți murim acum.

— Posibil, am admis eu.

Montagnarzii nu agreau necinstea și ascunsul pe după pom.

Am reflectat asupra cuvintelor lui și mi-am amintit de sosirea mea în Vietnam, la începutul lunii iunie a anului 1968. După perioada de început, petrecută la Long Binh, am fost transferat la Cartierul General al Grupei a Cincea a Forțelor Speciale, împreună cu mai mulți locotenenți de la Fort Bragg. Imediat am început COC — cursul de orientare combativă —, o mică afacere de trei zile care urma să ne familiarizeze cu ceea ce ne aștepta în Vietnam. Era vorba de toate acele mici secrete ajutătoare, cum ar fi să nu folosești after-shave cînd pleci într-o misiune de patrulare sau interdicția de a te atașa de populația indigenă. Cursul s-a încheiat cu o patrulă de ambuscadă, organizată în ultima noapte, cu Detașamentul A-502 din Nha Trang.

Cînd grupul de nou-veniți a fost instruit în privința patrulei de ambuscadă, li s-a atras atenția că lucrurile trebuie luate foarte în serios.

Astfel, subofițerul-instructor ne-a avertizat:

— Dacă vreunul dintre cei de față crede că-i doar o joacă de copii, poate n-ar fi lipsit de interes să vă spun că unul dintre băieții care a trecut de curînd prin acest instructaj a plecat într-o astfel de misiune săptămîna trecută. Se ascunsese într-un lan de orez, cînd a apărut o grupă de nord-vietnamezi. Ambuscada a fost descoperită și tînărul locotenent a primit un glonț de AK-47 drept în gură. I-a traversat tot corpul și a fost omorît pe loc. Nu dormea cînd s-a întîmplat, și totuși a dat ortul popii. Nu se știe care glonț vă este destinat. Așa că, ascultați la mine, cînd o să vă vină cheful să trageți

[1] NVA — *North Vietnamese Army* — Armata nord-vietnameză *(n.t.)*.

la aghioase în timpul unei ambuscade, amintiți-vă că ăsta nu e un joc de copii.

Conștient de bara argintie de proaspăt locotenent apărută pe emblema beretei mele, am ridicat mîna.

— Da, Sir? spuse sergentul, arătînd înspre mine.

— Domnule sergent, am întrebat eu, cine a fost cel ucis?

— Era locotenent, Sir, și se numea Roesch, Hans Roesch.

O voce mă trezi din gîndurile mele:

— Soție și eu, continuă Oh, avem cinci fii. Noi facem ... ăă ... promis la tine. Vin vietcongi, noi luptăm. Întîi mine omorît, apoi soție meu omorît, apoi cinci fii meu omorît, apoi *Trung-uy* omorît. Vietcong nu vine omorît, *Trung-uy* ... ah ... trebuie omorît familie meu întîi. Colier este ... ah ... colier este ... ah ...

Dregîndu-mi glasul, l-am ajutat:

— Colierul este un simbol, un semn.

Mr. Oh zîmbi cu gura pînă la urechi și încuviință din cap cu entuziasm.

— Este semn al meu ... promis ... la cuvintele meu ... Tu prieten Jeh. Tu prieten familie meu.

M-am frecat la ochi:

— Fir-ar să fie, e tare mult fum în buncărul dumitale, Mr. Oh.

Am ignorat chicotelile înăbușite ale femeilor și am spus:

— Mulțumesc ție și familiei tale foarte mult, Mr. Oh. Este o mare onoare din partea unui bărbat ca dumneata. Sînteți prietenii mei.

Oh își îndreptă spatele, țanțoș nevoie-mare.

Eu am continuat:

— Mr. Oh, vietcongii ne-au mai înconjurat o dată, mai demult, dar nu ne-au atacat, așa că probabil vom supraviețui și acestei încercări. Dar, dacă vom fi atacați, iar eu voi fi ucis, trebuie să-mi promiți ceva.

— Orice, spuse gazda mea.

— Am aranjat cu cei de la FULRO ca, în cazul în care voi fi omorît, s-o adăpostească pe Ning în junglă, pentru că este femeia mea. Te rog să te îngrijești de asta. Totodată, dacă nu voi mai fi, te rog să-mi pro-

miți că vei avea grijă ca yarzii[1] să-l ucidă pe Mr. Bon, comandantul plutonului care asigură securitatea americanilor. Spune-le să facă la fel și cu nevastă-sa.

— Tu știi că ei vietcongi? replică Oh.

— Da, am dovezi.

După o scurtă pauză, am continuat:

— Aștia trebuie omorîți, căci fără ajutorul cuiva dinăuntru, Dak Pek nu poate fi cucerită.

M-am așezat la locul meu, gîndindu-mă la adevărul spuselor mele.

Detașamentul A-242 de la Dak Pek era, în vara anului 1968, cea mai izolată misiune americană din Vietnamul de Sud. Amplasată la extremitatea nord-vestică a zonei de acțiune a Corpului Doi de armată, tabăra era înconjurată de cei mai înalți munți din Vietnam, acoperiți în întregime de junglă. La sfîrșitul anului 1967, tabăra de grad A situată la nord de Dak Pek — Kam Duk — căzuse în mîinile nord-vietnamezilor, care au folosit tancuri sovietice în sprijinul numeroaselor lor trupe de infanterie.

Tabăra de grad A de la sud de Dak Pek — Dak Sut — fusese și ea cucerită de NVA. Dak Seang avea să mai reziste asediului doar cîteva luni, iar Dak To, cea mai sudică tabără, fusese deja cucerită cu puțin timp înainte. Înspre est se întindea Valea Tu Mrong, unde armata nord-vietnameză poseda una dintre cele mai puternice fortificații din interiorul granițelor Vietnamului și la numai cîteva mile spre vest se aflau granița laoțiană și principalele căi de acces ale discipolilor lui Ho Și Min.

Echipa SF de la Dak Pek avea misiunea să organizeze operațiuni la graniță cu ajutorul montagnarzilor Joh, Sedang și Halong și al cîtorva cambodgieni și laoțieni care li se alăturaseră, cu toții antrenați și echipați de americani, și să împiedice infiltrările nord-vietnamezilor veniți din Laos pe drumul Ho Și Min.

Deși izolată, era, cu toate acestea, cel mai ușor de apărat dintre toate taberele din Vietnamul de Sud. Cine o amplasase acolo știuse să facă o bună alegere a terenului. Era tot ce-și putea dori un tactician militar. Spre

[1] Prescurtare da la montagnarzi *(n.t.)*.

deosebire de majoritatea taberelor de același tip — așezate în triunghi, pătrat sau altă configurație geometrică și împrejmuite pe tot perimetrul exterior —, Dak Pek era așezată pe culmile a unsprezece dealuri mici, fiecare din ele împrejmuită, care se sprijineau reciproc cu foc direct. Cu alte cuvinte, dacă cineva reușea să treacă de sirma ghimpată, capcanele antitanc, parii din lemn de punji și celelalte obstacole, atunci asupra atacatorilor se concentrau focul armelor de calibru mic, al armelor fără recul și Bazooka, tirul direct al artileriei și chiar al aruncătoarelor de flăcări, de pe cel puțin două coline învecinate.

Și pe deasupra, fiecare deal era înconjurat de cîte un șanț antitanc lat de trei metri și tot atît de adînc. Fiecare șanț era umplut cu mii de pari din lemn de punji ascuțiți ca acul, precum și cu bețe de bambus ascuțite, toate orientate în sus. În plus, întreg perimetrul era înconjurat de un hățiș de sîrmă ghimpată și „concertina".

Americanii își aveau adăpostul pe înălțimea cunoscută sub numele de Dealul American, care era și cea mai bine apărată. O cărare și o poartă mobilă din sîrmă ghimpată făceau legătura cu Dealul Vietnamez.

În rest, dealul se conforma descrierii generale, cu excepția faptului că, în 1968, un specialist în demolări din New Jersey, sergentul Larry Crotsley, i-a mai adăugat cîteva trăsături noi. Cu ajutorul camarazilor săi și a montagnarzilor, a împrejmuit dealul cu bidoane de 55 de galoane[1] de combustibil pentru avioane cu reacție, amestecat cu niște substanțe chimice, care prin detonare să dea o flacără precum cea a napalmului. Bidoanele fuseseră îngropate la foarte mică adîncime pe coastele dealului și sub fiecare bidon se afla cîte o încărcătură de explozibil cu declanșare electronică. Firele duceau pe sub pămînt la buncărele americanilor, alături de firele ce proveneau de la numeroasele mine Claymore. Fiecare buncăr avea cîte o scîndură pe care erau desenate schemele de conexiuni, lîngă locul unde erau atașate firele. Schemele indicau localizarea și raza de acțiune a fiecărei mine.

[1] Un galon (SUA) — 3,78 litri *(n.t.)*.

Pista aviatică de bitum se întindea pe latura estică a taberei, dincolo de perimetrul principal, avînd protecția asigurată de dealurile care o înconjurau.

Pe lîngă toate acestea, existau cele cincizeci și două de mitraliere de calibru 0,30, un model din cel de-al doilea război mondial, amplasate permanent de-a lungul perimetrului fiecărui deal, alături de șapte mitraliere de calibrul 0,50, cîteva mitraliere M-60, numeroase mortiere de 60 mm, 81 mm și 4,2 inci, arme fără recul de 90 și 106 mm, mai multe Bazooka și o baterie de artilerie cu mortiere de 105 mm pe Dealul Vietnamez. Fiecare deal era înconjurat cu buncăre fortificate în care locuiau cele șapte sute de familii ale luptătorilor înarmați și antrenați de americani, probabil cei mai buni din Vietnam.

Și dacă toate astea nu erau de-ajuns, întreaga tabără se afla într-o vale imensă acoperită de junglă, curățată în întregime, iar satele de montagnarzi, cu o populație de opt mii de suflete, acopereau cele cincisprezece dealuri care înconjurau tabăra, asigurînd totodată un sistem de alarmare timpurie pentru eventualitatea unui atac. Riului Dak Poko, a cărui apă rece și limpede străbătea toată această zonă, i se alătura mai modestul Dak Pek, în capătul sudic al văii. Pe mai tot întinsul taberei, cele două rîuri nu puteau fi trecute cu piciorul.

Și, totuși, tabăra de la Dak Pek era vulnerabilă în două privințe: mai întîi, era o pradă ușoară pentru armele cu tir indirect, fiind împresurată din toate părțile de munți înalți. La drept-vorbind, era chiar ținta a numeroase atacuri cu rachete, mortiere și artilerie obișnuită, atît din partea NVA cît și, ocazional, din partea celor două companii de lepădături din partea locului, membri al Viet-Cong-ului. Majoritatea erau montagnarzi din satele periferice, forțați de NVA să lupte pentru ei, sub amenințarea că le vor fi omorîte familiile. În consecință, aceste forțe prost echipate și lipsite de motivație nu reprezentau o amenințare reală și erau tratate cu dispreț de către trupele din Dak Pek.

Faptul că americanii trebuiau să coopereze cu Forțele Speciale Vietnameze — *Luc Luong Dac Biet* sau LLDB — constituia a doua slăbiciune. Apartenența unora dintre acești vietnamezi la Viet-Cong era notorie. Pe întreg cu-

prinsul Vietnamului de Sud exista un anumit procentaj de vietcongi, care erau imposibil de depistat. Montagnarzii care făceau parte din Viet-Cong erau cunoscuți în general de către cei din Forța de asalt de la Dak Pek, numai că aceștia nu-i trădau americanilor întrucît se știa că luptau din constrîngere, și nu de bună voie. În multe cazuri era vorba de rude — un unchi, un văr sau chiar un frate.

În tot cazul, vietnamezii comuniști infiltrați la Dak Pek erau agenți de spionaj bine antrenați, adevărați profesioniști. Comandantul plutonului de securitate care ajuta la paza Dealului American, Mr. Bon, era unul dintre acești agenți. La fel și soția sa. Sergentul de contrainformații al trupei, Joe Howard, eu și alți cîțiva știam asta, dar trebuia s-o și dovedim. Unul dintre cei care făcuseră parte din echipă, dar care nu era respectat de nimeni, s-a împrietenit cu Mr. Bon pentru că acesta vorbea o engleză curată... Individul începuse astfel să-i vorbească sincer și deschis vietnamezului, ca și unui american de-al lui.

La nord de adăpostul trupei americane de la Dak Pek se afla un buncăr ocupat de doi sergenți ai Beretelor Verzi, singurul în care nici un membru al echipei nu avea voie să intre. Aceștia purtau berete verzi și uniforme adecvate, dar nu făceau parte cu adevărat din Forțele Speciale. Ei proveneau de la ASA — Agenția de Securitate a Armatei. Singurii care cunoșteau funcția lor reală eram eu, sergentul de contrainformații și subofițerul-locțiitor al comandantului. Cu ajutorul echipamentului radio din buncăr, aceștia interceptau azimuturile direcționale ale stațiilor radio aparținînd NVA și vietcongilor ce operau în zonă. Avioane Mohawk, propulsate cu elice, survolau în mod constant zona, avînd la bord echipament electronic cu care recepționau și ele semnale direcționale de la transmisiile radio inamice. Apoi, azimuturile erau prelucrate și confruntate, pentru stabilirea în final a pozițiilor inamice. În plus, puterea semnalului recepționat era proporțională cu capacitatea stației radio-emițătoare, dînd indicii asupra dimensiunii unității respective. În acest mod, americanii au aflat că sînt înconjurați din toate părțile de trupele Diviziei a Doua a NVA.

Înainte de „marele salt peste mări și țări", am urmat cîteva ore de limba vietnameză la Fort Bragg, unde am învățat să citesc, să scriu și să vorbesc de la sora doamnei Nhu, care preda acolo sub un nume fals.

În timpul ultimului atac de artilerie și rachete asupra taberei noastre, oamenii de la ASA au interceptat un operator radio care dirija tirul inamicului din interiorul taberei. De altfel, nu era pentru prima dată cînd respectivul folosea un manipulator telegrafic portabil, transmițînd de regulă imediat ce Commo Willy își încheia transmisia pe puternica stație cu bandă laterală unică. Cei doi tipi de la ASA au înregistrat pe bandă mesajele interceptate, urmînd ca, împreună cu ceilalți experți și cu ajutorul computerelor, să încerce să le decodifice.

Mi-au cerut ca la primul atac de artilerie asupra Dak Pek-ului să mă duc în buncărul lor și să încerc să traduc ceea ce le comunica agentul din tabăra nord-vietnamezilor. Faptul că, în timpul ultimelor transmisii, oamenii de la ASA au obținut azimuturi bune asupra emițătorului, acestea intersectîndu-se exact pe poziția buncărului lui Mr. Bon, fusese și el relevant.

O explozie înfundată zgudui buncărul subteran, urmată de altele, la scurte intervale de timp. Zgomotele mi-au întrerupt șirul gîndurilor. Instinctiv, mi-am încleștat degetele pe omniprezenta pușcă CAR-15, versiunea cu țeava scurtată a armei M-16, prevăzută cu un pat telescopic. Ning s-a ghemuit lîngă mine, căutînd protecție sub brațul meu rămas liber.

De afară, am auzit strigătele a doi americani: „Sîntem atacați! Sîntem atacați!"

Am împins-o pe Ning în brațele lui Oh, spunîndu-i:

— Rămîi cu ei, iubito!

Și am năvălit afară pe ușă.

Soarele strălucitor m-a izbit în față ca o lipie de napalm. Rachiul de orez băut mă trosnise și el, făcîndu-mi genunchii să-mi tremure, în timp ce încercam să alerg spre buncărul ASA.

Cu ochii mijiți, m-am uitat în direcția latrinei din cărămizi de BCA aflată chiar în fața mea și am auzit vocea transmisionistului-adjunct al echipei, sergentul de stat-major Don Williams, cunoscut de toți sub numele de Commo Willy.

— Ce paștele mă-sii!

Ușa se deschise brusc și operatorul radio, cu înfățișarea lui aproape copilăroasă, ieși afară trăgîndu-și pantalonii și urlînd, cu o mare supărare întipărită pe față:

— Fir-ați ai dracului de comuniști împuțiți, nu poate omul nici să se cace ca lumea din cauza voastră!

Am izbucnit în rîs privindu-l pe sergentul de stat-major cum dispărea pe treptele buncărului TOC[1] și de comunicații. M-am oprit subit din rîs, cînd o altă rachetă 220 zbură pe deasupra capului meu și explodă la marginea pistei aviatice. Ultimii metri i-am parcurs pe jumătate alergînd, pe jumătate împleticindu-mă pe treptele buncărului ASA.

Cu puțin timp înainte de a da buzna într-un mod cu totul neceremonios pe ușa buncărului, nedorind să fiu împușcat de-ai mei, am zbierat: „American!".

Mi s-au întins niște căști și am fost tratat cu un amalgam cacofonic de vocale și silabe guturale vietnameze, lansate în eter de undeva din interiorul taberei și de pe unul din piscurile aflate la vest de noi.

— Ce tot pălăvrăgesc ăștia, Sir? se interesa unul dintre subofițeri.

Mi-am scos căștile, am zîmbit și am spus:

— O gașcă de căcăcioși înspăimîntați, sergent. Tipul din tabără e speriat de moarte și urlă ca un nebun, iar cel de afară e ori nervos, ori agasat, așa că țipă și el. Aș putea să înțeleg un cuvînt din zece. Tot din buncărul lui Bon vine semnalul?

Celălalt sergent replică:

— Nu putem ști pînă cînd nu apare un avion în zonă. Unul e deja pe drum, pentru că ne-am gîndit că va folosi din nou codul Morse pentru a transmite un raport. În majoritatea cazurilor a intervenit după ce Commo Willy și-a încheiat transmisiile, dar știe că vom trimite cît de curînd rapoarte de la fața locului și rapoartele-bilanț. Atunci o să-i prindem în lat curișorul ăla galben.

După nici o jumătate de oră, unul dintre subofițerii ASA a raportat că manipulatorul telegrafic era din nou folosit în buncărul lui Bon. Eu, Joe Howard și jumătate

---

[1] TOC — *Tactical Operational Center* — Centrul de operațiuni tactice *(n.t.)*.

din echipa A fuseserăm convocați în buncărul comandantului. Acesta șovăia să întreprindă ceva ce l-ar fi putut supăra pe Bon (o figură importantă în ierarhia LLDB) în cazul în care nu se putea dovedi că este VC. Totuși, sub presiunea mai multor membri ai echipei, comandantul a cedat. Oamenii s-au înarmat pînă-n dinți și s-au îndreptat spre buncărul lui Bon. Împreună cu un sergent de curînd sosit, m-am urcat pe acoperișul buncărului și am așteptat acolo; aveam asupra noastră puști cu țeavă dublă retezată, de calibrul 12, încărcate cu gloanțe „două nule". Joe Howard împreună cu un alt sergent, înarmați cu arme M-16, păzeau ușa din spate, iar Larry Crotsley, purtînd o mitralieră M-60, a izbit ușa cu piciorul și a traversat în fugă tunelul întărit cu bușteni și pămînt bătătorit, urmat îndeaproape de comandant.

În vreme ce Larry traversa ca o vijelie buncărul, se auziră niște țipete dinăuntru, după care soția lui Bon, casierul vietnamezilor, și alți cîțiva indivizi încercară să se furișeze pe ușa din spate tocmai la tanc ca să fie opriți de mine, de Howard și de cei care ne însoțeau. Au rămas țintuiți locului, cu mîinile ridicate deasupra capului, iar buncărul a fost percheziționat cu minuțiozitate. Unul dintre vietnamezi declarase că Mr. Bon era plecat la Kontum, după cumpărături. Supărată, ca să mă exprim eufemistic, doamna Bon cerea explicații pentru cele întîmplate. Plin de tact, căpitanul a încercat să-i spună că primiserăm informații cum că un vietcong se ascunsese în buncărul lor, luînd-o ostatică. Radioul și manipulatorul telegrafic n-au fost găsite.

— Domnule căpitan, am strigat eu de pe acoperișul buncărului, soția lui Bon, uitați-vă la ea!

Căpitanul a roșit, în timp ce toți ceilalți și-au îndreptat atenția asupra femeii.

— Taci dracului din gură, locotenente! mîrîi căpitanul.

— Domnule căpitan, am insistat eu, priviți, și-a pus pe ea un *atok!*

— Și ce-i cu asta, Bendell? spumegă căpitanul.

— Păi, ea e o *Dai-uy* vietnameză, am strigat eu coborînd de pe acoperiș. Vietnamezii îi urăsc pe yarzi. Și aceștia pe vietnamezi! Nici nu poate fi vorba ca o femeie vietnameză să poarte vreodată o fustă de mon-

tagnardă! Dați-i-o la o parte, domnule căpitan! Precis are manipulatorul legat la șold!

Ba Bon se supără și mai tare, dar nu era nici pe departe tot atît de furioasă precum comandantul echipei.

El o privi pe femeia vietnameză și spuse:

— Îmi cer scuze, doamnă Bon. Nu-i dați atenție lui *Trung-uy:* e *dinky-dau*. A băut prea mult rachiu de orez.

Eram furios, și la fel erau Crotsley și Howard. Am insistat:

— La naiba, domnule căpitan! Putoarea asta nenorocită este o vietcong! Lăsați-mă să-i scot fusta și-am să vă dovedesc!

Roșu la față, comandantul s-a întors pe călcîie și a pornit ca din pușcă spre adăpostul echipei, urmat de mine.

Înăuntru, căpitanul mă apostrofă:

— Măi Bendell, măi tîmpitule! Cînd ai să-nveți să nu-i mai insulți pe vietnamezi și să nu-i mai faci să-și piardă prestigiul? Ai idee cît de sictirit va fi Mr. Bon, ca să nu mai vorbim de *Dai-uy* Hoe?

— Mă cac pe nasul lor! am replicat eu mînios. Bon e un nenorocit de vietcong și nici *Dai-uy Hoe* nu e mai breaz. Mai știm și noi cum s-a îmbogățit dumnealui organizînd aici o piață neagră foarte rentabilă. Lăsați-mă să-i trag un glonț în cap și n-o să vă mai pese cît de sictirit o să fie.

Căpitanul încremeni cu mîinile în șolduri, holbîndu-se la mine.

Senzația de frustrare care mă stăpînea depășise de mult limitele supărării, așa că, ridicînd mîinile în sus, am zîmbit și am spus:

— Ei bine, cred că n-ar trebui să faceți parte din Forțele Speciale dacă nu gustați glumele tîmpite.

Clătinînd din cap, m-am dus s-o iau pe Ning din buncărul lui Oh. Pe drum, m-am oprit la dormitor și am luat o sticlă de whisky. Ca membru al Forțelor Speciale ai de ales: ori ai simțul umorului, ori ți-l dezvolți. Altfel, îți scad șansele să rămîi sănătos sau eventual să scapi de un atac coronarian timpuriu. În plus, eu am adăugat la elementele protectoare ale propriei mele sănătăți mentale anestezia pe bază de alcool.

Commo Willy urca împleticindu-se treptele Centrului de Operațiuni Tactice — pe scurt TOC. Se părea că lumina soarelui avea asupra sa același efect pe care-l avusese și asupra mea. Am rîs împreună cu Ning de mahmureala blondului subofițer. Commo Willy arăta exact ca o versiune mărită a băiețelului care tocmai a furat o felie de prăjitură de pe fereastra bunicii sale. Acum, verde la față, arăta de parcă furase o găleată de whisky de pe fereastră. Ținînd în mînă un exemplar din „Army Times", probabil avea de gînd să se întoarcă la scaunul pe care deja și-l încălzise în latrină.

— Bună, Ning, spuse. Dom'le locotenent, am sărbătorit ceva cu rachiu de orez aseară, sau ce-a fost?

— Al dracului să fiu dacă știu, am replicat. Nu-mi amintesc ziua de ieri.

Ning chicoti:

— Am avut mare sărbătoare în tabără. Voi doi bănt *beaucoup* rachiu de orez.

— Nene, azi-dimineață cînd m-am trezit, am dat cu ochii de un castron cu niște chestii din alea rotunde și umflate lîngă patul meu. Era gata-gata să borăsc. Și-acu' mi-e greață. Știi cum arătau? Ca niște găoaze în miniatură.

— Găoaze în miniatură? am spus și am început să rîd.

Ning chicoti din nou:

— Voi pregătit Cheerios și lapte aseară. Voi mîncați.

— Vrei să spui că lîngă patul meu se aflau Cheerios cu lapte?

Commo Willy plecă înspre latrină bombănind.

Ning rîse cu poftă, în timp ce eu, afișînd un zîmbet împrumutat de la Sonny Bono, priveam în urma sa. Ne-am retras în întunericul buncărului meu, la adăpost de priviri indiscrete.

Buncărul era mic; fiind împărțit în două de un perete din placaj, era de-a dreptul claustrofobic. Joe Howard ocupa partea stîngă, iar eu pe cea dreaptă. Buncărul avea pereții din pămînt bătătorit și se afla chiar sub amplasamentul căptușit cu saci de nisip al unei mitraliere de calibrul 0,50. Cele șase-șapte trepte de la intrare erau săpate în pămînt, chiar la marginea buncărului unui mortier de 4,2 inci.

Am aprins lumina și m-am trîntit pe pat, clocotind încă de mînie. Lumina s-a stins și m-am întors pe-o parte ca să mă pot desfăta cu priveliștea frumoasei montagnarde. Își scosese *atok*-ul și nu mai avea pe ea decît o curea de piele cu mărgele, legată în jurul șoldurilor, ce cobora pînă deasupra triunghiului de păr negru și rar care constituia punctul nodal al simetriei corpului ei minunat. Părul negru și strălucitor îi atîrna pe umăr și îmi gîdilă fața cînd se aplecă deasupra mea.

Cu vocea îngroșată de emoție, mi-a spus:

— Poate mîine vietcong omoară. Poate noi murim. Azi nu e mîine. Astăzi trăim, dar mergem la ceruri.

Buzele ni s-au împreunat, iar corpurile ni s-au topit unul în altul. Cineva din afara buncărului se hotărîse să execute foc de hărțuială și interdicție — „H&I" — cu mortiere de 4,2. Buncărul bubuia în tempoul obuzelor care pătrăseau țevile tunurilor cu bufnete metalice zgomotoase. S-au tras o mulțime de proiectile și suflul exploziilor se putea simți prin intermediul trepidațiilor din buncăr.

Bucătăreasa echipei A a Forțelor Speciale din Dak Pek era o vietnameză, cunoscută sub un singur nume — Hazel. Poseda un mare număr de neglijeuri și desuuri. Înainte de a ajunge la Dak Pek, fusese matroana unui bordel de mare succes în Kontum.

Femeia avea și ea problemele ei. Una dintre ele era vocea. Suna de parcă într-o noapte, pe cînd dormea, nu știu ce spiriduși se strecuraseră în ea, îi scoseseră laringele, i-l tîrîseră pe o potecă acoperită cu pietriș preț de vreo douăzeci de mile, apoi, înainte de a se trezi, se întorseseră și i-l puseseră la loc.

Pe urmă, mai era și felul în care se machia. Se spunea că o dată, Tammy Faye Bakker a văzut niște fotografii de-ale vietnamezei și a spus: „Aș vrea ca machiajul meu să arate exact ca al ei".

Cu toate acestea, Hazel era tot timpul prietenoasă. Cu anumiți membri ai echipei, chiar deosebit de prietenoasă. Mai ales noaptea, după ce bucătăria se închidea și soarele se ascundea undeva dincolo de orizont, reîncărcîndu-și bateriile pentru ca a doua zi să poată prăji cu arșița sa alte victime nefericite.

Pe de altă parte, era o bucătăreasă excelentă. Tutu-

ror le plăcea Hazel și felul în care gătea. Cine o cunoscuse înainte de a veni la Dak Pek îi apreciase în aceeași măsură și bordelul din Kontum.

Tocmai asta era marea problemă. Cei care au rămas în Dak Pek doar un an, ca să-și achite obligațiile, întorcîndu-se apoi în „lumea civilizată", nu s-au gîndit niciodată și nici nu s-au întrebat de ce o matroană de bordel trecută binișor de prima tinerețe, care conducea o afacere bănoasă într-un oraș, venise în cel mai izolat amplasament american din Vietnam?

Știind cît de mult îi disprețuiau vietnamezii pe montagnarzi, de ce o „femeie de afaceri" prosperă ca ea venise să trăiască printre ei, mai ales că era vorba de unul dintre cele mai primitive triburi. De ce să prefere o asemenea femeie să locuiască într-un buncăr subteran de doi metri pe trei, cu atît mai mult într-o zonă bîntuită de tigri, de șobolani cît mingea de fotbal, de vipere de bambus, de cobre scuipătoare, de țînțari anofeli, purtători de malarie, și de Divizia a Doua a NVA? Hazel a încercat să se culce cu aproape fiecare comandant de trupă de la Dak Pek. Totodată a avut de-a face cu sergenții de contraspionaj și operatorii radio, dar nu s-a încurcat niciodată cu sanitarii sau cu cei care mînuiau armele ușoare, mai exact cu cei care nu aveau acces la genul de informații utile nord-vietnamezilor. Prea puțini oameni s-au întrebat de ce se afla ea acolo.

Un bun războinic își păstrează întotdeauna arma curată. El și-o desface și o cercetează dacă nu e murdară de pămînt, noroi și rugină. Unii fierb un cazan mare cu apă, pun acolo toate părțile componente ale armei, le curăță cu peria sub apă, după care o usucă repede și ung toate piesele cu un solvent. Alții aplică un strat de ulei, pe care-l freacă cu grijă. Unii dau cu ulei de in pe pat și pe părțile lemnoase, alții folosesc chiar și ceară de lustruit mobila. Ei introduc pămătufuri de bumbac pe țeavă și o lustruiesc pînă cînd pot privi prin interiorul ei aprinzînd o cîrpă în camera încărcătorului. Pe țeavă nu trebuie să se vadă decît luciul metalului și ghinturile de ghidare a gloanțelor. Cel mai adesea, războinicii care-și îngrijesc atît de meticulos armele supraviețuiesc multor bătălii.

În fiecare seară, Hazel își lua săpunul și prosopul, trusa de machiaj și alte obiecte de toaletă, și se ducea la spălător.

A doua zi, oamenii de la ASA recepționau semnale provenind de la o întreagă divizie NVA aflată în munții ce înconjurau tabăra Dak Pek. Membrii echipei au început să doarmă iepurește. De fapt, toți dormeau atît de ușor încît erau treziți de sunetele la fel de slabe cum ar fi niște pîrțuri de purici. Și așa se face că, în perioada următoare, Beretele Verzi au cerut să aibă în dotare niște baroase ca să-și introducă dopuri în recturi.

În a patra zi după cele dintîi semne, un sătean agitat dintr-unul din satele situate în afara perimetrului a intrat în goană pe poarta protejată cu saci de nisip a taberei. A urcat în fugă dealul pînă la adăpostul echipei americane și a întrebat de un interpret, nefiindu-i la îndemînă să le vorbească direct americanilor. Ținea în mîini o foaie galbenă de hîrtie, format A4, cu un text scris cu cerneală neagră.

Suet, interpretul nostru, care la cincisprezece ani avea nevastă și doi copii, citi mesajul, vorbi cu sătenanul și trimise după mine și după alți doi membri ai echipei. Suet fusese angajat de americani pentru că ajunsese să lupte cu un vietnamez pe cînd avea doar treisprezece ani. Tînărul solid, cu pielea bronzată, l-a ucis pe vietnamezul adult cu mîinile goale. Asta i-a impresionat teribil pe americani, care l-au recompensat angajîndu-l ca interpret, slujba cea mai bine plătită și cea mai prestigioasă din companie. După care au început să-l învețe să vorbească limba engleză.

Studiam documentul împreună cu cei doi sergenți, în timp ce ni se spunea că un grup de vietcongi locali au venit la poarta satului și au bătut în cuie hîrtia respectivă, precum și altele identice, după care au plecat, Nu-i puteam lăsa pe ceilalți să vadă nimic în afară de masca mea de *macho*, dar simțeam cum mi se întoarce stomacul pe dos pe cînd citeam hîrtia. Se spunea că locotenentul Donald R. Bendell va fi asasinat într-un interval de douăzeci și patru de ore, cu începere de la ora 12 a.m. a zilei următoare. Textul fusese imprimat cu ajutorul unei prese tipografice.

În primul rînd, am observat că foaia de hîrtie nu avea nici un fel de găuri de la presupusele cuie cu care fusese prinsă, iar în al doilea, că cel care o adusese era fiul șefului satului Dak Long Hnang, unul dintre satele care furniza Viet-Cong-ului local cei mai mulți membri. De fapt, fiecare bărbat locuitor al acestui sat era viet-cong, inclusiv cel care ne adusese hîrtia. Iar eu și Suet știam asta.

Afișînd o falsă bravură, am făcut hîrtia sul, mi-am introdus între buze un *cigarillo* Swisher Sweet, am dat foc hîrtiei și mi-am aprins țigara cu ea.

M-am adresat lui Suet:

— Roagă-l să-l întrebe pe tatăl său dacă-i pot face o vizită și dacă pot dormi în satul lui în această noapte.

— *Trung-uy* Bendell, spuse Suet, satul lui este Viet-Cong. Ei omoară la tine.

— Nu cred, dimpotrivă, am senzația că Dak Long Hnang va fi pentru mine locul cel mai sigur în această noapte.

Suet traduse mesajul, iar celălalt promise că se va duce în sat de unde se va întoarce grabnic cu un răspuns.

În timp ce intram în adăpostul echipei, unul dintre sergenți, un tînăr cu părul blond care crescuse practicînd surfing-ul în Malibu, îmi spuse:

— Dom'le, cred că nu sînteți în toate mințile. Nici un american n-a rămas peste noapte în satul ăla pînă-acum. Toată lumea știe că sînt niște nemernici de viet-congi.

— Și încearcă să ne terorizeze, sergent, am răspuns eu. Cum să le arătăm acestor inamici că propaganda lor n-are nici un efect decît mîncînd, bînd și dormind cu ei pe terenul lor.

— Mie tot aiurea mi se pare chestia asta, concluzionă sergentul.

Mai tîrziu, în aceeași după-amiază, împreună cu o grupă de pușcași CIDG din Dak Pek, îmbrăcați în costume de camuflaj, intram pe poarta de lemn a zidului întărit cu stîlpi de punji care împrejmuia satul Dak Long Hnang. Nhual, interpretul-șef din tabără și prietenul meu cel mai bun, însoțea mica patrulă. Șeful satului ne-a întîmpinat de la poartă și ne-a prezentat plin de mîndrie satul său insalubru. Înveșmîntat cu un șorț negru,

el ne-a arătat mai curînd boașele lui bătrîne decît sistemul de apărare al așezării.

După ce i-am vizitat satul, i-am spus:

— *Ba Nua* (cuvîntul meu pentru prietenii apropiați, care însemna „tatăl lui Nua"), spune-i că mă simt onorat să-i fiu oaspete și că am rămas impresionat de acest mușuroi de rahat.

Nhual chicoti, iar eu continuai:

— Mai spune-i că voi avea grijă ca în cursul acestei săptămîni să ajungă aici un MEDCAP[1].

În vreme ce robustul Jeh, cu privirea inteligentă și cu șuvițe de păr roșcat, traducea și dădea glas comentariilor mele, bătrînul șef de sat devenea radios. Sătenii erau întotdeauna bucuroși să primească astfel de patrule, pentru că americanii îi tratau pe localnici de feluritele tipuri de malarie, împărțindu-le gratuit săpun, îmbrăcăminte trimisă de biserici și alte bunătăți.

Ne plimbam cu Nhual și cu șeful satului, însoțiți îndeaproape de cei șase montagnarzi din garda mea de corp, care stăteau ca niște umbre pe lîngă mine.

Nhual vorbi:

— Don, ai văzut ce entuziasmat a fost cînd a auzit de MEDCAP?

Am replicat:

— Da, și e ciudat, *Ba Nua*. La mine în țară, protestatarii pacifiști fac zarvă mare închipuindu-și că noi violăm femeile vietnameze, le omorîm copiii și-i împușcăm pe bieții lor soți îmbrăcați în „pijamale negre", care se apără cu niște amărîte de puști ruginite.

Nhual se izbi cu palma peste frunte:

— Luna trecută, un bombardier sovietic zboară peste Dak Pek. Săptămîna trecută NVA zboară în zona noastră cu elicoptere sovietice. Armele NVA sînt mult mai potrivite în junglă decît ale noastre. Eu am un M-16, dar toți pușcașii folosesc arme pe care americanii le-au avut în al doilea război mondial! Eu nu cred că americanii sînt la fel de primitivi ca poporul meu, numai că unii dintre ei sînt cam tîmpiți, ai?

---

[1] MEDCAP — *Medical Civic Action Patrol* — Patrule de ajutoare civile și medicale *(n.t.)*.

Se uită la mine, așteptîndu-mi reacția. Am rîs:

— Amin, fratele meu. Ei uită să amintească școlile, bisericile, spitalele și celelalte chestii de acest gen pe care le-au construit militarii americani, mai cu seamă cei din Forțele Speciale.

— De ce? întrebă nedumerit Nhual.

— Să fiu al dracului dacă știu, continuai eu. Nu-i exclus să aibă o influență și faptul că președintele este cel care hotărăște țintele bombardamentelor și nu-i lasă pe generali să conducă această futăreală colectivă, așa-numită război.

— Ce se va întîmpla cu noi cînd veți pleca de-aici? întrebă Nhual.

— Știi și tu răspunsul, am spus eu, aprinzîndu-mi un trabuc.

Am intrat în buncărul șefului și ne-am așezat în jurul unui hîrb cu rachiu de orez, fermentat special pentru asemenea ocazii. Bătrînul cu fața zbîrcită mi-a întins un furtun peste recipientul de lut, iar eu am zîmbit și am dus tubul la gură.

O bătrînă cam afumată turna apă murdară în ulciorul cel mare, în timp ce șeful rînjea și spunea:

— *My huit nhiaa.*

Am rînjit la rîndul meu și am răspuns:

— *Au wa huit nhiaa. Liem jai!*

Pe urmă, am început să sorb din alcoolul puternic, urmărind nivelul apei față de bățul de bambus care intra în ulcior. Cînd trăgeau o băută zdravănă — și de fapt numai așa beau —, membrii tribului Jeh foloseau ca măsură un asemenea băț. Turnînd apă peste alcoolul tare, nivelul lichidului se ridica pînă la buza recipientului. Băutorul sorbea atunci pînă cînd nivelul scădea sub vîrful bățului de bambus care atîrna în jos, agățat de un alt băț, așezat transversal pe buza ulciorului. Apa umfla orezul, ridicînd continuu nivelul rachiului, așa încît, dacă nu te grăbeai, sorbeai mai mult rachiu. Dacă cel care bea își lua de la gură tubul înainte de a coborî nivelul sub bățul de bambus, ulciorul se umplea repede cu apă. Singurul mod de a bea „un băț" era să tragi cît mai repede rachiu în măruntaie, care oricum îți luau foc.

Am sorbit deci „un băț" și i-am întins furtunul șefului, care s-a agățat de el ca sugarul de sîrcul sînu-

lui. Doamna șefă m-a servit cu un castron plin cu o fiertură de fîșii de bambus și bucăți de șobolan și maimuță, gătite laolaltă. Am mîncat, în timp ce șeful satului își lua tainul de licoare amețitoare.

Mi-am terminat mîncarea, am pus castronul jos, mi-am aprins un Lucky și i-am oferit și șefului cu privirea sticloasă, care tocmai terminase de băut trăscăul primitiv.

— Nhual, am spus eu calm în timp ce aprindeam țigara bătrînului. Transmite-i că știu că este vietcong — el și toate rudele sale.

Nhual zîmbi și traduse. Bătrînul se descotorosi de țigară și întinse mîna după carabina M-1, aflată la îndemînă. Dar mîna îi îngheță pe pușcă, cînd auzi cocoșul pistolului „Smith & Wesson 0,375-Magnum": coborî cu privirea spre țeava acestuia, apoi urcă de-a lungul ei pînă la mînă și, mai sus, la rînjetul întipărit pe fața mea. Mi-am pus pistolul în toc, și abia atunci șeful, Nhual și cu mine am observat un tip din garda lui de corp, ghemuit la intrarea în buncăr, care trase cocoșul carabinei sale M-2.

Am vorbit precipitat:

— Spune-i că știu că satul lui este Viet-Cong și că înțeleg.

Nhual traduse și omul zîmbi.

Am continuat în același timp cu Nhual:

— Te sfătuiesc să faci ceea ce trebuie ca să-ți protejezi familia, dar niciodată să nu permiți celor din NVA să-ți ordone să ucizi pe cineva din tabăra mea. Căci atunci vom fi nevoiți să te omorîm pe tine și pe oamenii tăi.

Omul lăsă capul în jos în timp ce asculta, cu o față gravă, și dădu din cap aprobator.

Am continuat:

— Dacă NVA ordonă să întreprinzi ceva împotriva noastră, trebuie să vii să-mi spui, și vom găsi o soluție. Dacă nu sînt eu acolo, caută-l pe sergentul Joe Howard, poți avea încredere în el.

În cele din urmă, omul vorbi și Nhual traduse:

— Știu că ești capul FULRO pentru tribul nostru. Cîteodată, noi credem că FULRO ne-a uitat pentru că nu sîntem Rade, Jarai, Bahnar sau Kaho. Noi sîntem cei mai amărîți din tribul Jeh, iar vietnamezii caută să atîțe spiritele din junglă ca să ne omoare, dar tu vrei să ajuți popo-

rul meu. Ai o inimă bună. În satul meu ești binevenit și în siguranță, numai că s-ar putea să apară comuniștii și să încerce să te omoare cît timp ești aici. Știu că o vor face.

Am zîmbit:

— Îmi dau seama că nu te poți lupta cu ei și, dacă acum te protejăm, vor veni într-o noapte în care noi nu vom fi aici. Dar mai sînt și alte soluții, bătrîne. Cînd au zis ticăloșii ăia că vor veni din nou la tine?

— Probabil în seara asta, a spus bătrînul, ca să te omoare.

Am zîmbit din nou și i-am transmis prin intermediul lui Nhual.

— Perfect. Comunică-le că am venit să organizăm o acțiune pentru găsirea celor care au tipărit mesajul cu pricina. Cei din NVA au promis că-i vor plăti un milion de piaștri celui care mă va ucide, dar toată lumea știe că ei nu plătesc decît în IOU[1], care nu valorează nimic. Spune-le lor, și tuturor celor din vale, că voi plăti cinci sute de dolari — transformă-i în piaștri, dacă vrei — din solda mea pentru capul oricărui nord-vietnamez sau vietcong care tipărește astfel de fițuici sau pune recompense pe seama americanilor. Spune-i că vom începe prin tăierea capetelor, degetelor și penisurilor fiecărui NVA sau VC pe care-l vom omorî. Asta o să-i dea gata, *Ba Nua*, dacă sînt de religia care trebuie.

Nhual rînji:

— Mulți dintre ei se vor întreba dacă nu cumva sufletele le vor părăsi trupurile și vor rătăci veșnic.

Am rînjit la rîndul meu și am spus:

— Acesta e mesajul care vreau să ajungă la ei.

Nhual traduse și bătrînul glăsui zîmbind:

— În seara asta, vei fi în siguranță aici. Tuturora le e frică de gărzile tale de corp — sînt cei mai buni luptători Jeh din această vale. Oamenii noștri vor muri înaintea ta. Și eu voi muri înaintea ta. Aici vei fi în siguranță.

Am zîmbit și m-am adresat lui Nhual:

— Nu-i mai spune că dacă n-ar fi fost un papă-lapte și s-ar fi ridicat împotriva NVA de la început, n-am mai

---

[1] Recunoaștere formală a unei datorii prin inscripția IOU (I owe you) *(n.t.)*.

fi avut acum de ce să ne facem griji. Zi-i că cei din tribul Jeh nu sînt oameni de nimic, sînt cei mai buni luptători din toate cele treizeci și unu de triburi. Mă simt onorat și în siguranță să rămîn peste noapte în satul lui. Între noi fie vorba, am să mă întind aici, dar am să dorm cu adevărat abia mîine, în tabără. Servește-i orice alt rahățiș care crezi că poate fi de folos.

— Pe cinstea mea, replică Nhual. Toți o să fim treji la noapte. Și încă ceva: Individul n-are chef să strice mustăria cu cei de la FULRO.

Front de Libération de Hauts Plateaux-Montagnards, sau FLHPM, era o mișcare de rezistență a montagnarzilor formată din membri ai tuturor celor treizeci și unu de triburi primitive din regiunea Munților Centrali ai Vietnamului. Aveau ca scop recîștigarea autonomiei care le fusese acordată de francezi printr-o Ordonanță datată 27 mai 1946 și recunoscută de ultimul rege al Vietnamului, Bao Dai. Cu toate acestea, primul președinte, Ngo Dinh Diem, a ignorat independența montagnarzilor și a început să strămute populația din regiunile de cîmpie și din zona Deltei de Sud în Munții Centrali, în locurile populate de montagnarzi. FLHPM voia înapoi ținuturile acestora și erau dispuși să lupte pentru asta. În plus, cereau ca vietnamezii să înceteze cu anii de discriminare împotriva montagnarzilor, care erau omoriți în mod sistematic, nu aveau școli, biserici sau spitale, nu aveau dreptul la vot și nici reprezentare în guvern. În cele din urmă, datorită presiunilor Statelor Unite din timpul războiului, guvernul de la Saigon a creat un Birou al minorităților etnice, care nu era decît un „tigru de hîrtie" pentru amăgirea americanilor.

FLHPM descindea din mișcarea de rezistență fondată în 1958 și intitulată BAJARAKA, acronimul fiind format din primele două litere ale denumirilor celor mai de seamă triburi: Bahnar, Jarai, Rade și Kaho. Era condusă de un personaj carismatic, membru al tribului Rade, pe nume Y-Bham Enuol care conducea în același timp o mișcare de rezistență compusă din FLHPM, mișcarea Khmer Krom din Cambodgea, numită FLHPKN sau *Front de Libération de Hauts Plateaux-Kambuja Nord*, și mișcarea poporului Cham, numită FLHPC sau *Front de Libération de Hauts Plateaux-Champa*. Această trilaterală

era cunoscută și sub numele de *Front de Lutte des Races Oprimmées* sau FULRO.

Puținii americani care știau cîte ceva despre aceste mișcări de rezistență au atribuit la început, din greșeală, denumirea de FULRO mișcării de rezistență a montagnarzilor. Aceasta se datora probabil și faptului că Um Savath și Les Kosem, liderii celorlalte două mișcări, l-au cam tras pe sfoară pe Y-Bham în cadrul trilateralei pentru că ei voiau să se folosească de extraordinara forță de luptă a montagnarzilor ca să-și atingă propriile scopuri. Personalul Forțelor Speciale fusese avertizat să stea departe de FULRO, întrucît Saigonul era aliatul nostru și nu se cădea să ne amestecăm în afacerile lui de politică internă. Cu toate acestea, majoritatea membrilor SF, care au ajuns să trăiască în apropierea yarzilor, nu s-au putut abține să nu li se alăture cînd au văzut cît de inuman erau tratați de către vietnamezi. Mulți SF i-au ajutat în secret pe cei din FULRO din dorința de a-i vedea pe yarzi, care erau niște aliați foarte loiali și destoinici, măcar în postura de a-și lua revanșa.

De fapt, în 1964, FULRO a declanșat o rebeliune coordonată în cinci tabere ale Forțelor Speciale și în orașul Ban Me Thuot. Au avut grijă să-i pună pe americani sub pază armată, în timp ce pe vietnamezi i-au spînzurat de catarge, i-au înfundat în latrine și i-au burdușit cu gloanțe. Au reușit chiar să cucerească postul de radio Ben Me Thuot, cu intenția de a transmite tuturor yarzilor din Munții Centrali chemarea de a pune mîna pe arme și de a veni în sprijinul rebeliunii, dar oamenii erau atît de primitivi și de lipsiți de cunoștințe tehnice încît n-au găsit pe nimeni care să știe cum se lucrează cu emițătorul, așa că au lăsat-o baltă.

Eu, personal, am primit din partea lui Y-Bham Enoul funcția de comandant al Jehilor în cadrul FULRO! Din clipa aceea, garda mea de corp, alcătuită din șase membri ai tribului Jeh, m-a însoțit pretutindeni, nescăpîndu-mă din ochi, cîteodată de la distanță, dar tot timpul la vedere. FULRO era sprijinită de către toți montagnarzii, iar liderii ei au făcut întotdeauna o bună impresie. In esență, FULRO a fost și este pentru montagnarzi cam ceea ce s-ar fi putut întîmpla cu băștinașii americani dacă irochezii, apașii, sioucșii, cheerokezii, cheyenii, navajo, arapaho,

mohawk și toate celelalte populații ar fi lăsat deoparte diferendele lor intertribale și ar fi organizat o mișcare secretă de luptă împotriva fețelor palide.

De-a lungul anilor, nu puține au fost zvonurile, neconfirmate însă niciodată, după care CIA furniza în secret armament și alte echipamente celor din FULRO. În mod cert, nici un american care s-a aflat alături de această mișcare n-ar recunoaște una ca asta, și cu atît mai puțin montagnarzii, incapabili să muște ipotetica mînă care i-a hrănit.

În seara următoare, responsabilii cu intimidarea psihologică din Divizia a Doua a NVA au montat niște megafoane pe un munte aflat la vest de Dak Pek. Acestea bubuiau în vietnameză un mesaj adresat celor opt mii de montagnarzi și celor doisprezece americani din Valea Dak Poko. Se spunea că Dak Pek era înconjurat și că NVA urma să invadeze tabăra, omorîndu-i pe toți: femei, bărbați și copii. Măcelul putea fi evitat doar dacă yarzii puneau mîna pe Beretele Verzi americane, îmobilizîndu-le. După aceasta, cei din NVA ar fi intrat pașnic în Dak Pek și toți ar fi trăit în pace pînă la adînci bătrînețe. Din fericire, montagnarzii fuseseră atît de multe ori mințiți de către vitenamezi, încît nu s-au gîndit nici o clipă să ia în seamă promisiunile propagandistice.

Promisiunile și IOU-rile erau o problemă, iar șuturile în fund cu totul altceva. Membrii echipei americane de la Dak Pek, care stătuseră mai mult în preajma ARVN — Armata Republicii Vietnam —, nu puneau mare preț pe vitejia lor în luptă. Cu toate acestea, Beretele Verzi îi respectau pe cei care luptau în Divizia a Doua NVA. Erau ferm convinși că în adăposturile lor individuale nu dormeau niște muieri, cu excepția femeilor care purtau uniforme și care trăgeau la fel de bine ca și bărbații.

Capitolul IV

DIVERSIUNI ȘI ATACURI DECISIVE

Divizia a Doua a Armatei nord-vietnameze a pornit din munții care înconjurau Dak Pek-ul și, o lună mai tîrziu, unități ale acestei divizii — mai exact Regimentul 24 NVA — au atacat tabăra de la Dak Seang, învecinată cu noi la sud. Deși rănit, fostul subofițer artilerist de la Dak Pek Chuck Challela și comandantul echipei, căpitanul Jimmy Chiles, și-au regrupat trupele și au respins atacul. În zorii primei dimineți, numeroase cadavre ale pionierilor nord-vietnamezi zăceau împrăștiate peste tot în sîrma ghimpată de la Dak Seang. Asediul taberei a durat cîteva săptămîni, dar, în cele din urmă, invadatorii au fost respinși, cel puțin pentru un timp.

În sprijinul taberei Dak Seang au venit unități din Dak Pek, pe care le conduceam, ajutat de sergentul de culoare Lawrence Vosen. Ni s-au alăturat cei din Forța Mobilă de Șoc de la Kontum, conduși de căpitanul Joe Dietrich (care, pînă la urmă, a ajuns comandant de echipă la Dak Pek), precum și alte trupe sosite de la Mang Buk. Toate aceste forțe, împreună cu un grup de yarzi de la Dak Seang, comandați de Chuck Challela, s-au reunit împotriva Regimentului 25 NVA, reușind să-i respingă pînă în Laos. Cu toate acestea, la atacul următor, tabăra Dak Seang a fost cucerită și a rămas în posesia celor din NVA.

Dak Pek a fost din nou înconjurat de trupele Diviziei a Doua NVA. De data aceasta, o misiune trimisă de la Dak Pek a fost dejucată în miez de noapte. Uriașul Larry Crotsley, inginerul specialist în demolări, și Joe Howard, texanul zvelt, cu părul negru, care era sergentul de contrainformații al echipei, se aflau în misiune undeva în munți, la est de Dak Pek. Ei comandau „plutonul de recunoaștere" — denumire improprie. De fapt, acesta era format din două plutoane care grupau pe cei mai buni luptători din Forța de atac de la Dak Pek. Conducătorul lor era mai curînd un comandant de companie. Întîmplător sau nu, toți membrii plutonului de recunoaștere erau și membri ai FULRO.

Unitatea cercetase o zonă situată dincolo de lanțul înalt de munți de la est de Dak Pek, între tabăra noastră și fortăreața NVA, cunoscută sub numele de Valea Tu Mrong. Unitatea era plecată cam de-o săptămînă și tocmai se întorcea la bază, cînd tabăra noastră s-a trezit brusc în toiul nopții, în zgomotele produse de armele de calibru mic și de numeroasele explozii. S-a sunat alarma și, în cîteva minute, toți și-au ocupat pozițiile defensive din perimetrul taberei. În noaptea aceea, pușcașii, americanii și vietnamezii din interiorul taberei au avut parte de imagini și zgomote care aveau să-i urmărească, dar să-i și farmece în același timp.

Cu aproximativ douăzeci și patru de ore în urmă, rapoarte ale contraspionajului primite de la Unitatea ASA 403 au confirmat că Divizia a Doua NVA înconjurase din nou mica noastră tabără. În același timp plutonul de recunoaștere aflat pe drumul de întoarcere către Dak Pek, pentru refacerea forțelor, fusese încercuit de o mare unitate a diviziei la est de tabără.

Poziția lor se afla la numai cîțiva kilometri distanță, dar un neavizat nu înțelegea cît de departe erau de fapt. În New York, distanța pînă la plutonul de recunoaștere și înapoi ar fi fost parcursă în maximum o oră. În vestul Americii, nevasta fermierului și-ar putea urmări cu privirea soțul parcurgînd călare aceeași distanță, iar la întoarcere calul abia dacă ar respira ceva mai greu.

În orice caz, în jurul Dak Pek-ului lucrurile stăteau cu totul altfel. Tabăra era înconjurată de cei mai înalți și mai abrupți munți din Vietnam, precum și de jungla

cea mai deasă. Majoritatea confruntărilor armate dintre armata nord-vietnameză și mercenarii conduși de Forțele Speciale aveau loc, cel mai adesea, la distanțe de numai cîțiva metri. Chiar și atunci jungla era atît de deasă încît părțile inamice nu se puteau vedea reciproc. Solul negru aburind era gras și acoperit cu o încîlceală verde de liane, care pe anumite porțiuni nu văzuseră lumina soarelui de sute de ani. Acoperișul triplu al junglei de deasupra lăsa să pătrundă, din cînd în cînd, raze firave de lumină, și asta la fel de des ca și ploile pe Astrodome. Dacă încercai să traversezi această pădure tropicală sălbatică și ploioasă, trebuia să treci peste numeroase pîrîuri și rîuri care nu puteau fi depistate prin recunoaștere aeriană. Se aflau acolo dealuri și munți care păreau a avea pante aproape verticale, acoperite de un sol umed, peste care se întindea un covor gros și verde, colcăind de lipitori. Ca să urci aceste pante, trebuia să tai sau să dai la o parte crengile și lianele, să te sprijini de copaci și de ramurile lor și apoi să folosești bazele arborilor ca pe niște trepte. De obicei, din cauza solului noroios, urcai trei metri, ca să aluneci înapoi șase și pe urmă s-o iei de la capăt. Chiar dacă te aflai pe coasta unui munte, și erai văzut din tabără, mai aveai nevoie de lungi ore de marș obositor ca să ajungi la destinație. Așa stăteau lucrurile în noaptea în care a fost atacat plutonul de recunoaștere.

Crotsley și Howard își așezaseră cei patruzeci și ceva de montagnarzi pe un deal de dincolo de creasta unui munte înalt, situat în raza vizuală a taberei noastre. Luptătorii, scunzi dar vînjoși, și-au săpat adăposturile individuale în solul junglei, iar Joe și Larry și-au întins hamacurile la marginea perimetrului defensiv.

Pentru cazurile în care un membru al Forțelor Speciale, aflat în misiune, se pregătea să înnopteze într-o astfel de zonă, exista un număr de procedee tipice, cu mici variații de la om la om. Cei mai mulți își aranjau un acoperiș dintr-un *poncho* militar, legat de doi arbori cu ajutorul unor corzi de suspensie, celelalte colțuri legîndu-le de alți copaci. Sub el își întindeau hamacul. De regulă, americanul înfigea în pămînt o crăcană de care-și atîrna arma și harnașamentul pentru muniții, ca să le aibă la îndemînă. De obicei, raniția se punea pe pămînt,

chiar sub hamac, iar la sfîrșit se înfingeau două bețe în sol, pe care se atîrnau bocancii, cu tălpile în sus, pentru a împiedica insectele veninoase și șerpii „un pas-jumate" să se strecoare înăuntrul lor.

„Un pas-jumate" este termenul american argotic pentru vipera de bambus, un șarpe extrem de otrăvitor, care se găsea din abundență în jurul Dak Pek-ului și care avea la activ numeroase victime. Își datora numele otrăvii neurohemotoxice injectate o dată cu mușcătura. Era atît de puternică și acționa atît de rapid încît se spunea că dacă te mușca o asemenea reptilă mai apucai să faci doar un pas și jumătate înainte de a muri. Sanitarii îi informau în mod repetat pe soldați că cel mai eficient mijloc de prim-ajutor împotriva mușcăturii viperei de bambus era să-ți aprinzi o țigară și să te bucuri de ea cît puteai de mult pînă nu-ți dădeai duhul. Din fericire, aceasta nu avea colți ca șarpele cu clopoței, sau ca șarpele-mocasin, gura ei fiind plină de dinții mici, aranjați în rînduri, cu care trebuia să-și mestece victima precum șarpele de mărgean. Mușcătura ei, ca și a șarpelui de mărgean, afecta sistemul nervos, dar în același timp acționa și asupra sistemului circulator, întocmai ca și cea a șarpelui cu clopoței.

Joe și Larry și-au amplasat posturile de ascultare, au trecut în revistă perimetrul, s-au asigurat că planurile defensive sînt coordonate între ele, după care s-au pregătit de înnoptat. Amîndoi au început să sforăie ceva mai zgomotos ca de obicei, pentru că de data asta aveau cu ei numai plutonul de recunoaștere, alcătuit din montagnarzi, și nu mai trebuiau să facă față numeroaselor șicane și probleme care se iveau ori de cîte ori erau nevoiți să coopereze cu LLDB — Forțele Speciale Vietnameze. De fapt, cînd vorbeau despre ei, americanii îi numeau LLVC.

Larry Crotsley avusese, de bună-seamă, motive în plus să scape pentru o vreme de vietnamezii din tabără, care, în ultimul timp, îl cam călcaseră pe bătături. Pe lîngă bîrțuielile constante pe care cei din LLDB le provocau în încercarea de a-i înfuria pe americani sau de a-i face să-și piardă prestigiul, vietnamezii din Dak Pek începuseră nu de mult, din cine știe ce motiv, să facă niște farse pe care americanii nu le apreciau deloc. Ei l-au ales în mod stupid pe Larry Crotsley, de departe cel mai solid și mai

puternic om din echipă, ca țintă a acestor farse. Vietnamezii se apropiau de cel vizat, care nu bănuia nimic, și-l stringeau brusc de boașe. De obicei, victima tresărea speriată și ceilalți se prăpădeau de rîs. În același timp ei foloseau această tehnică pentru a-i face pe americani să-și piardă prestigiul.

Într-o după-amiază fierbinte, Larry Crotsley se plimba pe aleea ce cobora de pe Dealul American, iar Mr. Ho, învățătorul taberei, însoțit de un alt vietnamez, se apropia de el pe aceeași alee. Deodată, răzînd, Mr. Ho l-a apucat pe Larry de fudulii și i le-a strîns nițel. Cei doi indivizi n-au mai avut timp să se amuze fiindcă Larry Crotsley l-a înhățat pe clovnul vietnamez de păr și i-a aplicat în pîntece un upercut atît de puternic încît l-a săltat în aer cel puțin o jumătate de metru. Ho s-a prăbușit la pămînt ca un sac de ciment ud, împrăștiindu-și conținutul greu și umed pe alee.

A doua zi, împreună cu un alt sergent, Larry se ducea la armureria de lîngă spălătorul americanilor să se vadă cu montagnardul care lucra acolo și care îi repara un „trofeu de război". În micul buncăr înțesat cu țevi de carabină, din fața atelierului propriu-zis, se aflau doi vietnamezi. Unul dintre ei rînji, întinse mîna și-l ciupi pe Larry de boașe. Aștia nu se mai învățau minte odată? Larry îl înșfăcă de ceafă pe individ și-l izbi cu fața în grămada de țevi, lăsîndu-l acolo inert. Sergentul nostru trecu peste trupul vietnamezului și, însoțit de celălalt american, plecă liniștit la treburile lui.

În aceeași seară, Mr. Ho își făcu apariția, beat-criță, în adăpostul americanilor, care urmăreau împreună cu cîțiva dintre montagnarzi un film pe 16 mm. Ținea în fiecare mînă cîte o grenadă cu mare putere explozivă, cu siguranțele trase. Nimeni nu schiță nici un gest.

Cu vocea îngroșată, Ho bolborosi într-o engleză stricată:

— Voi, americani, făcut la mine pierdut prestigi. Acum noi murim cu toții.

Nhual replică usturător:

— Mișcă-te dracului de-aici, bețiv laș ce ești, înainte să-ți tragă cineva un șut în cur!

În mod straniu, omul s-a legănat în ușă cîteva clipe, apoi a plecat. Nimeni nu s-a dus după el, dar nici nu s-a

auzit pe urmă vreo explozie. Filmul era, într-adevăr, foarte interesant.

Dis-de-dimineață, în tabără s-a dat alarma; un batalion al nord-vietnamezilor i-a atacat pe cei doi americani și pe cei patruzeci și ceva de războinici Jeh, veniți dinspre părțile de nord, vest și est ale perimetrului lor. N-au mai tatonat terenul. N-au mai aruncat cu pietre în armele automate ca să le facă să tragă și astfel să le localizeze. Pur și simplu au năvălit în masă asupra pozițiilor aliaților. Montagnarzii au încercat să riposteze, dar erau doar patruzeci de oameni cu armament depășit contra a peste cinci sute de soldați în uniforme, antrenați și bine echipați. Pușcașii din Dak Pek s-au mistuit în junglă în patruzeci de direcții diferite, încercînd să-și croiască drum printre soldații nord-vietnamezi.

Spooky sau Puff-Dragonul Vrăjit reprezenta „bombardierul Stealth" al războiului din Vietnam. Variantă îmbunătățită a avionului cu elice C-47 din cel de-al doilea război mondial, era echipat cu patru mitraliere Gatling controlate de computer, care trăgeau opt mii de cartușe de 7,62 mm pe minut. Computerul menținea fiecare mitralieră asupra unei ținte, și aceasta continua să tragă în timp ce avionul își vedea de zbor.

Se spunea că un Spooky era în stare să acopere cu gloanțe fiecare decimetru pătrat al unui teren de fotbal în mai puțin de un minut. Fiecare al patrulea cartuș din mitralierele Gatling era un trasor. În consecință, un Spooky care trăgea pe timp de noapte arăta ca și cum de el ar fi atîrnat o panglică de foc care se legăna pînă la pămînt.

Joe Howard și Larry Crotsley s-au întîlnit la locul dinainte convenit. Cu ei mai erau doar cîțiva montagnarzi, întrucît restul dispăruseră în jungla neagră și plină de inamici. Joe Howard tocmai vorbea cu FAC[1] în momentul în care cei aflați în tabără auziră zumzetul motoarelor ce anunțau sosirea bătrînului aparat C-47 pe cerul de deasupra Văii Dak Pek. Indicativul radio al lui Joe era „Kansas Oxfly Alpha", iar al FAC-ului era „Bird

[1] FAC — *Forward Air Controler* — Control aerian de avangardă *(n.t.)*.

Dog Two-oh". FAC-ul venise de la Dak To, ajungînd la fața locului cu cîteva minute înaintea lui Spooky.

Membrii echipei se adunaseră în adăpost, în jurul stației AN/PRC-25, ascultînd convorbirea pe frecvența solaer.

— „Kansas Oxfly Alpha, aici Bird Dog Two-oh, recepție".

— „Bird Dog Two-oh, aici Oxfly Alpha, recepție".

— „Alpha, aici Two-oh. Aud că aveți nevoie de ajutor ca să scăpați de belele. Am lîngă mine un Spooky, recepție".

— „Big Rog, l-am prins în colimator și ne-ar putea ajuta, recepție".

De undeva de pe muntele înalt de la capătul sudic al văii, un post aerian deschise focul asupra bombardierului. Trasoarele se ridicau spre cer, luminînd în întuneric de la mii de metri înălțime. Oamenii din Dak Pek urmăreau cu gurile căscate desfășurarea dramei.

— „Alpha, aici Two-oh, rămîi pe recepție, am o mică problemă, recepție".

— „Rămîn pe recepție, terminat".

Avionul Spooky viră strîns și se înapoie pe o curbă închisă spre postul antiaerian, făcîndu-i pe cei de la sol să se teamă ca nu cumva masiva aeronavă să fie doborîtă de proiectilele de 57 mm. Toți se uitau la luminile care clipeau și cei mai mulți aveau senzația că aparatul se afla periculos de jos; dintr-o dată, avionul a dispărut, deși zgomotul lui se mai auzea. Nici măcar luminile nu i se mai vedeau.

Acum se servea cu mingi noi. Cei din detașamentul 242 rideau și se băteau bucuroși pe spate văzînd cum se aprindeau iarăși luminile pe Spooky. Dar, la fel de rapid, luminile sa stinseră din nou și o dîră de trasoare sfîșie cerul întunecat. Dintr-o altă parte a cerului, o panglică lungă de foc, unduindu-se lenes, apăru bruse și coborî asupra regiunii muntoase de unde trăsese prima dată postul antiaerian, urmată, cîteva secunde mai tîrziu, de un staccato al mitralierelor Gatling, ca o simfonie îndepărtată, interpretată de niște picamere acționate simultan. Luminile s-au aprins din nou, ca să dispară imediat, dar de data asta avionul n-a mai mitraliat pozițiile

antiaeriene. Cu luminile aprinse, Spooky s-a îndreptat spre locul în care se aflau Joe și Larry.

— „Oxfly Alpha, aici Bird Dog Two-oh. Mai sînteți pe recepție? Recepție".

— „Two-oh, aici Alpha. Sîntem, dar gluma se-ngroaşe, recepție".

— „Nici o problemă, Alpha. Ce-ar fi să vă semnalizați poziția cu o rachetă, recepție".

Larry trimise o rachetă-plutitoare roșie pe cerul negru al nopții. Membrii echipei auziră murmurele cîtorva montagnarzi din apropiere, fascinați de dispozitivul pirotehnic ce plutea leneș deasupra junglei. Deodată însă, puțin mai la nord, își făcu apariția o altă „parașută" roșie, care rămase și ea suspendată deasupra sinistrei privelişti.

— „Aici Two-oh, Alpha, văd două lumini roșii. Recepție".

Era clar că Larry n-avea cum să vadă lumina inamicului, așa că vocea îi trădă surprinderea.

— „Două lumini? Am tras numai una. Recepție".

— „Charlie te imită. Mai trimite-mi una. Recepție"

Cei care urmăreau evenimentele din adăpost văzură uimiți cum pe cer apăru o nouă „parașută", urmată de o alta, ceva mai la nord. Ambele erau verzi. Se vede treaba că Armata nord-vietnameză era bine utilată. NVA obișnuia să intercepteze transmisiile radio ale americanilor, astfel încît dacă cineva de la sol trimitea un semnal luminos unui avion și-i comunica despre ce culoare era vorba, Charlie nu făcea decît să lanseze și el un semnal de aceeași culoare.

În astfel de situații, procedura era sigură: cei de la sol trimiteau semnalul luminos și pilotul comunica: „Văd roșu", „văd verde" sau culoarea pe care o vedea.

De data asta, nord-vietnamezii urmăreau rachetele lansate de Joe și Larry, avînd probabil pregătiți mai mulți oameni cu rachete de culori potrivite. De îndată ce apărea semnalul trimis de americani, NVA trimitea un altul identic.

— „Văd două semnale verzi. Mai trage unul. Voi coborî să mă uit mai de aproape. Terminat".

Încă o rachetă roșie trimisă de Larry străpunse cupola junglei. O secundă mai tîrziu, o altă flacără lumină ce-

rul un pic mai la nord de cea a lui Larry. Micul avion O-1, acționat de un singur motor, plonjă pînă în apropierea celor două semnale luminoase și asupra lui fură trase mai multe gloanțe-trasoare din jungla de sub flacăra situată mai la nord. Avionul se îndepărtă rapid în direcția taberei.

— „Alpha, aici Two-oh. Văd două flăcări, dar presupun că nu voi trageți în mine. Recepție".

— „Exact. Recepție".

— „Așa mi-am zis și eu. Drăguț din partea lor că-și semnalizează astfel poziția. Băgați capul la cutie! Recepție".

— „Înțeles, terminat".

O diră de foc se prelinse din avionul Spooky, care se rotea în cercuri mari, sus, pe cerul nopții. Panglica strălucitoare străpunse acoperișul triplu al junglei, urmată de răpăitul sacadat al mitralierelor de concepție modernă. Avionul continuă să se rotească și după ce panglica dispăru. Apoi, o nouă panglică fulgeră de sub pîntecele lui, desfoliind rapid și violent cupola junglei de dedesubt. Totul continua astfel un timp, pînă cînd Spooky vira brusc, îndreptîndu-se spre nord.

— „Oxfly Alpha, aici Two-oh. Crezi că i-am aranjat? Recepție".

— „Asta a fost o lovitură pe cinste, Two-oh. I-ați pus cu botul pe labe. Mulțam. Am auzit și niște țipete pe-acolo. Recepție".

— „Asta-i bine, Alpha. Mă întorc înapoi cînd s-o lumina. Dacă apare ceva între timp, dă-mi de veste. Aici Bird Dog Two-oh, m-am cărat. Terminat".

Larry și Joe și-au adunat mîna de montagnarzi rămași și au aranjat un perimetru defensiv, așteptînd să răsară soarele. Pe timpul nopții, se mai auziră împușcături și explozii răzlețe. Din cînd în cînd, la locul de întîlnire mai apărea cîte un montagnard, dar, cînd se făcu lumină, treizeci dintre războinicii Jeh nu se întorseseră încă.

După răsăritul soarelui, cei doi americani și-au condus mica patrulă către pozițiile ocupate de NVA în noaptea precedentă. Fostul perimetru al plutonului de recunoaștere, care fusese cucerit, era acum acoperit de cadavrele sfîrtecate ale soldaților nord-vietnamezi. Întreaga zonă purta acum urmele distrugerilor cauzate de miile

de gloanțe. Patru dintre soldații NVA uciși erau femei. Toate aveau uniforme noi, cu plăcuțe de identitate și insigne.

Patrula a primit ordinul să revină la bază. Joe și Larry au sosit după cîteva ore și s-a pus la cale o operațiune de proporții pentru căutarea celor dispăruți. Numai că, pe la ora cincisprezece, mai mulți săteni au început să strige. Curînd, întreaga tabără era alertată și toată lumea privea spre liziera junglei, vizibilă către latura estică. În uralele întregii suflări din Dak Pek, o lungă coloană de războinici Jeh părăsea în marș jungla, apropiindu-se de tabăra A de la Dak Pek. Unii aveau niște cîrpe înfășurate în jurul diferitelor răni, alții n-aveau pe ei decît șorțurile, căci fuseseră surprinși de atac tocmai cînd își schimbau hainele. Cel puțin zece dintre ei rămaseseră fără arme și-și meșteriseră niște harpoane. Un războinic își purta cu mîndrie carabina M-2 în poziția pentru inspecție. Arma nu mai avea deloc pat, iar omul își înfășurase tricoul peste mîna lovită de cartușul din AK-47, același care-i distrusese și patul puștii. Important era că scăpase cu viață.

Cîțiva dintre subofițeri s-au repezit la frigider să aducă cutii de bere Budweiser. Comandantul echipei i-a cerut lui Hazel să pregătească fripturi și cartofi prăjiți pentru toți pușcașii reîntorși. O escortă sări într-un jeep și coborî în viteză dealul ca să-i întîmpine pe membrii patrulei, care tocmai traversaseră rîul Dak Poko și se îndreptau hotărîți spre adăpostul americanilor, conduși de liderul plutonului.

Ajunși la destinație, au fost primiți cu căldură și felicitați de toți membrii echipei americane. După ce au băut și au mîncat, i s-a înmînat fiecăruia cîte o eșarfă neagră pe care erau brodate cuvintele: FORȚA DE ASALT DAK PEK. Cu puțină vreme înainte, fuseseră angajate cîteva cusătorese din Kontum care lucraseră eșarfele purtate de toți membrii echipei. Intenția era de a recompensa cu cîte o eșarfă pe oricare pușcaș care s-ar fi comportat eroic în luptă, ca un însemn de onoare.

În mod incredibil, șireții luptători Jeh au reușit să se ascundă pe timpul nopții, răspîndiți pe toată întinderea muntoasă acoperită de junglă, și să se găsească reciproc pînă la amiază. Din cei patruzeci și ceva de oameni pe

care Larry și Joe îi luaseră cu ei în misiune, cîțiva erau ușor răniți, dar se întorseseră în tabără toți, pînă la unul.

Armata nord-vietnameză era puternică și devotată. Cu cîteva luni în urmă, un alt locotenent se afla într-o misiune FSB[1], situată pe o culme muntoasă, chiar la est de Ben Het, a doua tabără de la sud de Dak Pek. A fost luat prizonier de o unitate din Divizia a Doua NVA, care i-a cucerit baza. Ofițerul rănit și capturat era locotenentul Leopold, pe care mi l-am amintit privind în gol, cînd ne aflam în camion, în perioada antrenamentului.

Vietnamezii au atacat fără ocolișuri grupul de o sută de trăgători montagnarzi conduși de Leopold, ajutat de sanitarul taberei de la Ben Het, care ocupaseră culmea muntelui. Întîmplarea a făcut ca, în momentul în care au fost atacați, Commo Willy să fie de serviciu la stația care transmitea în regim de translație mesajele primite de la ei către Cartierul General B-24 de la Kontum. Toate taberele din zona muntoasă au ascultat cu respectul cuvenit unui camarad din Forțele Speciale cum sanitarul, avînd maxilarul inferior distrus de un glonț AK-47, transmitea și regla tirul artileriei.

Mai tîrziu s-a aflat că unii dintre soldații NVA au refuzat să atace a doua oară piscul, pentru că yarzii antrenați de americani luptau cu multă ardoare. După cum s-a auzit, comandantul nord-vietnamezilor a scos un pistol automat de calibrul 0,45 și l-a împușcat între ochi pe unul dintre soldații recalcitranți, fără să stea pe gînduri.

NVA au atacat din nou în timpul nopții și au cucerit poziția ocupată de FSB. Locotenentul Leopold a fost împușcat în ambele coapse și capturat împreună cu alți șase pușcași montagnarzi, care au relatat că, după ce Leopold a fost bandajat, au fost duși cu toții într-un vechi fort francez din Laos. Yarzii au mai povestit că Leopold a fost închis într-o cușcă din sîrmă ghimpată și, ultima oară, l-au văzut cînd era transportat spre nord, pe drumul Ho Și Min. Ei au evadat a treia zi și au ajuns înapoi la Ben Het. Totodată au mai raportat că, în tim-

[1] FSB — *Fire Support Base* — Bază de sprijin a artileriei *(n.t.)*.

pul cît au fost prizonieri, tancuri sovietice au intrat și au ieșit din perimetrul fortului.

Elicoptere aparținînd Forței Mobile de Șoc de la Kontum au ajuns a doua zi la locul acțiunii și l-au găsit mort pe sanitar, al cărui nume nu-l cunoșteau. Avea maxilarul zdrobit. Pe panta dinaintea sa zăceau cadavrele cîtorva soldați NVA. Rămăsese în poziția așezat, sprijinit de un copac, cu un M-16 în mîini. Peste picioarele sale, trei montagnarzi care, mai mult ca sigur, muriseră încercînd să-l protejeze.

Toți bărbații din taberele A care au auzit despre decesul său și-au spus probabil: „Dacă va trebui să mă duc, așa aș vrea să mor și eu; a fost un SF în toată puterea cuvîntului".

De atunci, amintirea glasului bravului subofițer, grav rănit, care, cu fața mutilată, ajusta tirul artileriei, transmițînd totodată și scurte rapoarte, l-a urmărit pe sergentul cu înfățișare de american get-beget, Don Williams. Imaginea camaradului locotenent, bandajat la ambele coapse, cărat într-o cușcă de sîrmă ghimpată pe umerii soldaților vietnamezi în uniforme kaki, mă urmărește și acum. De fapt, locotenentul Leopold a fost un alt „dispărut în acțiune", a cărui capturare, în apropiere de Ben Het, n-o vor uita niciodată toți cei din Forțele Speciale. Și, totuși, în acest caz, soldații NVA nu s-au dovedit la fel de viteji ca în alte bătălii desfășurate de-a lungul graniței, dar de bună-seamă că ofițerii au știut cum să-și impulsioneze oamenii.

Printr-o coincidență, nimeni n-a mai ocupat baza respectivă, pînă cînd, cîteva luni mai tîrziu, o sută de pușcași împreună cu mine și cu sanitarul-adjunct de la Dak Pek am ocupat exact aceeași poziție.

Muntele unde era amplasată baza FSB era un pisc cu alură „Mae West", situat la est de tabăra Ben Het. Partea sudică a bazei era ocupată de o baterie de artilerie aparținînd Diviziei a Patra de Infanterie. O companie de infanterie asigura un perimetru defensiv în jurul acesteia. Pe vîrful nordic al muntelui se aflau cei de la Dak Pek, iar cele două vîrfuri erau unite printr-o șa. Ca în majoritatea bazelor de acest fel, jungla de pe vîrful muntelui fusese desfoliată. Au fost săpate și amenajate adăposturi individuale, tranșee și buncăre. Din-

colo de linia tranșeelor se afla un perimetru împrejmuit cu colaci de sîrmă „concertina", împletită-n trei, rachete semnalizatoare cu declanșare prin atingere și avertizoare sonore.

Cînd am ajuns acolo, i-am trimis imediat pe yarzi să revizuiască perimetrul de siguranță. Pușcașii Jehi învățaseră cu timpul că majoritatea unităților americane erau previzibile în ceea ce privește modul de amenajare al perimetrului. Împrejmuirea cu colacii de sîrmă „concertina" era considerată de către unii comandanți americani ca fiind foarte eficientă, în timp ce, în realitate, pionierii vietnamezi care se antrenau în Vietnamul de Nord făceau concursuri de trecere rapidă prin astfel de obstacole. Majoritatea reușeau să depășească împrejmuirile de parcă acestea ar fi fost un simplu gard. Avertizoarele sonore și rachetele semnalizatoare erau fixate la înălțimea tibiei, cu fire-capcană atîrnînd lejer de copacii sau tufișurile din apropiere. Numai că cercetașii NVA umblau fără pantaloni, așa încît simțeau cu ușurință firele-capcană.

I-am pus pe pușcași să mute firele-capcană la rachetele semnalizatoare și la *booby-traps*[1]. Au fost slăbite siguranțele tuturor dispozitivelor. Au fost deșurubate capacele grenadelor cu putere mare de explozie, punîndu-se în locul lor capete de grenade fumigene. Fire detonatoare au fost atașate de inelele grenadelor, iar cuiele de siguranță au fost îndoite și rupte la un capăt, astfel încît să poată fi trase cu ușurință. Avînd montate siguranțe de fumigene, grenadele aveau să explodeze la o secundă după tragerea cuiului, în loc de cinci-șase secunde, așa cum se întîmpla în cazul siguranțelor normale. Cînd pușcașii au mutat cablurile detonatoare și le-au adăugat pe cele ale capcanelor cu grenade, au întins bine firele la nivelul taliei. Asta le făcea mai greu de depistat și mai ușor de declanșat. Ridicate astfel de la pămînt, se elimina și pericolul de a fi atinse de animalele mici care mișunau prin zonă.

Apoi, împreună cu Nhual, au identificat tufișurile de cătină în care se puteau ascunde nord-vietnamezii dacă

[1] Dispozitive explozive ascunse care se declanșează la atingerea unui obiect aparent inofensiv (n.t.).

s-ar fi strecurat pînă în apropierea perimetrului sau în care se făceau nevăzuți dacă s-ar fi tras asupra lor. I-am pus pe yarzi să îngroape sub tufișuri bețe de punji ascuțite ca briciul, după care au desfășurat un hățiș de sîrmă ghimpată, întinzînd pe deasupra armonica colacilor de sîrmă „concertina", astfel încît cei care încercau să se infiltreze să se aleagă cel puțin cu tăieturi și zgîrieturi.

În prima seară, stăteam împreună cu sanitarul pe lîngă un mic foc, bînd cafea fierbinte și povestind istorii de război. Nu puteam să nu mă gîndesc că, doar cu cîteva luni în urmă, locotenentul care a trecut, ca și mine, prin aceeași tabără de antrenament, a fost rănit, luat prizonier și dus undeva în Vietnamul de Nord. Sanitarul din echipa lui fusese ucis cu aceeași ocazie și toate se întîmplaseră exact în locul în care stăteam noi acum. S-a așternut întunericul și ne-am pregătit pentru înnoptat.

Dai-uy Tran Van Linh se născuse în 1942, la Hanoi, în Vietnamul de Nord. Ajunsese acum comandantul unei companii de infanterie în cadrul Regimentului 24 NVA și primise misiunea să cucerească poziția ocupată de noua echipă CIDG, de pe piscul nordic al muntelui, unde, cu cîteva luni în urmă, regimentul său repurtase o glorioasă victorie.

Cam pe la începutul anului, participase la asaltul de la Ban Me Thuot, în cadrul Ofensivei Tet. În timpul acelui asediu, avea gradul de locotenent și funcția de comandant de pluton, fiind implicat în cucerirea Cartierului General FULRO de la Buon Ale-A. Numeroși montagnarzi, bărbați, femei și copii, au fost capturați și apoi aliniați și secerați de un pluton de execuție. Femeile au fost mai întîi violate în masă de soldații NVA. În acea zi au fost uciși membri marcanți ai FULRO, unii dintre ei fiind cei mai destoinici luptători. Alți membri ai FULRO au fost capturați și luați prizonieri.

Linh nu era un conducător grozav, dar s-a întîmplat să fie pe-acolo, așa că a fost avansat personal de către generalul-comandant. Nu dăuna probabil nimănui faptul că sora mai mică a tînărului ofițer, o tipă trăsnet, îi

asigura generalului în mod regulat superdelicii atunci cînd se afla pe front și nu putea să beneficieze de serviciile amantei sale favorite.

Înfrîngerea montagnarzilor conduși de SF, de la Ben Het, urma să fie deci primul său test adevărat în privința calităților de comandant. În sinea sa, știa că n-avea nici priceperea, nici tăria ofițerului care condusese atacul soldat cu capturarea locotenentului Leopold, dar își va da toată silința. În primul rînd, nu trebuia să-și piardă prestigiul. Pentru vietnamezi asta era ceva mai grav decît moartea, iar în ceea ce-l privea pe el, comandantul său de batalion ar fi putut să-i zboare creierii.

Ascuns într-o vale adîncă, la nord de Ben Het, căpitanul Linh se plimba în jurul buncărului Cartierului său General, ținîndu-l de mînă pe plutonierul său. Și nu pentru că ar fi fost poponari — binecunoscut obicei vietnamez —, ci pentru că cei doi bărbați erau adînciți într-o conversație. Patrulele trimise în seara aceea se întorseseră cu schițe ale perimetrului meu, indicînd posturile de ascultare, cuiburile de mitralieră și postul de comandă, în care se presupunea că voi înnopta.

Am sorbit o gură de cafea, i-am oferit un Lucky sanitarului și ne-am aprins țigările. Priveam în pămînt, cufundat în gînduri.

— Ce-ai pățit, locotenent Eastwood, ai împietrit? întrebă sanitarul.

Clint Eastwood era o poreclă care-mi fusese atribuită în glumă de către Harry Boyle, înainte de a muri. Nu m-a deranjat, mai ales că, în acele zile, Eastwood era actorul meu preferat și am luat gluma drept un compliment. Proaspăt ofițer al Beretelor Verzi, la numai doi ani după ce fusesem doar un pierde-vară plin de coșuri în colegiu, fantazam încercînd să mă ridic la înălțimea unei imagini fictive, de proveniență hollywoodiană.

M-am trezit brusc la realitate și am spus:

— Nu, mă gîndeam doar la un prieten de-al meu — de fapt la mai mulți.

— La cine? întrebă *Bac-si*.

Am replicat:

— La un mare pui de lele, unul dintre cei mai simpatici tipi pe care ți-ai fi dorit să-i cunoști. Se numește

Dick Wright, locotenent-major ca și mine. A fost unul dintre ofițerii alături de care am participat la exercițiile de antrenament de la Fort Bragg. Dick este un indian cherokee pur-sînge, așa încît toată lumea îi spunea Cherokee.

— Ce te-a făcut să te gîndești la el?

— Ei, am dat nas în nas cu el cînd am participat la întîlnirea cu bătrînul, la Nha Trang. Știi munții aceia mai mici care se văd în apropiere de Nha Trang?

— Sigur, îmi amintesc de ei, spuse sanitarul.

— Am intrat în centrul de comunicații al Grupei ca să aflu ce mai e nou prin lume, și chiar atunci a sosit un mesaj care anunța că o companie din cadrul Forței Mobile de Șoc de la Nha Trang fusese prinsă într-o confruntare grea într-unul din munții aceia. Am aflat că Dick Wright era șeful misiunii și un raport de la fața locului anunța că unul dintre răniți era american.

— El era?

Am continuat:

— M-am aruncat într-un jeep și am zbughit-o spre spital, unde am ajuns în același timp cu primul elicopter sanitar. Cîțiva yarzi au fost transportați și, bineînțeles, Dick Wright a sărit din elicopter, m-a zărit și mi-a zîmbit larg.

Sanitarul se interesă:

— Nu era rănit?

— Doar murdar, dar în rest arăta bine. Cherokee s-a asigurat mai întîi că oamenii săi au fost bine instalați, apoi s-a apropiat de mine, vesel de parcă tocmai se întorsese de la o petrecere. Am spus: „Hei, Cherokee, cum ți-a mers astăzi?". La care el a răspuns: „Păi, destul de bine, numai că un pui de tîrfă comunistă m-a lăsat fără deget" — și mi-a arătat mîna cu degetul retezat exact de la încheietură.

— Sir, interveni sanitarul, faceți mișto de mine cînd spuneți că rîdea și zîmbea. Cum adică, nu era în stare de șoc, și nu urla de durere?

— Păi, stai să vezi, am spus eu. Cherokee m-a însoțit de la elicopter pînă la spital, purtîndu-se de parcă n-ar fi avut nici o treabă. N-a lăsat nici un sanitar să-l atingă. În sala de așteptare s-a așezat pe un scaun, mi-a cerut

o țigară și m-a întrebat ce mai știu de băieții cu care am fost împreună la Fort Bragg.

— Să fiu al dracului!

Am continuat:

— Doi doctori s-au vorbit cu un sanitar și s-au năpustit asupra lui. L-au apucat de mînă și cînd i-au văzut degetul lipsă, erau să se scape pe ei. Au încercat să-l ducă în sala de tratamente, dar el s-a smucit și s-a descotorosit de ei. Acum, trebuie să știi că Dick Wright e unul din acei tipi masivi și răi, mai puternici decît diavolul, dar liniștit, care, dacă nu vrea să se miște, nu poate fi urnit din loc de nimeni. A zîmbit și a vorbit calm, așa cum vorbea mereu: „Scuză-mă, doctore, dar am ceva de discutat cu prietenul meu. Continuu să stau la taclale pînă cînd dumneata sau altcineva vine și mă anunță că toți oamenii mei răniți în luptă au fost duși la chirurgie sau bandajați și că primesc îngrijiri. Okay?"

— Prietenul dumitale este un SF în toată puterea cuvîntului, Sir, declară sanitarul.

— Da, bineînțeles că e, am aprobat eu. Doctorul a făcut fețe-fețe, apoi l-a asigurat pe Dick că se va interesa de oamenii lui și va avea grijă ca aceștia să fie tratați corespunzător. La care Dick a zîmbit și i-a spus molcom: „Excelent, doctore. Fă dumneata cum ți-am spus și pe urmă poți să vii să-mi bandajezi mîna sau să-mi faci ce crezi că trebuie."

— Fir-aș al dracului! exclamă sanitarul.

— Asta era locotenentul Wright, am spus, dar după felul în care zîmbea, n-aveai cum să-ți dai seama.

Am clătinat amîndoi din cap, iar eu mi-am ațintit din nou privirea în pămînt. Pusesem în foc niște cărbuni care se încinseseră. Abia dacă făceau un pic de lumină, dar căldură răspîndeau din belșug. Aveam grijă să nu mă uit la ei, căci asta îmi putea provoca o orbire temporară, timp de cîteva secunde prețioase, dacă am fi fost atacați de NVA tocmai atunci. La fel ca strămoșii noștri americani, mă bucuram de căldura focului, dar mă uitam în jos, alături de el, niciodată direct. Dacă era nevoie să mai pun cîteva surcele, închideam un ochi. Și asta dintr-un motiv foarte simplu. Dacă ochii îți sînt obișnuiți cu întunericul și privești brusc în lumină, or-

bești timp de cîteva minute. Dacă însă ții unul închis, cînd privești din nou în întuneric, ochiul care a fost deschis se acomodează într-o secundă sau două.

— Locotenente, iar privești în gol. Parcă ziceai ceva de mai mulți camarazi, făcu sanitarul curios.

Am tras un fum zdravăn din țigară și am început să trimit rotocoale înspre cărbuni.

— În seara asta nu bate vîntul deloc, am spus. Îți amintești de locotenentul venit de la Da Nang cu care m-am împrietenit? A plecat în misiune împreună cu echipa sa acum cîteva săptămîni. Un tip cu părul negru, simpatic foc, ți-l amintești?

Bac-și replică:

— Da, a stat în buncărul nostru. V-ați matolit amîndoi cu rachiu de orez. Dar cînd nu ți se întîmplă asta, locotenente?

Știam că sanitarul glumește și, cu toate acestea, am simțit cum îmi iau foc urechile de supărare, dar m-am calmat imediat și am spus:

— Știi Muntele de Marmură, din apropierea Da Nang-ului?

— Nu, Sir, n-am fost niciodată la Da Nang.

— Nici eu n-am fost, dar, chiar înainte de a veni aici, am aflat că el a intrat într-un rahat cu NVA pe Muntele de Marmură, iar poziția lui a fost cucerită. Toți au făcut *di di maued*, numai el a fost vînat prin niște peșteri de pe-acolo de niște căcăcioși de nord-vietnamezi. A ieșit dintr-o astfel de peșteră pe o terasă, la care se uitau mai mulți oameni cu binoclul. Căzut la pămînt din pricina rănilor de la ambele picioare, a fost înconjurat din toate părțile de soldații NVA, moment în care un ofițer s-a apropiat și a îndreptat pistolul asupra lui.

Am făcut o pauză și am privit din nou în jos, trăgînd încă un fum din țigară.

— Și ce s-a întîmplat? întrebă sergentul.

— Vorbeam despre ce înseamnă să fii un SF. Știa că ofițerul urma să-l împuște, așa încît se pare că l-a scuipat în ochi, dar cei care au urmărit faza cu binoclul povestesc că i-a făcut semnul ăla porcos cu degetul și i-a rîs în față înainte ca micul labagiu galben să apese pe trăgaci.

— 'Tu-i mama mă-sii, locotenente! Amintește-mi să nu mă-mprietenesc prea tare cu dumneata. Ți-au mai murit și alți prieteni în ultima vreme? spuse cu ironie sanitarul.

Am ridicat privirea, am oftat și mi-am dres glasul

Sanitarul se arăta stînjenit:

— Iartă-mă, locotenente, credeam că nu mai sînt și alții.

— Un alt camarad din Grupa a Șaptea s-a prăpădit de curînd. Și el a murit ca un SF. Avea tabăra undeva la est de aici. Primise ordinul să cucerească un vîrf de munte împînzit de trupe NVA, adăpostite în buncăre fortificate cu beton. Yarzii pe care-i avea în subordine o luaseră pe cocoașă și erau speriați de ideea unei noi încercări, dar n-avea ce face, asta-i era misiunea. I-a aliniat, s-a așezat în fruntea lor și astfel au început atacul asupra înălțimii. I-au înfrînt pe nord-vietnamezi și au cucerit poziția, dar el s-a ales cu trei găuri în piept. Ajutat de subofițerul care-l însoțea, și-a acoperit rănile cu plasturi de campanie.

Sanitarul mă întrerupse:

— Ca să împiedice aerul să pătrundă în plămîni, nu-i așa?

Am încuviințat din cap.

— Cînd a venit elicopterul să-i ia, era atît de slăbit încît nu se mai putea ține pe picioare, dar a refuzat să se urce, motivînd că abia dacă aveau loc yarzii care fuseseră răniți. Cînd s-au întors cu al doilea elicopter, o mierlise deja.

— Vom fi oare omorîți aici, locotenente? mă întrebă subofițerul.

— Nu, sergent, doar sîntem SF, ce naiba! am răspuns privind în ochii celuilalt. Noi nu pierdem niciodată. Chiar atunci cînd sîntem uciși, tot noi cîștigăm.

Sergentul începu să zîmbească, la început timid, apoi mai în voie. Am spus:

— Hei, n-ai ce căuta în Forțele Speciale dacă nu ești în stare să guști o glumă proastă, este?

Sergentul își clăti ceașca de cafea, aruncînd zațul în

timp ce începuse să rîdă din toată inima. Se ridică și zise:

— Chiar așa. Mă duc să mă culc. Noapte bună, Sir.

— Noapte bună, *Bac-si*, i-am urat și eu, îndreptîndu-mă spre buncărul meu din pămînt întărit cu bușteni.

Comandantul grupei l-a condus pe *Dai-uy* Linh dinspre marginea estică a muntelui, ocolind versantul nordic, pînă spre limita vestică. Toți se aflau la locurile lor, pregătiți să treacă la acțiune.

În tot cazul, *Dai-uy* Linh comisese mai devreme o eroare cînd își trimisese patrulele în recunoaștere. Oamenii lui s-au strecurat pînă în apropiere și au întocmit schițe ale amplasamentelor mitralierelor, ale posturilor de ascultare și postului de comandă, dar au scăpat din vedere ceva esențial. La fel ca majoritatea militarilor SF aflați în misiune, o dată cu căderea nopții îmi schimbam întotdeauna poziția posturilor de ascultare și a mitralierelor. Postul de comandă rămăsese tot acolo, în centru și exact pe culme, dar era părăsit. Mă mutasem într-un buncăr mai puțin expus, pe creastă.

Pionierii NVA s-au apropiat din ambele părți ale perimetrului. Fiecare comandant de grupă avea la el copii ale schițelor aduse lui *Dai-uy* Linh de către patrulele de recunoaștere. Schițele mai cuprindeau, în afară de pozițiile posturilor de ascultare, a postului de comandă și a mitralierelor, și pozițiile rachetelor semnalizatoare, precum și pe cele ale minelor Claymore.

Am sărit ca ars dintr-un somn adînc, cînd am auzit explozia puternică dinspre latura vestică a perimetrului. Am ieșit în fugă din buncăr și afară m-a întîmpinat Nhual rînjind. Am început și eu să zîmbesc cînd m-am uitat în direcția indicată de el.

— A mers, îmi comunică Nhual entuziasmat.

— Fără doar și poate, am spus, zîmbind din tot sufletul.

Amîndoi știam ce se întîmplase: cercetașul aripii vestice a NVA s-a tîrît pînă la ceea ce a crezut că este, conform schiței pe care o avea, un post de ascultare. A găsit firul de transmisiuni ieșind din micul buncăr și a mers cu mîna pe fir pînă a ajuns la mina Claymore.

N-avea decît s-o întoarcă invers, făcîndu-i pe imperialiști s-o declanșeze și să-și provoace singuri moartea. A apucat grijuliu, cu ambele mîini, mina antipersonal, a ridicat-o și a întors-o. Din păcate pentru el, vietnamezul n-a văzut firul de amorsare legat de baza bipodului minei, după cum n-a văzut că firul respectiv trage inelul de amorsare al grenadei cu mare putere explozivă îngropată aproape de suprafață.

Mai mulți oameni au alergat la Nhual și la Mr. Lon, cambodgeanul, care era comandantul companiei CIDG, să afle ce se întîmplase. Sanitarul și Nhual au plecat la tranșeele de la marginea perimetrului, ca să-i prevină pe toți să stea treji și în stare de alarmă, în timp ce eu făceam același lucru în partea opusă a perimetrului.

Am rămas acolo și am așteptat. A trecut o oră fără nici un eveniment, apoi, deodată, două rachete-capcană au explodat la marginea estică a perimetrului. O grupă de montagnarzi a deschis focul cu carabinele, iar eu am luat-o la fugă peste vîrful dealului.

Din întunericul junglei au izbucnit mai multe fulgere de lumină și am auzit sunetul pe care-l uram mai mult decît orice pe lume. Era un zgomot inconfundabil, un pocnet puternic, ca și cum un bici ți-ar plesni chiar deasupra capului sau pe lîngă ureche, urmat de un bufnet înfundat. Asemenea zgomote sînt auzite atunci cînd se trage direct asupra ta și glonțul își ratează milimetric ținta. Pocnetul e produs de glonțul care depășește bariera sonică, iar bufnetul e sunetul emis de țeava îndreptată asupra ta.

Nu mi-am permis atunci și nici nu aveam timp să analizez toate acestea. Fulgerele luminoase au fost imediat urmate de pocnete, după care s-au auzit bufnete. Toate s-au desfășurat în mai puțin de o jumătate de secundă, atît cît mi-a trebuit ca să mă arunc la pămînt și să mă rostogolesc în josul pantei, înspre linia tranșeelor. Glonțele mușcau pămîntul în jurul meu. Mi-am simțit corpul căzînd în gol în întuneric și m-am prăbușit pe fundul unei tranșee.

Am sărit imediat în picioare cu arma CAR-15 reglată pe automat și am trimis o ploaie de gloanțe în junglă,

acolo unde văzusem fulgerele. Un trasor mi-a ieșit pe țeava armei, urmat apoi de trei trasoare la rînd, la a doua rafală. Țineam deja în mînă un încărcător nou, l-am scos pe cel vechi și l-am vîrît în partea din față a cămășii, fixîndu-l apoi în locaș pe celălalt. Am tras din nou.

Asemenea multor SF, îmi puneam numai optsprezece cartușe în încărcător, în loc de douăzeci, deoarece, pe atunci, încărcătoarele armelor M-16 aveau arcurile foarte slabe. Întotdeauna, al treisprezecelea cartuș era trasor, ca să știu cînd mă apropiam de sfîrșitul încărcătorului, iar ultimele trei erau tot trasoare, ca să-mi semnaleze golirea acestuia. Am scos încă un încărcător gol de la armă, l-am vîrît prin deschizătura gulerului desfăcut al cămășii și am scos unul plin dintr-unul din buzunarele centurii pentru muniție tip BAR[1]. În fiecare buzunar purtam cîte trei încărcătoare, cu capul în jos, ca să nu se murdărească, al patrulea fiind culcat transversal peste celelalte.

Încă o rachetă-capcană a explodat în fața mea și spre stînga, iluminînd acea porțiune a perimetrului. Am alergat într-acolo, urmat îndeaproape de Nhual. Luptătorii Dega deschiseseră focul, cîțiva dintre ei trăgînd cu carabinele M-2 pe foc automat.

Cu un salt, am ieșit din tranșeea plină cu grohotiș și am strigat:

— *Dei-ei bang! Dei-ei bang!*

Strigam la yarzi să nu mai tragă, iar Nhual repeta și el ordinul. Lîngă noi a apărut și sanitarul.

Le-am spus celor doi:

— Aștia s-au tîrît pînă în apropiere ca să anihileze rachetele semnalizatoare, așa că, dacă tragem, ne pot localiza pozițiile. În felul ăsta își vor actualiza informațiile despre amplasamentele noastre. *Bac-si,* ia patru oameni cu tine și adu din buncărul de muniții mai multe grenade explozive. Spune-le yarzilor să folosească grenadele — vietnamezii nu-și vor putea da seama de unde au fost aruncate. *Ba Nua,* spune-le oamenilor să nu

---

[1] BAR — *Browning Automatic Rifle* — pușcă automată Browning *(n.t.).*

trag pînă nu văd clar ținta. Să folosească numai armele M-79 și grenadele de mînă.

Nhual și sanitarul au plecat în grabă, fără să-mi mai răspundă. Nu mai era vreme de vorbit, trebuia acționat rapid.

Două rachete au explodat la marginea nordică a perimetrului. Montagnarzii au început și ei să tragă în replică și, deodată, una din cele două mitraliere M-60 a deschis focul din buncărul situat în colțul nord-vestic al tranșeelor. Am încercat să strig peste clănțănitul automatelor și zgomotul exploziilor, care se declanșau în toate părțile, dar era imposibil să mă fac auzit. Cîteva stropi mi-au murdărit pantalonii de noroi și, dintr-o dată, mi-am dat seama că mă aflam în bătaia armelor.

Am alergat către cuibul mitralierei și am dat buzna pe ușa buncărului cu acoperiș de bulumaci. Montagnardul era atît de preocupat să tragă în direcția junglei încît nici n-a observat că intrasem acolo. L-am apucat pe luptătorul scund și îndesat de ceafă și de turul pantalonilor și l-am azvîrlit înapoi pe ușa buncărului. Trîntit pe spate, montagnardul s-a uitat la mine, mai întîi cu durere și supărare, apoi cu groază. Tirul puștașilor a slăbit brusc în intensitate. Nhual a intrat alergînd în buncăr.

Spumegam de furie și, în timp ce Nhual privea cînd la puștașul căzut la pămînt, cînd la mine, am strigat:

— *Ba Nua*, spune-i că nimeni nu l-a învățat să tragă cu mitraliera pe timp de noapte!

Nhual traduse, iar eu continuai:

— Mai spune-i că singura ocazie în care poate să tragă noaptea este atunci cînd sîntem pe punctul de a fi înfrînți!

Nhual traduse cele spuse de mine și acesta, speriat, începu să vorbească repede, după care Nhual îmi zise:

— *Trung-uy*, e un om de treabă și se rușinează de ce-a făcut. A promis că n-o să mai greșească.

— Okay! am spus.

Am întins mîna și l-am ajutat pe montagnard să se ridice. Ne-am zîmbit reciproc, apoi am scos din buzunar un *cigarillo* și i l-am vîrît între buze, după care l-am oferit un foc de la bricheta mea.

Brusc, i-am scos din buzunarul harnașamentului o

grenadă, căreia i-am tras cuiul de siguranță, și, pînă să se dumirească, i-am pus-o în mînă. După ce s-a holbat la mine, luptătorul Jeh a aruncat grenada cît a putut de departe înspre nord-vietnamezi. Din cauza șocului, a rămas împietrit pe marginea tranșeei, în timp ce eu și Nhual ne aruncaserăm la pămînt. Am întins mîna și l-am tras în jos. Grenada a explodat și s-a auzit un țipăt.

Am rînjit către pușcaș și l-am bătut pe spate, oferindu-i încă o țigară. Nhual izbucnise în rîs. Am plecat apoi de-a lungul tranșeei, însoțit de Nhual, avertizîndu-i și pe ceilalți să nu mai tragă decît atunci cînd era absolut necesar.

Latura vestică a perimetrului a luat foc și, în același timp, o capcană cu grenade a sărit în aer cu un zgomot puternic. De data asta, unul dintre pionieri s-a încurcat între sîrme și s-a transformat într-o țintă facilă pentru montagnarzi. Ar fi scăpat, în mod miraculos, numai cu niște răni superficiale, dar, în timp ce fugea de parc-ar fi avut ardei în fund, și-a zdrelit pielea în parii de pungi și în țepii sîrmei ghimpate.

Cîțiva pușcași au început să tragă din nou în vietnamez, dar eu am strigat:

— *Dei-ei! Dei-ei bang! My dei-ei tiem gal-nat!*

Deodată, din întunericul junglei, se auzi o voce puternică într-o engleză curățică:

— Americani, să vă fut!

Am simțit că înnebunesc. Am înșfăcat trei grenade de la Nhual și mi le-am vîrît în buzunarul costumului de camuflaj. Nu știu de ce, dar nu mă mai simțisem de mult călcat așa de tare pe bătătură. Nhual s-a agățat de mîna mea, dar eu am sărit din tranșee și am început să alerg către gardul de sîrmă ghimpată, trăgînd cu arma CAR-15 pe foc automat.

În apropierea gardului de protecție, spectacolul macabru era iluminat de rachetele semnalizatoare. Am tras cuiul unei grenade și mi-am dus la spate mîna în care-o țineam.

Cu fața la siluetele întunecate ale copacilor gigantici dinaintea mea, am strigat:

— Vă fut pe voi și pe Ho Și Min, căcați comuniști ce sînteți! Haide, trageți în mine! Trageți! Băi, muieri fută-

cioase, să știți că azi-noapte v-am regulat mamele și surorile! Ho Și Min mănîncă căcat de porc!

În sfîrșit, o voce răspunse:

— Te fut!

Am aruncat grenada exact în direcția ei. Am scos și celelalte două grenade, le-am tras siguranțele și le-am aruncat cît de repede am putut, una la dreapta și cealaltă la stînga față de prima. La a doua grenadă, s-a auzit un urlet și mai multe gemete. M-am întors și am început să urc spre linia adăposturilor individuale.

Sanitarul stătea lîngă Nhual și zîmbea către mine, în timp ce mă prăvăleam în buncăr, abia trăgîndu-mi sufletul de epuizare și din pricina fluxului acut de adrenalină.

În cele din urmă, sanitarul mi se adresă:

— Cu tot respectul cuvenit, Sir, auzisem că sînteți un zăbăuc căruia-i place să intre-n rahat pîn'la gît, da' acu' m-am convins.

M-am uitat la el, mi-am înfipt un *cigarillo* între buze, l-am aprins în cea mai bună imitație Clint Eastwood de care eram capabil și am expirat un nor de fum. Apoi m-am ridicat și am spus calm:

— Comunistul ăla venetic nu trebuia să zbiere la mine dacă nu era în stare să guste o glumă tîmpită.

După care, pentru sporirea efectului dramatic, am trecut pe lîngă sergent, am ieșit și-am plecat să-i verific pe ceilalți pușcași aflați în tranșee. Simțeam privirea subofițerului înfiptă în spatele meu.

Treptat, lucrurile s-au liniștit. După un timp, eu și sanitarul ne-am dus la culcare. Ca de obicei, ne-a luat somnul încălțați, cu armele la îndemînă, pentru orice eventualitate. Departe de privirile celorlalți, m-a cuprins un tremurat atît de puternic încît abia mi-am putut aprinde țigara, în timp ce, ușor ridicat de pe patul de pămînt bătătorit, încercam să mă abțin să vomit.

„Păi da, ce să spun, marele Clint Eastwood!" mi-am șoptit în întuneric.

O dată cu greața, mi-au trecut și crampele gastro-intestinale, așa că m-am putut întinde din nou.

Atacul decisiv al nord-vietnamezilor a avut loc cu o oră înainte de răsărit, dar de data asta i-am spus lui Nhual să transmită tuturor celor aflați pe laturile de est și de nord ale perimetrului să se ascundă cît mai bine în

buncărele și adăposturile lor individuale. Cu ajutorul stației Prick-25 am chemat bateria de artilerie a Diviziei a Patra și am cerut executarea unei trageri cu obuze de 105 mm. Se aflau prea aproape, așa încît au tras cu mortierele de 4,2 inci și cu obuzele de 81 mm pe care le aveau. Am dirijat tirul mortierelor de-a lungul marginii junglei și a împrejmuirii de sîrmă ghimpată. Apoi, le-am spus să tragă de-a lungul părții nordice a perimetrului. În unele locuri, obuzele aterizau la cinci metri de aliniamentul adăposturilor individuale și al buncărelor. Vietnamezii au luat-o pe cocoașă rău de tot.

După răsăritul soarelui, am trimis în afara taberei cîteva patrule, care s-au întors mai tîrziu, raportînd că au găsit numeroase urme de sînge. Mr. Lon în persoană a condus patrula care a coborît pe versantul estic al muntelui. Cam pe la ora opt și jumătate, patrula a nimerit peste o întreagă companie NVA, fiind încercuită. Un cambodgian și zece montagnarzi dotați cu arme din cel de-al doilea război mondial nu puteau fi decît o pradă ușoară pentru o companie de soldați vietnamezi, bine echipați și antrenați. Cu toate acestea, pușcașii de la Dak Pek și-au vîndut scump pielea.

Am luat legătura cu un FAC de la Dak To, care a trimis rapid la fața locului două reactoare Phantom F-100. Mr. Lon a trebuit să vorbească cu Nhual, prin intermediul stației Prick-25, în limba vietnameză. Nhual îmi traducea mesajele, iar eu le retransmiteam către avionul FAC, care, în sfîrșit, comunica direct cu avioanele de luptă.

Alături de Nhual și de tînărul sanitar de la Dak Pek, am avut parte de o priveliște pe care, probabil, mulți infanteriști n-au mai văzut-o în timpul vreunui război. Schimbul de focuri s-a desfășurat exact la baza versantului estic al muntelui. Cît de abruptă era panta, am constatat în timpul unei patrule de după încheierea ostilităților, cînd alunecam de la un copac la altul, ca pe o scară uriașă. Peretele muntelui era aproape vertical, așa încît, atunci cînd au apărut avioanele și au început atacurile aeriene, le priveam de sus în jos, în loc să le vedem de jos sau măcar din lateral. Ca de obicei, aeronavele US Air Force au comunicat cu rachete semnalizatoare și i-au pus pe fugă pe nord-vietnamezi.

Trei zile mai tîrziu, ne întorceam la Dak Pek, împreună cu toți pușcașii. Pînă atunci, participasem la numeroase operațiuni în toată zona Dak Pek — la Ben Het, la Dak Seang, aproape de Dak To, la vest de Polei Kleng, în Valea Plei Trap și, ilegal, în Cambodgea. Dar niciodată n-am simțit o dorință atît de puternică de a săruta pămîntul de la Dak Pek ca atunci cînd m-am întors de la Ben Het. Ei bine, cunoscîndu-l pe Leopold și știind că eu și sanitarul de la Dak Pek, împreună cu o sută de pușcași montagnarzi, mergeam în același loc în care sanitarul de la Ben Het fusese ucis, iar Leopold capturat — și ei fuseseră însoțiți tot de o sută de yarzi —, toate aceste coincidențe l-au speriat de moarte pe „bătrînul-tînăr locotenent SF de la Dak Pek".

Pentru prima oară după două săptămîni, m-am dus la spălător, împreună cu sanitarul, și m-am bărbierit. Militarii din Forțele Speciale erau superstițioși, astfel că mulți dintre ei nu se bărbiereau atunci cînd se aflau în misiune în junglă și comandanții unităților obișnuite de armată aveau de furcă în acest sens atunci cînd trebuiau să colaboreze cu cîte o unitate a Forțelor Speciale. „N-au decît să nu colaboreze cu SF dacă nu gustă o glumă proastă", spuneam eu adesea.

Cu un prosop în jurul taliei, am intrat în tunelul subteran care pornea de la buncărul lui Nhual, trecea pe lîngă spălător și ducea pînă la ușa Centrului pentru operațiuni tactice. Am urcat treptele cuibului mortierei de 4.2 inci, apoi am coborît în buncăr, am aprins lumina și am încremenit. Ning se culcase pe patul meu, cu o minunată floare galbenă prinsă în părul negru și strălucitor. Pe pielea aurie a sînilor ei mari și pe pîntecele ei neted erau răspîndite petale galbene. Zîmbea.

Apoi rosti cu un glas îngroșat de emoție:

— Războinicul meu se întoarce din junglă. Tu luat pușca și tras în dușman. Acum, ia-ți arma și trage în mine cu *beaucoup* dragoste. Te iubesc, omul meu cel mai de seamă.

M-am simțit ca un mortier.

A doua zi, Hazel, ajutată de un montagnard, a pregătit un prînz festiv, cu fripturi, salate, cartofi prăjiți și o plăcintă pentru toată echipa. Toți cei din tabără se simțeau în al nouălea cer. Asemenea celor mai mulți sani-

tari din cadrul Forțelor Speciale, *Bac-si,* sanitarul echipei, a fost chemat de mai multe ori prin telefonul de campanie să-și îngrijească pacienții.

Tînărul sergent, veșnic cu zîmbetul pe buze, intră pe ușă, repetînd întruna:

— 'Tu-i mama mă-sii! 'Tu-i mama mă-sii!

Commo Willy începu să rîdă, amuzat de acest comportament ciudat și spuse:

— Hei, *Bac-si,* ce mama dracului bombăni acolo?

— Ei, ce treabă ai tu? făcu sanitarul, ocupînd un loc la masă. 'Tu-i mama mă-sii!

Am început și eu să rîd, iar Commo Willy a făcut cu degetul un cerc în jurul tîmplei, uitîndu-se în același timp cruciș. Ne-am amuzat amîndoi de gluma numai de noi știută.

— *Bac-si,* nu cumva ai stat prea mult în soare? întrebai eu.

— Hă? făcu sanitarul, de parc-ar fi ieșit din transă. Oh, nu, nu Sir. Am să vă arăt ce s-a întîmplat după masă.

— Okay, am aprobat eu, mușcînd dintr-un sandviș new yorkez, datorat unui sergent de intendență de la Air Force, căruia tare mult îi plăcea să colecționeze automate AK-47, precum și alte suveniruri de război.

Commo Willy și cu mine ne priveam pe furiș și chicoteam pe înfundate, dar nu ne-am mai putut abține cînd l-am auzit din nou:

— 'Tu-i mama mă-sii!

După prînz, am ieșit și m-am urcat la volanul unui jeep fără uși, fără ferestre și fără capotă din dotarea echipei. Sanitarul s-a urcat și el lîngă mine și am condus mașina pe drumul care trecea pe lîngă terenul de instrucție și adăpostul din bambus al LLDB, apoi pe lîngă frizerie, școală și depozite. Am cotit la stînga chiar înainte de a ajunge la poarta principală și am frînat în fața unei clădiri lungi, albe, pe al cărei acoperiș era pictată o cruce roșie. Ne-am amuzat din nou de cobra care se încălzea la soare, ca de obicei, înfășurată pe litera H din oțel, marcajul pistei pentru elicoptere din fața dispensarului.

Am intrat în clădire și i-am salutat pe asistenții montagnarzi ai sanitarului.

— Și ce spuneai că s-a întîmplat, doctore? am întrebat eu, nedumerit.

— Am să vă arăt, Sir, spuse sanitarul și mă conduse în biroul dispensarului.

Scoase dintr-un sertar un registru mare și mi-l întinse.

— Știți, îi pun pe toți să semneze sau să facă un X cînd vin la consultație, în fiecare dimineață, explică el.

— Da, și ce-i cu asta? am replicat eu deschizînd registrul.

M-am întors și l-am văzut pe Commo Willy uitîndu-se și el peste umărul meu.

— Dați pagina la ziua de astăzi și uitați-vă peste semnături.

Am răsfoit registrul pînă la ziua curentă, mi-am plimbat degetul în josul listei de semnături, întreruptă din cînd în cînd de X-uri, și degetul mi s-a oprit pe locul unde scria: VIET-CONG.

— Futu-i mama mă-sii! am strigat într-un glas, și eu și Commo Willy.

Capitolul V

SABOTAJ

Commo Willy își cercetă cărțile și văzu că are două perechi, una de dame și una de patru.

— Decartați, îi anunță Joe Howard, cu o țigară atîrnîndu-i în colțul gurii și cu pachetul de cărți în mîna stîngă.

Joe își mîji ochii din cauza fumului care se ridica de la țigară. Commo Willy aruncă treiul de treflă pe suprafața acoperită cu postav a mesei de pocher din adăpostul echipei americane. Joe Howard zîmbi, trase cartea de deasupra și o puse pe masă, în fața lui Willy. Don Williams își linse buzele și se întinse după carte. Brusc, în fața mîinii sale răsări un pahar de whisky și o coca-cola, ceea ce-l făcu s-o privească pe Lee, fata de la barul din incinta adăpostului. Don zîmbi și-și ridică cartea, o amestecă printre celelalte patru și începu să le fileze. Îi intrase dama de cupă — reușise un „full".

— Hai, Willy, vorbește, îi aminti Joe.

Commo Willy își întoarse privirea spre John T. Williams, noul ajutor de la transmisiuni, și spuse:

— Bătrîne, eu plusez. Vreau să văt cît vă țin curelele.

„Totul e să nu te dai de gol, gîndi Commo Willy Lasă-i să pluseze și, cînd potul crește, bușește-i".

Două siluete se plimbau în întunericul nopții, pe Dealul American. Purtam un prosop în jurul taliei, iar peste el un toc pentru pistolul Magnum de 0,357. Ning nu avea pe ea decît *atok*-ul ei negru, iar fața îi era luminată de un zîmbet. Ne țineam de mînă și ne plimbam agale, privind stelele de pe cer.

Șase umbre pășeau în urma noastră, atente în toate direcțiile — omniprezenta gardă de corp desemnată de FULRO să vegheze asupra mea. E inutil să mai spun că între mine și vietnamezi nu putea fi vorba de simpatie. La vremea aceea, îmi pusesem în gînd să-mi petrec restul vieții alături de montagnarzi.

Pe versantul vestic al colinei americane, se afla un șir de intrări. Mai întîi, buncărul pentru muniții, apoi, la vest de acesta, buncărul ce adăpostea generatorul electric, sursa de electricitate a întregii tabere. Mai sus de ele, se afla cuibul mortierei de 60 mm.

Dincolo de acestea se găsea armureria, unde erau reparate armele defecte și unde un montagnard iscusit tăia paturile carabinelor M-2, adaptîndu-le mînere de pistol. Ele erau oferite la schimb, alături de armele capturate de la NVA, piloților Air Force și subofițerilor de intendență contra unor încărcături de hrană, băutură și alte obiecte necesare, cum ar fi dezumidificatoarele, de care nu ducea lipsă nici unul dintre buncărele americanilor, aparatura stereo, ce se găsea în fiecare dintre adăposturi, carul de luptă M-60 din dotarea echipei, pe care însă nu se hotărîseră cum să-l transporte într-un amplasament mai îndepărtat, precum și alte bunătăți neautorizate.

După armurerie se găsea spălătorul, dotat cu mai multe dușuri, patru chiuvete și cîteva oglinzi. Deasupra acoperișului se înălța un rezervor uriaș, care era umplut zilnic cu apă de la rîu.

Imediat lîngă spălător se afla ușa buncărului în care locuia Nhual, împreună cu soția și cu cei doi copii ai săi. În vecinătate, erau buncărele lui Oh, Tuan și ale celorlalți bucătari și interpreți.

Am intrat în sala dușurilor și Ning a așezat pe chiuvetă trusa de toaletă. Ne-am spălat amîndoi pe dinți, după care ne-am sărutat. Am mers împreună la duș, am deschis robinetul, am potrivit apa, apoi ea și-a scos *atok*-ul, iar eu mi-am dat jos prosopul. N-am observat perechea de

ochi care ne spiona printr-o crăpătură din apropierea tavanului, de lîngă ușa armureriei. Ne-am spălat reciproc corpurile, fără grabă și cu mișcări delicate.

Înainte ca paznicii din garda mea de corp să ajungă la intrare, pe lîngă șirul de uși s-a mișcat o umbră și s-a furișat în buncărul de muniții. O altă umbră a rămas afară, ghemuită în fața ușii, ținîndu-i de șase celui dinăuntru. Vietnamezul din buncăr avea în gură o mică lanternă.

Mai devreme, în siguranța propriului său buncăr, își dăduse jos uniforma ARVN cu prestigioasa emblemă LLDB și-și pusese o „pijama neagră", mai puțin bătătoare la ochi. Acum, cu mîini de expert, desfăcea capacul unui obuz de 60 mm, cu mare putere explozivă. I-a scos siguranța, înlocuind-o cu una adaptată de la o grenadă fumigenă. Siguranța adevărată o ținea între genunchi, în timp ce introducea cu grijă siguranța măsluită.

— Psst! îi dădu de veste partenerul său.

Cel dinăuntru rămase nemișcat, nemaiîndrăznind nici să respire.

— *Choi oi!* își șopti sabotorul. *Choi doc oi!*

Transpirația i se prelingea pe obraji și-i picura pe cămașă. Se întrebă de ce nu-și pusese uniforma lui adevărată. Dacă ar fi fost descoperit în uniforma LLDB, s-ar fi purtat pur și simplu cu aroganță, de parc-ar fi fost stăpînul locului. Nu-i păsa dacă americanii îl suspectau, cîtă vreme nu puteau să-l demaște ca spion.

Avea gradul de sergent în cadrul LLDB, numai că tresele îi fuseseră cumpărate de tatăl său din Pleiku. De fapt, tatăl lui adevărat fusese ucis de francezi la Dien Bien Phu, iar tatăl-impostor era comandantul său, colonel în Armata nord-vietnameză. Spionul, căpitan într-o unitate de contraspionaj, primise misiunea să se infiltreze ca sergent în armata Vietnamului de Sud, în cadrul prestigioaselor sale Forțe Speciale, *Luc Luong Dac Biet.*

Sabotarea obuzului de mortier de 60 mm era doar o parte a procesului tactic de „intimidare". Președintele Mao și Unchiul Ho spuneau amîndoi că revoluțiile și războaiele de guerillă nu se pot declanșa acolo unde oamenii sînt mulțumiți de cei care-i conduc. Măsluirea obuzului putea provoca un accident, dar totodată urma

să-i facă pe americani mai precauți în utilizarea propriilor arme. De fapt, ideea nu le aparținea celor din NVA. Militari din cadrul Forțelor Speciale americane, organizați în unități „top secret" și echipați cu uniforme și armament complet „sterile", se infiltraseră de mai mulți ani în zonele de staționare ale NVA și în incinta cartierelor generale ale diviziilor din Vietnamul de Nord și Laos, în cadrul unor misiuni directe. Una din cele mai comune acțiuni consta în desfacerea cartușelor de 7,62 mm, utilizate la automatele SKS, AK-47 și RPG. SF-iștii vărsau praful de pușcă și îl înlocuiau cu explozibil „plastic" C147, apoi asamblau din nou cartușele. După care, echipa dispărea de la fața locului, lăsînd lucrurile în voia sorții. Mai tîrziu, soldatul ghinionist, la care ajungea glonțul respectiv, avea să ia la ochi o țintă, să apese pe trăgaci și să sfîrșească cu țeasta sfărîmată de schijele împrăștiate de explozie. Asta-i făcea pe camarazii săi să fie mai puțin atenți la felul în care țînteau.

Sergentul LLDB știa că, la o adică, dacă ar fi fost surprins în buncărul de muniții al americanilor, putea să iasă din încurcătură cu ajutorul lui *Dai-uy* Hoe, comandantul vietnamez al taberei. Mai întîi de toate, jumătate din trupa LLDB erau agenți comuniști infiltrați, care aveau să-i țină partea. Singurele griji ale lui Hoe erau să se îmbrace bine și să facă bani, nu neapărat în această ordine de priorități. Pusese pe picioare o foarte profitabilă „piață neagră" la Dak Pek și controla în totalitate eliberarea pașapoartelor pentru nefericiții montagnarzi care voiau să călătorească cu avionul la Kontum sau Pleiku. Blocați în Dak Pek, mercenarii bine plătiți puteau, fie să-și cheltuiască banii pe mărfurile exorbitant de scumpe, procurate de *Dai-uy* Hoe, fie să-i folosească la aprinsul focului. Spionul știa că Hoe n-avea nici un interes să omoare „găina care-i făcea ouă de aur", așa încît era ținut mai ușor sub control.

În cazul în care ar fi făcut prea multe valuri, americanii riscau să devină ținta hărțuielilor celor din LLDB. Oricum, încercările de a-i face pe americani să-și piardă prestigiul deveniseră hobby-ul preferat al vietnamezilor, astfel încît, se liniști el, ar fi scăpat basma curată, dacă ar fi fost prins.

Îl văzu pe camaradul său retrăgîndu-se în umbra ușii

așa că își ținu respirația. Omul de la ușă îl urmări cu privirea pe unul dintre paznicii montagnarzi dînd colțul pe după spălător și oprindu-se sub locul de unde cei doi spionau prin crăpătură. Spionii așteptară nemișcați și, după vreo cinci minute, auziră un bărbat și o femeie ieșind din baie, rîzînd și discutînd. La un moment dat, paznicul fusese acolo, dar, în secunda următoare, pur și simplu dispăruse.

Cei doi vietnamezi au răsuflat ușurați și și-au luat tălpășița în cea mai mare grabă.

Trei zile mai tîrziu, cei mai mulți dintre membrii echipei erau adunați în jurul unei noi distracții — armele de foc. De cîteva săptămîni, după ce-și terminau treburile, oamenii mîncau și se adunau în jurul uneia dintre numeroasele arme de foc de pe Dealul American. Trăgeam cu rîndul, cîteodată provocîndu-ne reciproc la diferite întreceri. Într-o seară a trebuit să trimitem jeep-ul pînă în satul învecinat la nord cu tabăra, Dak Jel Luk, ca să-i ducem șefului satului doi saci de orez de cincizeci de livre, în schimbul celui pe care-l folosisem ca țintă, aruncînd în el cu grenade. Unul din băieți a reușit pînă la urmă o lovitură în plin și sacul s-a dus pînă la dracu' și înapoi. Sătenilor le-a plăcut spectacolul, așa că nici măcar nu s-au plîns de trepiedul și de orezul aruncate în aer o dată cu sacul.

Într-o altă seară, unul din băieți a coborît la rîul Dak Poko, cărînd după el o stație radio HT-1. A început să arunce una cîte una părțile componente ale stației în curentul vijelios, iar membrii echipei au tras pe rînd în ele cu mitraliera de calibru 0,50, provenită din Extremul Orient. Cînd un obiect se scufunda, tipul de pe mal arunca altul.

O altă distracție favorită consta în așezarea unui lansator de rachete cu patru posturi pe niște saci cu nisip. Nu se știe cum, echipa se pricopsise cu cîteva mii de rachete de 2,75, ideale pentru a fi consumate doar așa, ca să te afli în treabă. Lansatorul era orientat spre vest, iar capătul lui era suspendat în aer. Commo Willy aducea o baterie de jeep de 12 volți și niște fire de transmisiuni, neizolate la capete. Firele erau legate la polul pozitiv și la cel negativ de pe coada rachetei și de pe ari-

pioare. Capetele celelalte erau conectate la polii bateriei auto. Astfel, rachetele erau lansate înspre granița apropiată cu Laosul, cu speranța că vor cădea undeva în mijlocul vreuneia din unitățile Diviziei a Doua NVA sau peste vreo altă unitate aflată în marș pe Drumul Ho Și Min.

La cîteva săptămîni după ce sabotorii au reușit să se strecoare în buncărul de muniții al americanilor, am fost convocat la Nha Trang, la Cartierul General al Grupei a Cincea a Forțelor Speciale, pentru o întîlnire secretă cu comandantul grupei, colonelul Aaron. Cu acest prilej, eu și sergenții de la celelalte două tabere A din Munții Centrali am fost preveniți că rapoartele de contraspionaj indicau faptul că noi trei eram, probabil, cadre în conducerea superioară a mișcării de rezistență FULRO. Ni s-a ținut o lecție despre guvernul Vietnamului de Sud, care era aliatul Statelor Unite. FULRO urmărea să răstoarne guvernul de la Saigon și să recucerească Munții Centrali pentru montagnarzi. Apoi, ni s-a amintit că ne așteaptă treizeci de ani de pușcărie la Fort Leavenworth dacă eram implicați cu adevărat în activitățile FULRO și dacă eram prinși, judecați și condamnați.

În tabără, la o săptămînă după plecarea mea, unii dintre membrii echipei au hotărît să tragă cu mortierele de 81 și de 60 mm. Cîteva obuze au fost scoase din buncăr și așezate lîngă groapa ce adăpostea mortierul. Larry Crotsley urma să tragă cu tunul de 60 mm, în timp ce Tom Weeks, sergentul artilerist, trăgea cu cel de 81 mm. Dincolo de perimetrul taberei au fost amplasate mai multe ținte.

Așezat pe sacii de nisip care împrejmuiau groapa mortierului de 81 mm, dar cu fața la Crotsley, stătea șeful lui Commo Willy, operatorul radio principal al echipei, sergentul-major Harry Boyle. Cu părul său roșcat, veșnic zîmbitor, era foarte popular printre membrii echipei și printre montagnarzi. Harry îi înnebunea pe toți arătîndu-le cu orice ocazie fotografia frumoasei sale soții latino-americane. Fără să știe o boabă engleză, ea locuia în sudul Californiei și se afla în drum spre Hawaii, unde să-l întîlnească pe Harry care urma să plece a doua zi în concediu. Petrecuse timp îndelungat în Ame-

rica de Sud, trimis în Panama cu Grupa a Opta. Acolo și-a întîlnit viitoarea mireasă.

Harry era deja vestit prin felul în care te oprea și-ți spunea:

„Ți-am arătat vreodată fotografia nevesti-mii? Ia uită-te aici. Nu-i așa că-i frumoasă?"

Cel abordat, deși văzuse poza pentru a enșpea oară, spunea de regulă:

„Da, Harry, e nemaipomenită".

Devenise aproape o glumă printre membrii echipei, dar totodată îi și emoționa profund pe acești bărbați sensibili îndărătul măștilor lor de invincibili. În mod cert, Harry Boyle era îndrăgostit de soția lui. SF-iștii glumeau spunînd că pentru a ajunge o adevărată Beretă Verde trebuia să ai un divorț la activ. Celelalte condiții erau să urinezi în fluviul Mekong și să-i spui lui Batman că e o muiere fricoasă. Faptul că Harry ținea atît de mult la soția lui îi mișca pe camarazi pînă-n adîncul sufletelor.

Ceea ce spunea Harry *după* ce-ți arăta fotografia era însă chestia care-i înmuia definitiv.

Cu o mină foarte serioasă, el zicea:

„Bătrîne, eu nu pot să fiu omorît. Îmi iubesc prea mult soția și ea ar rămîne singură-singurică. Pur și simplu, n-am voie s-o mierlesc".

Toți cei care-i auzeau vorbele îl îmbărbătau pe Harry și încercau să-i alunge gîndurile negre, dar spusele lui le reaminteau tuturora că, într-adevăr, acesta era un război, și nu un exercițiu de manevră.

Harry tocmai savura o cutie de Budweiser cînd Larry a tras obuzul de 60 mm în direcția unui copac uscat, la vest de tabără, acolo unde jungla fusese desfoliată. Larry își corecta tirul reglînd elevația și aliniamentul mortierului, fără să se servească de cătare. Folosea în schimb „corecția Kentucky și elevația Tennessee".

Aproape de Harry se afla un tînăr sergent care-l înlocuise pe unul dintre subofițerii din unitatea ASA-403. Orfan, sergentul Tomczack ieșise de curînd de pe băncile colegiului. După nici două săptămîni petrecute în țară fusese trimis la Dak Pek, și abia sosise în aceeași zi, la ora paisprezece, plin de draci.

Sanitarul echipei, sau *Bac-si*, cunoscut oficial în cadrul armatei drept sergentul de stat-major Aftshower,

purta ochelari și avea vîrsta majorității membrilor echipei, adică puțin peste douăzeci de ani. Foarte serios și studios, citea în mod regulat Manualul Merck și alte cărți de specialitate, încercînd să-și lărgească și să-și perfecționeze orizontul de cunoștințe medicale. Era îndrăgit și respectat de ceilalți membri ai echipei. Ocupat de obicei cu activitatea de la dispensar, unde vindeca și trata o mare varietate de boli și de răni ale miilor de montagnarzi din „circumscripția" lui, se hotărîse acum să facă și el o pauză. Stătea sprijinit de fațada clădirii adăpostului, privind la tragerile efectuate cu cele două mortiere.

Aproape de el se afla un subofițer masiv, de culoare, din Diviza a Patra Infanterie de la Dak To, care-l pisa la cap pe Aftshower cît era ziulica de lungă. Individul, sanitar într-o unitate a armatei regulate, voia să învețe cît se putea de mult de la un sanitar SF, dacă tot i se ivise prilejul.

Sanitarii SF deveniseră ca niște medici pentru numeroasele tabere A care punctau peisajul rural al Vietnamului. În timp ce, în țară, mulți dădeau foc steagurilor și pancardelor, războindu-se cu poliția, criticînd războiul și pe soldații din Vietnam, mai ales pe cei din Forțele Speciale, sanitarii Beretelor Verzi erau ocupați cu salvarea vieților miilor și miilor de vietnamezi, montagnarzi, laoțieni, cambodgieni, coreeni, americani și chinezi din Vietnam. În afară de asta, ei își foloseau orele de odihnă învățîndu-i pe băștinași să deprindă un regim alimentar sănătos.

În spatele lui Aftshower și a discipolului său silitor se afla un plutonier uriaș din cadrul MAC-V din Kontum sosit în vizită la Dak Pek pentru a colabora cu RuffPuff, apărătorii din cadrul Forțelor Regionale/Populare ai satelor de montagnarzi care înconjurau Dak Pek-ul. Cînd primul proiectil a părăsit țeava de 91 mm, el a ieșit în grabă din clădirea adăpostului, avînd mîinile ocupate cu o cafea și o gogoașă.

Subofițerul locțiitor de comandant al echipei, plutonierul Pickles, mai avea puțin pînă la încheierea misiunii sale, ca și sergentul de stat-major Tom Weeks, și se pregătea să revină în „lumea civilizată". În acele clipe însă, nu-și dorea decît să facă un „LLDB", drept care stătea în „poziție de tragere" în latrina din blocuri de

BCA, din spatele adăpostului, lecturînd revista „Green Berets", editată în țară. Ironia sorții a făcut ca, în afară de mine, să lipsească și ofițerul cu probleme civile, și cel cu probleme administrative, iar comandantul echipei să fie chemat la Cartierul General. Așa încît, fără nici un ofițer prin preajmă, plutonierul Weeks rămăsese la comanda echipei.

Commo Willy efectuase o mulțime de ore suplimentare pentru ca șeful și prietenul său Harry Boyle să poată pleca în concediu a doua zi, așa că se hotărîse să facă un duș fierbinte și apoi să tragă la aghioase. Tocmai traversa culmea Dealului American, în șlapi și îmbrăcat în salopeta de camuflaj, obosit și pregătindu-se să-și reîncarce bateriile. A deschis ușa spălătorului, a apucat să facă un pas înăuntru cînd, deodată, se auzi explozia înspăimîntătoare. Schije de șrapnel și sfărîmături răpăiau pe acoperișul din tablă ondulată al spălătorului, în timp ce Commo Willy s-a aruncat jos, lipindu-se de pardoseala de ciment.

A auzit țipete și s-a repezit afară. În capătul aleii, sergentul Pickles dăduse ușa latrinei de perete și, cu pantalonii în vine, se ștergea cît putea de repede.

Pickles și Williams s-au uitat unul la celălalt și au strigat amîndoi deodată:

— Ce-a fost asta?

Au alergat pînă-n fața adăpostului și au văzut un nor uriaș de fum acoperind gropile mortierelor. Au crezut mai întîi că o rachetă căzuse și distrusese ceea ce mai rămăsese din tabăra lor de la Dak Pek. Croindu-și drum prin fumul gros, au descoperit o priveliște înfiorătoare.

Obuzul măsluit de sabotori a explodat la numai cîțiva metri de țeavă, așa încît schijele s-au împrăștiat în toate direcțiile. Larry Crotsley, care trăsese obuzul, a scăpat neatins, dar a fost azvîrlit de suflul exploziei complet în afara gropii și dincolo de marginea dealului. În plus, zgomotul îl asurzise de tot, dar Williams și Pickles, neștiind că zăcea undeva în afara cîmpului lor vizual, au crezut că a fost făcut bucăți de explozie.

Tom Weeks tocmai se aplecase să ia de jos un obuz de 81 mm și astfel, mulțumită providenței, a scăpat neatins de schije. În orice caz, zăcea amețit, trîntit la

pămînt de trupul lui Harry Boyle, cel care trebuia să plece a doua zi să-și vadă mult-iubita soție. Harry a fost lovit de o schijă mare de șrapnel, care i-a trecut prin ochi și prin tîmpla stîngă, și a fost azvîrlit în spate, peste Weeks. Corpul său l-a izbit pe Tom de sacii de nisip. Picioarele lui Harry mai atîrnau încă peste saci, așa cum zăcea cu spatele pe fundul gropii, privind parcă cu ochiul nevătămat spre cerul albastru... numai că Harry fusese ucis pe loc.

Lîngă el, trupul tînărului sergent de culoare, în uniforma Agenției de Securitate a Armatei, zvîcnea spasmodic. Fusese lovit în ochiul drept și în tîmplă. Și el fusese ucis instantaneu.

Sergentul Weeks se ridică, privi în jur și-și scutură capul energic, ca să-și limpezească gîndurile. Ceva dinlăuntrul său îl făcu pe acest bărbat dîrz să-și dea seama de cele întîmplate, așa încît creierul lui se puse imediat pe treabă. Cu disperare, verifică dacă nu cumva mai rămăsese vreun strop de viață în trupurile celor doi subofițeri doborîți.

Sergentul Aftshower se sprijini de colțul adăpostului. Sîngele îi țîșnea din ambele brațe și, cu toate eforturile, nu reuși să oprească circulația și să încetinească sîngerarea. Brațul stîng avea o arteră atinsă și sîngele țîșnea în ritmul pulsațiilor inimii. Subofițerul de lîngă el scăpase neatins, dar își scutura capul ca să-și alunge buimăceala. Plutonierul din spatele lor intră în adăpost, ținîndu-se de stomac, și se prăbuși pe podea.

Sergenții Pickles și Williams, după ce au măturat cu privirea întreaga priveliște, au alergat întins la Aftshower.

Alb la față, cu glasul stins, sanitarul le spuse:

— Opriți-mi repede sîngele! Mă duc pe copcă!

Desfăcîndu-și centura, Pickles strigă:

— Adu trusa de prim-ajutor, Willy. Repede!

Commo Willy dispăru după colț, în timp ce Pickles improviză la iuțeală un bandaj de presiune pe brațul stîng al sanitarului. Commo Willy încercă să intre în sala de mese, dar ușa era blocată. Dădu un brînci și mîna îi trecu prin tăblie, așa încît Williams împinse în continuare cu umărul. Plutonierul de la MAC-V stătea de-a curmezișul ușii și se ținea cu mîinile de stomac.

— Sînt lovit! spuse el, palid din pricina șocului.

— Nu te da bătut, bătrîne, îl încurajă Tom, încercînd să ajungă cît mai repede la trusa de prim-ajutor.

Alergă înapoi cu trusa și i-o dădu lui Pickles, care începu de îndată să-i aplice lui Aftshower bandajele de presiune.

— Commo Willy, cheamă imediat elicopterele! îi ordonă el.

— 'Nțeles, replică Commo Willy și dădu să plece, dar se opri brusc. Știi, plutonierul de la MAC-V a fost lovit în burtă. E în adăpost.

— Ajungem la el îndată. Grăbește-te! îl zori Pickles.

Commo alergă în sala de transmisiuni și chemă un elicopter. Între timp, sanitarul Diviziei a Patra își revenise și intră în adăpost, să vadă ce are plutonierul. Îi dădu la o parte cămașa, dar nu găsi nici o rană. Commo Willy i se alătură. Se uitară amîndoi, dar nu văzură decît puțin sînge pe ombilic.

Pickles veni și el, îi scoase pantalonii, dar nici el nu-i găsi vreo rană. Pickles și Williams l-au liniștit și l-au îmbărbătat, dar după două săptămîni, plutonierul murea într-un spital din Pleiku, din cauza unei infecții intestinale acute. Se pare că rănile îi fuseseră produse de o schijă boantă, care nu-i străpunsese pielea, dar îi provocase leziuni interne.

Afară, Weeks alerga de la unul la altul, dîndu-i în continuare îngrijiri și lui Aftshower.

Larry Crotsley, încă buimac, urcă tîrîș movila din spatele gropii mortierului și apăru pe cărare, privind în jurul său.

— Ce s-a întîmplat? întrebă el.

— A explodat mortierul, îi răspunse Weeks.

Larry făcu o grimasă, își puse mîna căuș la ureche și zbieră:

— Ce-ai spus? Nu te-aud!

Pickles și Williams ieșiră pe ușă, purtîndu-l pe plutonier pe o targă. Cei trei subofițeri au stat de vorbă cu Larry, asigurîndu-se că nu pățise nimic, doar că auzul avea să-i revină abia peste cîteva ore.

Elicopterul sanitar sosi, iar Pickles fu nevoit să-i for-

țeze pe ceilalți subofițeri să-și facă un control pentru mai multă siguranță.

Sub privirile lui Pickles și ale lui Williams, elicopterul în care fuseseră îmbarcați răniții își lua zborul. Amîndoi resimțeau un soi de singurătate. Ironia sorții făcuse ca toți membrii echipei A de la Dak Pek să fie plecați și doar ei doi să rămînă acolo, în mijlocul unui teritoriu ostil: doi americani, circa o sută de vietnamezi și aproximativ opt mii de montagnarzi.

În timp ce elicopterul sanitar încărcat cu răniții și cadavrele celor dispăruți părăsea tabăra, doi oameni priveau dintr-un buncăr de pe Dealul Vietnamez. Rîzînd satisfăcuți, se băteau pe spate și sărbătoreau evenimentul, neuitînd să închine și în sănătatea lui Ho Și Min cu bere americană.

În dimineața următoare, Ning s-a dus la rîu, purtînd pe cap un coș cu rufăria noastră murdară. În plus, mai avea și rufele unei fetițe orfane de șapte ani, Plar, care mă alesese pe mine drept tată adoptiv. Părinții ei fuseseră uciși de Viet-Cong, în urmă cu cîțiva ani. Ne-am atașat amîndoi de ea, așa încît am cerut și am obținut actele necesare adoptării copilului. O luasem cu mine la Nha Trang, promițîndu-i cadouri și distracții.

Ning se apropia de malul rîului Dak Poko. Soarele mîngîia pieptul amplu și ferm al frumoasei montagnarde. Părul ei negru și lucios, lung pînă-n talie, atîrna peste unul din sîni, iar niște șuvițe răvășite de briza dimineții îi acopereau în parte fața.

Un fost soldat american, purtînd uniforma Diviziei a Patra, se ivi brusc din spatele unor tufișuri, zîmbind către Ning. Zîmbi la rîndul ei, cu toate că o neliniștea mimica feței și mișcările individului. Acesta se apropie cu pași nesiguri, holbîndu-se pofticios la sînii și șoldurile rotunde ale lui Ning, ușor de distins pe sub fusta de mătase neagră.

Cu o voce groasă, individul rosti:

— Ia uite ce țîțe mișto ai, *mamasan*. Ce-ai zice de-un *bakanook*? Ne băgăm în tufiș și facem bum-bum, clasa-ntîi, ce zici?

— Nu, replică ferm Ning. Du-te de-aici!

Femeia se-ntoarse cu o mișcare bruscă. Soldatul îi tăie calea, arătîndu-se tare supărat de afront. Părea a

fi beat și burdușit de droguri. Lui Ning i se făcuse frică.

— Ce pizda-mă-tii ai, fă? mîrîi el cu răutate. Ori te crezi prea bună pentru mine, ai? Ia să-ți pipăi eu niște țițoancele-alea mișto, hă?

Dădu să se apropie, dar Ning îl plesni peste mîna ridicată, avertizîndu-l:

— Am spus să pleci de-aici! Omul meu vine curînd! El este *Trung-uy* Bendell, *lo-co-ti-nent* Bendell. Te taie bucăți multe dacă atingi la mine. Te împușcă! Te arde la foc. El mare războinic și omorît mulți oameni.

— Ei da, bine iubito. Acu' hai în tufiș, ce zici?

Soldatul o apucă pe Ning de talie, dar ea îl scuipă în față. Cu o privire furioasă pe fața-i murdară, se șterse și se apropie de ea cu pumnii încleștați. Ning își acoperi fața, dar el încremeni cînd auzi pocnetul unui cocoș de armă.

Surprinși, amîndoi întoarseră capetele, și soldatul se trezi sub amenințarea celor șase carabine M-2, ațintite asupra lui de șase montagnarzi fioroși. Ning era uluită. Știa că ei n-aveau voie să intervină împotriva unui american decît dacă s-ar fi aflat în pericol de moarte. Numai că eu nu-i lăsasem pe cei șase paznici să vină cu mine la Nha Trang. Au rămas în tabără, să vegheze asupra soției mele. Amenințarea cu arma a unui militar american constituia un act temerar, dar Ning era mult prea prețioasă. În plus, ei știau că respectivul nu era decît un dezertor căzut în patima drogurilor, care se ascunsese și rămăsese în urmă, după ce unitatea de purificare a apei — Frunză de Trifoi — părăsise zona.

Ning a fost escortată înapoi la buncărul meu, paznicii păstrînd față de ea o distanță respectuoasă, ca de obicei, și acoperind-o din toate părțile, gata să sară asupra oricui ar fi amenințat-o pe frumoasa Dega.

La scurtă vreme după aceea, plutonierul Pickles și Commo Willy au fost informați despre dezertorul din Divizia a Patra.

O jumătate de oră mai tîrziu, drogatul văzu o altă frumoasă montagnardă urcînd dealul cu rufărie spălată. Și ea era drăguță și avea niște forme îmbietoare, așa încît a urmărit-o pînă în apropierea buncărului familiei ei, de pe dealul Companiei „Bravo". Fata coborî în buncărul subteran și-i întinse coșul cu rufe mamei sale. Tatăl ei,

un bătrîn pușcaș care luptase și pe vremea francezilor, zîmbi și-și aprinse o pipă de bambus.

Un chicotit se auzi dinspre ușa lîngă care se clătina dezertorul beat și drogat, ținînd în mînă o grenadă explozivă cu siguranța trasă. Acesta vorbi împleticit:

— De data asta, nu admit nici un refuz. Vreau s-o fut. Vino aici!

O oră mai tîrziu, Suet, interpretul, urmat de doi vietnamezi din LLDB, urcau în fugă Dealul American.

Pickles și Williams, care tocmai își luau masa de prînz, îl auziră pe un sergent LLDB strigînd:

— Americani, ultimii oameni! Americani, ultimii oameni!

Amîndoi au ieșit din adăpost, întrebîndu-se ce putea fi asta. Suet alergă la ei:

— *Trung-si* Pickles, dezertor Divizia a Patra *beaucoup* beat *beaucoups* droguri. El mers la buncăr Jeh la Compania „Bravo". Aruncat grenada și terminat el, montagnard și soția lui.

Cînd cei doi subofițeri au ajuns la buncăr, fata plîngea lîngă intrare. Avînd o construcție solidă, buncărul rămăsese intact, dar înăuntru se aflau cadavrele ciopîrțite ale părinților ei. La baza scării de acces, Pickles și Williams au mai găsit doar niște fragmente din craniul, coloana vertebrală și coastele americanului. Fata nu știa englezește, dar i-a înțeles intenția și se dusese la el ca să-și salveze familia. Apoi a luat-o la fugă, dar el fusese atît de beat încît a scăpat jos grenada, trimițîndu-i pe toți pe lumea cealaltă — cel puțin pe părinții ei. Dezertorul era făcut țăndări.

Am sosit împreună cu Plar, o oră mai tîrziu, cu un elicopter Huey. Citisem despre întîmplarea nefericită cu mortierul pe telexul Grupei a Cincea. Ning m-a întîmpinat la ușa buncărului și s-a aruncat în brațele mele, suspinînd.

Plar se uită uluită, apoi intră în buncăr să-și ia păpușa Ambush, pe care i-o cumpărasem la Nha Trang, și alergă afară să se joace cu copiii lui Nhual.

Vietnamezilor nu le-a scăpat apropierea dintre mine și fetiță. O lună mai tîrziu, montagnarzii i-au găsit trupul violat și maltratat în gardul de sîrmă ghimpată. O altă victimă a urii vietnamezilor față de montagnarzi.

Am înmormîntat-o într-un vechi cimitir din junglă, în tradiția tribului Jeh.

Datorită legăturilor mele cu yarzii și cu temuta organizație FULRO, vietnamezii au plănuit mai multe atentate împotriva mea, într-o perioadă scurtă de timp, dar Dumnezeu a vegheat. Unul dintre ele a trimis-o pe Ning la spital, aproape moartă, după ce băuse niște whisky otrăvit ce-mi fusese destinat. Cu stomacul distrus, s-a reîntors la mine. Numeroși prieteni montagnarzi, toți cadre de conducere ai FULRO, au fost bătuți sau înjunghiați de moarte în acea perioadă.

Și, totuși, liderii FULRO n-au fost singurele ținte ale atentatelor și sabotajelor.

Pe la sfîrșitul lui 1968, căpitanul Joe Dietrich se afla la comanda taberei Dak Pek de cîteva luni. Înainte fusese comandantul echipei A de la Plei Me și al Forței Mobile de Șoc de la Kontum. Joe se bucura de respect și popularitate atît printre montagnarzi cît și printre americani. Ne întorsesem de curînd dintr-o lungă misiune desfășurată în zona fortăreței NVA, Valea Plei Trap, situată mai la sud, exact la intersecția celor trei granițe dintre Cambodgea, Laos și Vietnamul de Sud.

În fiecare zi, subofițerii artileriști verificau distanța dintre capete și sincronizarea tragerii la mitralierele de calibru 0,50. Șapte dintre acestea se aflau în tabără, iar două erau amplasate în niște buncăre, pe Dealul American. Sergentul măsura cu atenție cei doi parametri cu calibre speciale, fiind vorba de un detaliu foarte important. Căci dacă spațiul dintre capete și sincronizarea nu erau corect reglate, mantaua cartușului de 0,50 inci putea exploda în camera încărcătorului și putea omorî sau răni pe oricine s-ar fi aflat în apropierea imensei mitraliere.

Mitraliera de calibru 0,50 era probabil arma cel mai ușor de sabotat, tocmai din cauza acestor reglaje foarte sensibile. NVA și VC erau la curent cu această problemă.

Americanii făceau rost de bere în schimbul armelor capturate, pe care apoi o vindeau vietnamezilor, celor din CIDG și unităților militare aflate în trecere. Doritorii n-aveau decît să vină la adăpostul echipei, să plătească prețul berii, iar banii intrau în fondurile trupei.

Într-o seară, sergentul LLDB care măsluise obuzul de 60 mm, însoțit de ajutorul lui, s-au dus la adăpost. Băieții se uitau la un film, împreună cu bucătarii, ajutoarele, interpreții și familiile acestora. Cei doi spioni au intrat, au cumpărat cutii de bere și au dispărut în întuneric, oprindu-se la buncărul mitralierei de 0,50, din apropierea adăpostului.

Sergentul LLVC a intrat în groapa circulară, împrejmuită cu saci de nisip, în timp ce ajutorul lui stătea de veghe. A prins țeava mitralierei cu ambele mîini și a răsucit-o în sens invers acelor de ceasornic. În felul acesta, se mărea mult spațiul dintre capete, așa încît cartușul putea exploda atunci cînd se trăgea cu arma.

În dimineața următoare, NVA au hotărît să atace încă o dată mult-încercatul sat Duk Dru Doc. S-a dat alarma, iar Joe Dietrich a împărțit ordinele către mai mulți membri ai echipei. După care, s-a dus el însuși la mitraliera de 0,50 de deasupra buncărului său, din apropierea adăpostului. Joe a tras de două ori cocoșul armei și și-a apăsat degetele mari pe trăgaciul situat în spate. Eu făceam același lucru la mitraliera de deasupra buncărului meu, pe latura vestică a dealului. Toți trăgeam în trupele nord-vietnameze, situate în afara satului, în marginea nordică a văii. Trasoarele se încrucișau și dispăreau în fumul ridicat de numeroasele explozii ale mortierelor de 4,2 inci și de 81 mm din tabără, combinate cu exploziile provocate de rafalele armelor fără recul.

Bătălia n-a durat prea mult, căci nord-vietnamezii s-au retras în jungla din nordul satului și au plecat, Dumnezeu știe unde.

Unul dintre subofițeri a strigat:

— Au fugit! Au fugit!

Dietrich dispăruse.

Un alt subofițer a venit în grabă să mă anunțe:

— Domnule locotenent, căpitanul Dietrich a fost lovit! Drept în pîntece!

Am alergat către marginea adăpostului, apropiindumă de mitraliera lui Dietrich, însoțit de alți membri ai echipei.

I-am ordonat unuia dintre ei:

— Cheamă imediat un elicopter și adu-l aici pe sanitar!

Ne-am oprit brusc pe loc, cînd l-am văzut pe căpitanul Dietrich în picioare, ținîndu-se de pintecele care sîngera din abundență. Dietrich, SF pînă-n măduva oaselor, rîdea din toată inima, adresîndu-ni-se cu optimism:

— Să-l aducă cineva pe *Bac-si,* cu un bandaj. Cred că am o gaură pe undeva.

Curajul dovedit în acea situație a fost admirat de toți cei de față.

Commo Willy arătă cu mîna spre porțiunea îmbibată de sînge a pantalonilor, și spuse rîzînd:

— Vai, domnule căpitan, soția dumneavoastră o să fie tare supărată!

De fapt, Joe mai avea puțin pînă la plecarea acasă. A fost transportat cu elicopterul, iar la spital a intrat pe mîinile chirurgilor care i-au extras treizeci de schije provenite din cartușul de 0,50 explodat. Acestea îi pătrunseseră în penis, în testicule și în coapse. Dietrich a fost cusut la loc și, din fericire, s-a restabilit complet.

Ofițerul comandant al Grupei a Cincea l-a vizitat pe Joe la spital, însoțit de membri ai Cartierului General. Comandantul a făcut mare paradă din faptul că i-a dăruit lui Joe „Inima Purpurie" pe care i-a prins-o de cearceaf, deasupra penisului, în timp ce un subofițer citea un discurs hilar despre glorioasa rănire a căpitanului Dietrich la penis și testicule.

Această întîmplare nefericită n-a avut deznodămîntul tragic al celei cu mortierul de 60 mm, dar, cu toate acestea, de pe Dealul Vietnamez, mai multe perechi de ochi au urmărit cu satisfacție decolarea elicopterului care-l ridicase pe căpitanul nostru rănit.

Joe Dietrich a fost înlocuit de un căpitan rezervist, de curînd reactivat și originar din Oklahoma: căpitanul Selders. Era un tip de treabă, dar eu n-am stat prea mult de vorbă cu el. Știam că, fiind proaspăt numit într-un asemenea post, va avea nevoie de o perioadă de acomodare, ca să afle cum erau tratați yarzii de către vietnamezi și să înțeleagă adevărata față a lucrurilor. După cîte se întîmplaseră, m-am îndepărtat treptat de camarazii mei americani, devenind un apropiat al montagnarzilor.

În același timp, starea sănătății mi se înrăutățea continuu, și singura care știa era Ning. Am obligat-o să-mi promită că nu va spune nimănui. Durerile de cap erau

atît de puternice, încît ajunsesem să iau doze duble și triple de Darvon-65, care în doze normale era „calibrul 0,50" al analgezicelor. Noaptea aveam febră, însoțită de frisoane, și speram să fie vorba de friguri tropicale, și nu de malarie. Nu-mi puteam permite să mă-mbolnăvesc. De cîteva ori, Ning a încercat să-l aducă pe sanitar, dar am oprit-o, amenințînd-o că va veni un elicopter să mă ia și să mă ducă în America.

Eram un alcoolic. Produs al unei familii dezorganizate, fusesem unul dintre acei delincvenți juvenili destul de norocoși să nu fie prinși niciodată. În timpul școlii și al colegiului, eram clovnul clasei și n-aveam pic de respect față de propria-mi persoană. Armata și Forțele Speciale, dar mai cu seamă Școala de ofițeri, mi-au oferit șansa succesului: într-o atît de scurtă perioadă de timp m-au transformat dintr-un potențial element social indezirabil, fără nici un fel de considerație față de sine însuși, într-un tînăr conducător, încă imatur, dar încrezător în forțele proprii. M-am descurcat destul de bine în luptă. La douăzeci și unu de ani, devenisem un bărbat care aveam să zîmbesc în sinea mea tot restul vieții ori de cîte ori aveam să văd, în weekend-uri, așa-zișI luptători încăierîndu-se prin baruri cu alții de teapa lor, sau bătîndu-se cu cărămida-n piept și grozăvindu-se față de cei ce-i ascultau ce scule mari sînt.

Mai mult, devenisem acel „Tom Jeffords" pe care visasem să-l întruchipez încă din copilărie. Pe cînd eram doar un puștan, doream să fiu bărbatul alb adoptat de un trib de războinici mîndri, acel bărbat alb pe care ei îl respectau și-l numeau frate pentru că, în adîncul sufletului său, era de fapt unul de-ai lor. Acum visul mi se împlinise și nu voiam să-l pierd. Aveam un motiv să trăiesc mult mai important decît propria-mi persoană.

La scurtă vreme după sosirea căpitanului Selders, s-a petrecut un incident care ar fi putut salva mulți montagnarzi și chiar pe unii dintre americani. Chiar și eu m-aș fi ales cu niște decorații care mi-ar fi putut influența întreaga carieră militară și, mai mult decît atît, i-ar fi iritat pe nord-vietnamezi. De asemenea, evenimentul ar fi putut întîrzia cucerirea taberei Dak Pek, numai că întregul proiect a fost distrus de protocolul militar.

Într-o dimineață, am coborît la rîul Dak Poko, împreună cu iubita mea, ducînd o traistă cu bucăți de săpun. În timp ce Ning spăla rufe, am intrat în apă și am început să împart săpunul. Yarzii care stăteau pe mal se strîmbau de rîs cînd mă vedeau cum le apucam pe babele zbîrcite și începeam să le frec cu săpun spinările și țițele veștejite. De asemenea, îi apucam și pe țîncii nespălați și le săpuneam părul clisos. În timp ce făceam toate astea, le țineam lecții, traduse de Ning, despre felul în care săpunul omoară micii demoni ce se ascund în piele și se strecoară în organism.

După vreo jumătate de oră, l-am zărit pe malul apei pe Nhual, însoțit de o bătrînă dintr-unul din satele învecinate. M-am apropiat, știind că Nhual dorea să-mi vorbească, dar am rămas în apă, prefăcîndu-mă că nu-i acord prea multă atenție bărbatului bine făcut, cu privirea inteligentă.

— Ce s-a întîmplat?

Nhual îmi șopti:

— Această femeie trebuie să vorbească cu tine între patru ochi. Repede.

— Unde? am întrebat eu.

— Vino în satul ei, Dak Kiep Nam, răspunse Nhual.

— Poate veni și Ning?

— Este foarte periculos, sosi răspunsul pe un ton grav. Nu trebuie să-ți aduci nici garda de corp.

— Voi fi acolo de îndată ce am să pot. Mergeți înainte.

Nhual și bătrîna au plecat spre satul aflat la o milă distanță, cel mai îndepărtat de tabără pe direcția sud. Ning a urmărit întregul schimb de replici și i-am făcut semn cu capul că trebuie să plecăm.

Cînd m-am apropiat de Ning, pe malul rîului, am observat că eram urmăriți de un vietnamez aflat la vreo cincizeci de pași mai încolo, lîngă poarta taberei. Paznicii mei m-au înconjurat din toate părțile, în timp ce mă pregăteam să mă întorc în tabără, iar cel din fruntea formației se afla la o azvîrlitură de băț înaintea mea. Vietnamezul era unul dintre aceia pe care-i bănuiam a fi ori un ucigaș plătit să-mi facă felul, ori un vietcong. Individul era o presupusă rudă a cuiva din LLDB, dar acesta părea să fi devenit un pretext universal-valabil pentru a putea pătrunde în tabără.

Fără să mă uit în direcția lui, i-am spus încet paznicului din fața mea:

— Îl vezi pe *yuanul* ăla care stă cu ochii pe mine?

Paznicul îmi răspunse:

— Bărbat *yuan* urmărit *Chung-wi* astăzi, ieri, alaltăieri.

Am sărutat-o pe Ning repede pe buze și m-am uitat în direcția vietnamezului, aflat la o oarecare distanță de noi. Individul a roșit.

M-am purtat de parcă abia atunci l-aș fi observat și, în timp ce-i adresam un zîmbet larg, am șoptit printre dinți:

— Tăiați-i beregata ticălosului.

— Prima-ntîi! îmi răspunse bucuros paznicul.

Am început să urcăm dealul, dar m-am oprit să-i mai spun paznicului:

— Trebuie să rămîn singur un timp.

— Știu, replică el și se îndepărtă împreună cu alți doi.

Ceilalți trei au mers cu mine și cu Ning. Ca de obicei, paznicii au rămas afară, la vedere, în timp ce noi am intrat în buncăr.

— Ce-ai de gînd? mă întrebă Ning.

Am deschis cufărul și am scos pistolul Magnum de 0,357. Mi-am tras afară cămașa de camuflaj și mi-am vîrît tocul pistolului în pantaloni, la spate. L-am lipit de piele cu niște leucoplast, apoi mi-am băgat din nou cămașa în pantaloni. Am mai luat din cufăr un cuțit cu lama ascunsă, cu mîner lung și vărgat cu dungi negre și argintii, pe care mi l-am prins cu leucoplast între omoplați. În sfîrșit, am mai luat un pumnal mai mic, avînd încrustat în mînerul de culoare verde un dragon de aur, pe care mi l-am pus în buzunarul stîng al cămășii.

În cele din urmă, i-am răspuns:

— Cred că am de gînd să intru într-un rahat mare de tot, iubito, dar habar n-am despre ce-i vorba.

M-a ajutat să-mi pun centura BAR și harnașamentul, apoi mi-a întins arma CAR-15. I-am scos încărcătorul, l-am verificat, asigurîndu-mă că nu are nici un cartuș în camera încărcătorului, am fixat pîrghia pe semiautomat

și am apăsat pe trăgaci. După care, am pus la loc încărcătorul și am mutat selectorul pe „blocat". Mi-am scos uriașul pumnal montagnard din teaca de bambus cusută de pantaloni, m-am asigurat că are lama ascuțită și l-am pus la loc.

Ning m-a îmbrățișat cu ardoare și mi-a spus pe un ton foarte serios:

— Nu-ți face griji. Chiar dacă VC vin sau poate ceva rău, tu fii viteaz, nu papă-lapte. Tu fii numărul unu, ca totdeauna același.

Am privit-o adînc în ochi și am sărutat-o în grabă.

Ea mi-a zîmbit larg și mi-a spus:

— Eu văd la tine la cină.

I-am făcut cu ochiul și i-am replicat:

— Poate că eu voi fi cina . . .

Ning a rîs și mi-a răspuns:

— Poate și eu la fel, același-același.

Am izbucnit în rîs amîndoi. Am ieșit din buncăr, l-am salutat pe paznic cu o mișcare a capului și am sărit în jeep-ul parcat lîngă adăpostul echipei. Pentru mine era un jeep, dar în evidențele armatei se încăpățîna să figureze sub denumirea de „camion de un sfert de tonă". Astfel am plecat în întîmpinarea unei aventuri neprevăzute.

Am pornit-o în josul dealului, ocolind printre indigeni, vietnamezi și cîinele favorit al lui Plar, Ambush. Cîinele alb cu pete negre stătea lungit pe cărare, mutîndu-și alene privirea cînd la vietnamezi cînd la montagnarzi, înțelegînd cu creierul său mic că oricare dintre aceștia l-ar fi mîncat bucuros la cină. Numai că el aparținea locotenentului american, așa încît nimeni nu se putea atinge de el.

După ce-am ieșit pe poarta baricadată cu saci de nisip, am întors la dreapta înspre pista de aterizare, folosită de cîteva ori pe săptămînă de avioanele C7A Caribou, care aduceau provizii. Am traversat pista și m-am oprit brusc lîngă malul abrupt al rîului Dak Pek care, venind din munții aflați la vestul taberei, se vărsa în Dak Poko.

O tînără căra o grămadă imensă de lemne de foc, greutate pe care mulți bărbați n-ar fi fost în stare s-o ridice. După ce a trecut puntea de bambus ce traversa rîul îngust, dar adînc, s-a uitat la mine și mi-a zîmbit. Am

sărit din jeep, am trecut și eu puntea și mi-am început călătoria pe lîngă satele Dak Peng Sial Peng și Dak Plei Bom. Tocmai ajunsesem la cărarea ce urca la Dak Kiep Nam, cînd, din spatele unor copaci, și-a făcut apariția un adolescent Jeh, solid ca un atlet și plin de noroi.

— *Trung-wi, mi chiu ao,* a spus el, cerîndu-mi să-l urmez.

— *Ao dei-ei wa chiu. Nhual chiu my ai?* l-am întrebat.

Puștiul mi-a răspuns:

— *Nhual chiu bri-nal. Trung-wi chiu ao.*

L-am urmat pe adolescentul cel murdar în junglă. Am ocolit dealul pe care era așezat satul și, nu după mult timp, eram scufundați în vegetația abundentă. M-am uitat în jos și am remarcat numeroase urme proaspete pe cărarea noroioasă. Arătau de parcă ar fi fost făcute de sandalele oamenilor lui Ho Și Min. Am introdus un cartuș pe țeava armei „aducătoare de moarte", de calibru 5,56, cu țeava retezată, și mi-am scos la îndemînă pumnalul Jeh. Am vîrît lama pe sub banda adezivă cu care-mi lipisem de piele cele două grenade explozive și am tăiat leucoplastul. „Slavă cerului pentru sfatul lui Charlie Telfair" — mi-am spus în gînd.

La o răscruce, i-am găsit pe bătrînă și pe Nhual așezați lîngă un foc aprins chiar în mijlocul potecii.

— *Ba Nua,* ăsta e teritoriul lui Charlie. Vrei să ajungem să fim omoriți?

— Nu, Don, e un loc sigur, spuse Nhual, adresîndu-mi-se pe numele mic, lucru pe care-l făcea numai între patru ochi sau atunci cînd era sigur că cei din jur nu înțelegeau acest familiarism.

Dacă Nhual zicea că locul e sigur, știam că, într-adevăr, nu era nici un pericol, așa încît m-am relaxat și m-am așezat și eu lîngă foc. Nhual îmi pregătise deja cafeaua, pe care am început s-o beau.

— Ei, care-i problema? m-am interesat între două înghițituri.

Am aprins o țigară pe care i-am întins-o bătrînei pipernicite, apoi mi-am aprins una și mie. Nhual nu fuma.

Simțeam cum mă paște o nouă durere cumplită de cap. Mi-am scos din buzunarul cămășii patru pastile de

Darvon-65 și le-am dat pe gît cu apă dintr-o gamelă. Știam că nu-mi vor fi de prea mare folos, dar cel puțin aveau să mă mențină pe linia de plutire, în timp ce durerea persista.

Nhual rosti într-un tîrziu:

— Fiul acestei femei este sergent în Viet-Cong-ul local. El ar fi trebuit să se întîlnească astăzi cu noi, aici, dar i-a spus mamei sale că nu poate veni decît dacă reușește să se strecoare nevăzut de comandantul NVA.

— De ce? am întrebat.

— N-ai să crezi ce-am să-ți spun, făcu Nhual, evident surescitat. N-ai să crezi.

— De unde știi? Ia s-auzim.

Nhual continuă, în timp ce bătrîna ne privea fascinată.

— Mai întîi, ea este demnă de toată încrederea.

— Okay, am admis.

— Fiul ei este sergent-major al celor două companii de vietcongi. Companiile sînt mici, căci tirurile noastre de hărțuială au ucis mulți dintre ei. Sînt...

Nhual se opri și se întoarse pentru un schimb grăbit de replici cu bătrîna, în limba Jeh.

Se întoarse din nou către mine și continuă:

— Ei au avut mulți ofițeri politici, dar acum n-au mai rămas decît opt comandanți NVA și ofițeri politici, împreună cu șaptezeci pînă la o sută de luptători Jeh, în ambele companii. Fiul ei spune că toți aceștia luptă pentru Viet-Cong numai fiindcă NVA le amenință familiile rămase în sate.

— Știu asta, am admis eu.

— Fiul ei vrea să ți se predea. El are încredere în tine.

— Dar nici nu mă cunoaște, am replicat. Cum poate avea încredere?

Nhual îi spuse ceva bătrînei și amîndoi izbucniră în ris. Le-am adresat o privire întrebătoare.

Nhual continuă:

— Am rîs pentru că întreg poporul Jeh te cunoaște. Tu ești fratele lor. Fiul ei și majoritatea vietcongilor te-au văzut de cîteva ori. Cînd ai deschis magazinul sătesc ca să termini cu „piața neagră" a lui *Dai-uy* Hoc,

toți Jehii au venit și au cumpărat pește uscat, mărgele, haine, multe lucruri. Au venit pînă și vietcongii.

— Tu-i mama mă-sii, am spus cu năduf, căci din cauza hapurilor înghițite mă cuprinsese o greață de la stomac și parcă pluteam la cîțiva centimetri deasupra cărării.

Nhual și bătrîna au avut un schimb mai lung de replici și, în final, Nhual a precizat:

— Fiul ei vrea să te întîlnească aici, în junglă, fără arma, numai cu noi doi. Eu voi veni.

— Neînarmat? am întrebat. Cred că-ți bați joc de mine, *Ba Nua*.

— Nu, a spus Nhual, toți oamenii lui vor veni neînarmați.

— Toți oamenii lui? am strigat gata să-mi vărs cafeaua. Ce vrei să spui cu „toți oamenii lui"?

— Am crezut că tu înțelegi. Toți vietcongii Jehi vor să ți se predea. Fiul ei îi va aduce aici și noi doi îi vom conduce în tabără. Ei știu că n-ai să-i lași pe *yuani* să-i împușți.

— La naiba, bineînțeles că nu, am spus. Ei vor fi *Hoi Chan*. O să-i tratăm cu amabilitate. Mai întîi, le dăm mîncare și îmbrăcăminte, apoi îi interogăm. După care îi vom trimite într-un centru *Chieu Hoi*. Vor fi tratați cum se cuvine și, în final, se vor întoarce acasă. Păi, cam așa își petrec vacanțele cei din NVA. Se predau, merg într-un centru *Chieu Hoi* vreo două săptămîni, oferă informații, se odihnesc și apoi se cară acasă, alăturîndu-se din nou unităților din care fac parte.

Nhual continuă:

— Ei cred că toți NVA sînt niște rahați. Tirurile noastre de hărțuire nu i-au mai lăsat să se odihnească de multă vreme. Omorît mulți. Multă boală. Nu hrană. Ei spun că vor ca tu să faci familii la ei — ah, familiile lor în siguranță.

— Ce zici? Ia ascultă, întreab-o cum crede că vor reacționa cei din NVA cînd yarzii îi vor lăsa de izbeliște?

Nhual răspunse:

— Mi-a spus deja. Vor aștepta pînă cînd cei din NVA vor adormi și apoi se vor furișa încoace.

— Nu e bine. Transmite-le să ridice armele împotriva lor și să-i lege pe toți. Să-i aducă cu ei aici și vom plăti recompense familiilor lor. Ne vom întîlni cu toții mîine la prînz în acest loc. Nu voi avea la mine nici o armă, dar spune-le să-și aducă toate puștile, și-i vom răsplăti și pentru ele.

— În regulă, a admis Nhual și i-a tradus bătrînei cuvintele mele.

Evident entuziasmată, bătrîna a răspuns afirmativ.

Nhual a adăugat:

— A zis că vor face întocmai cum le-ai cerut. Fiul ei va veni în noaptea asta după mîncare, și ea îi va comunica. Eu voi merge cu tine. Cred că vom fi în siguranță și, poate ai să primești chiar Medalia de Onoare, glumi el.

— Da, bineînțeles, așa cum au primit medalii și ceilalți membri ai echipei. Tot ce poate primi un tip dintr-o echipă A este Medalia de Virtute, dar numai după ce a fost ciuruit cum se cuvine. E-adevărat că oricînd m-aș putea duce la Kontum, într-o echipă B, și să devin mare sculă de erou. Și-acum, hai acasă. Zi-i bătrînei că mîine am să-i aduc un sac de orez și niște mărgele.

După ce Nhual i-a transmis cele spuse de mine, bătrîna s-a ridicat și m-a îmbrățișat.

Nu-mi amintesc dacă în noaptea aceea am avut sau nu frisoane. M-am îmbătat atît de tare încît am uitat. De fapt, cam așa se întîmpla mereu în ultimul timp.

A doua zi, abia am apucat să-i adresez două vorbe noului comandant al echipei, că am și plecat cu *Ba Nua,* luînd cu noi o stație radio HT-1. Am ajuns la punctul de întîlnire cu o oră mai devreme. În așteptare, am fumat țigară de la țigară, stabilind în ce direcție să ne aruncăm, să ne rostogolim și să fugim în cazul în care era vorba de o capcană. Ne aflam acolo de cincisprezece minute, cînd am recepționat un apel de la comandant.

— „Peewee Lackey Alpha, aici Peewee Lackey, recepție", se auzi o voce dinspre mica stație radio de culoare neagră.

— La dracu', ce-o mai fi și asta?

Am ridicat receptorul și am răspuns:

— „Aici Peewee Lackey Alpha. Nu pot vorbi acum, recepție".

— „Lackey Alpha, rosti vocea comandantului, trebuie să te întorci în tabără imediat. recepție".

— „Ce? am urlat în microfon. Lackey, ai habar de ce se întîmplă aici? Nu pot să mă întorc, recepție".

— „Regret, Alpha, mi-a spus el. Nu pot să-ți explic prin radio, dar nu e o rugăminte, ci un ordin, și nu mai face pe nebunul prin radio. Recepție".

Am izbit cu piciorul într-un copac și am ridicat microfonul:

— „Aici Peewee Lackey Alpha, terminat".

Am azvîrlit radioul la pămînt și am izbucnit într-un potop de înjurături, trăgînd cu șutul în copaci și izbind cu pumnul în crengi. Eram așa de furios, încît era să cad jos în urma unei lovituri de picior ratate.

— Eu voi rămîne, îmi comunică Nhual.

— Nu fără mine, asta nu se poate, am intervenit eu, spumegînd de furie. N-am chef să vin cu gașca să te salvez dacă vei fi capturat. Nhual, trebuie să-i explici bătrînei totul și să-i spui că vom reprograma acțiunea. Asta înseamnă că vom stabili o altă zi de întîlnire.

M-am întors în tabără, în timp ce Nhual s-a dus în sat să vorbească cu femeia. L-am găsit pe comandant la Centrul de operațiuni tactice, împreună cu cîțiva membri ai echipei.

— Domnule comandant, putem vorbi între patru ochi?

Am ieșit amîndoi din încăpere și ne-am oprit în buncărul mortierului de 4,2 inci. L-am întrebat:

— Domnule căpitan, știți cît de importantă era această acțiune? Aveți cea mai mică idee, Sir? De ce m-ați chemat înapoi?

Comandantul îmi răspunse pe un ton serios:

— Îmi pare rău, Bendell, știu că ceea ce făceai era într-adevăr important, dar tocmai acum un general cu trei stele, William Peers, se află într-un avion care va sosi aici. El a cerut să fim cu toții de față ca să-i dăm un raport asupra situației.

— Paștele mă-sii! Un raport, un nenorocit de raport! am țipat cu vocea răgușită. Și cît se poate de furios. Am continuat: Căpitane, futu-l în noroc de știab cu scaunul lui cu tot, chiar n-avea cine să-i dea raportul în afară de mine?

— Nu, n-avea cine. Tu vei susține raportul.

— Am înțeles, Sir. Mă duc să-mi schimb uniforma.

— N-ar strica deloc, spuse căpitanul.

O oră mai tîrziu, mă aflam în picioare în fața hărților militare din TOC, susținîndu-mi partea mea de raport învăluit în rotocoalele de fum pe care generalul le trimitea înspre mine. În „lumea civilizată", oamenii se pregăteau să întîmpine primăvara lui 1969. În acele momente, nu-mi doream nimic altceva decît să sting trabucul ăla puturos pe fața generalului.

În aceeași noapte, m-am simțit în sfîrșit victima unui sabotaj, dar de data asta din partea mamei-naturi, mult mai puternică și înțeleaptă decît vietnamezii. Am înțeles că trebuie s-o îmbrățișez ca pe un prieten, întrucît ca inamic nu putea fi înfrîntă.

În ultima lună pierdusem în greutate, mă bîntuiau dureri de cap groaznice și mă simțeam din ce în ce mai slăbit. Cînd boala a ajuns la apogeu, ochii mei căpătaseră o tentă galbenă, iar urina semăna la culoare cu coca-cola.

În seara aceea, febra mi-a crescut atît de mult încît am început să delirez, iar Ning, temîndu-se pentru viața mea, s-a dus să-l cheme pe sanitar. Aveam aproape patruzeci și două de grade. Sanitarul mi-a făcut o injecție întravenoasă cu chinină și mi-a tratat febra în creștere.

Apoi sanitarul a intrat pe ușa buncărului și m-a anunțat:

— Locotenente, te vei duce acasă. Am să chem un elicopter și pîn-atunci mă duc să fac rost de-o targă.

Ning mă privi în ochi, cu panica întipărită pe chip. Îmi acoperi cu sărutări toată fața. Am zîmbit slab și i-am atins cu duioșie obrazul. Mi-a luat mîna și mi-a mîngîiat-o de pielea ei, vărsînd lacrimi amare.

— Tu trebuie părăsit Ning pentru totdeauna, spuse ea printre suspine.

— Dar dragostea mea va fi mereu alături de tine, Ning, am murmurat eu.

— Să nu mori, îmi porunci ea, încercînd să se arate curajoasă.

— N-am să mor, și dacă nu mă voi putea reîntoarce, într-o zi am să povestesc lumii întregi despre montagnarzi și despre felul în care îi oropsesc vietnamezii pe cei din

neamul Dega. Asta e chiar mai important decît ceea ce se va întîmpla cu noi.

Ea și-a apăsat capul pe pieptul meu și, plîngînd, mi-a spus:

— Știu.

— Te iubesc, Ning, mai mult decît orice pe lume, i-am șoptit.

Ea a zîmbit și m-a privit în ochi, cu lacrimile prelingîndu-i-se pe obraji:

— Și eu te iubesc, la fel-la fel. Te iubesc totdeauna.

I-am sărutat cu blîndețe mîna și am trimis-o afară.

La ora două dimineața, mortierele de 105 mm din taberele de la Ben Het și Dak Seang, împreună cu artileria Diviziei a Patra de Infanterie, au deschis un coridor de trecere prin munți, de la Kontum la Dak Pek. Un elicopter s-a aventurat să străbată traseul periculos și dificil și a ajuns pînă-n Valea Pek ca să mă ia de-acolo.

Stăteam întins pe targă, pe platforma din fața dispensarului, și Ning mă ținea de mînă, plîngînd de ți se rupea sufletul. Prea slăbit și prea puțin conștient de cele ce mi se întîmplau, nu mi-am dat seama că aceasta avea să fie ultima oară cînd ne vedeam: ea plîngînd isteric pe platformă, în timp ce eu eram îmbarcat în elicopter.

La puțin timp după ce am fost transportat la Spitalul de evacuare numărul 71 din Pleiku, Ning s-a urcat la bordul unui C7A Caribou și a plecat în căutarea mea în marele oraș. Nimeni n-a mai văzut-o de atunci.

Am petrecut o lungă perioadă de timp în spitalele din Vietnam, Japonia și Statele Unite, unde am fost tratat de mai multe boli: cea mai gravă formă de malarie (malaria falciparum[1]), methemoglobinemie[2] — o boală de sînge, hepatită infecțioasă, friguri tropicale și dizenterie amoebică. În tot acest timp, am fost în stare de semicomă, cu temperatură de patruzeci și două de grade. Totodată am fost supus dezintoxicării, și astfel mi-am dat

---

[1] Din cele patru specii de *plasmodium* — protozoarul care provoacă îmbolnăvirea de malarie —, *plasmodium falciparum* este cel care provoacă formele mortale *(n.t.)*.

[2] Acumulare patologică de methemoglobină — hemoglobină al cărei fier feros a fost oxidat în fier feric, ceea ce o face improprie pentru transportul oxigenului — peste valoarea de 1,5 g/l *(n.t.)*.

seama că fusesem alcoolic de la vîrsta de cincisprezece ani. La Fort Bragg m-au reformat pe motive medicale și nu mi s-a mai permis să revin în Vietnam.

Bătălia pentru apărarea taberei de la Dak Pek avea să fie continuată de ceilalți. Lupta mea pentru montagnarzi și soarta lor grea avea să continue toată viața, dar fusesem eliminat din lupta pentru Dak Pek. Fusesem sabotat de un inamic care nu poate fi învins.

Capitolul VI

DE OPPRESSO LIBER

Deviza Forțelor Speciale ale US Army a fost și este *De Oppresso Liber*. Pe la mijlocul anului 1969, sergenții de stat-major Joe Howard și Donald B. „Commo Willy" Williams au avut prilejul să demonstreze de ce suna astfel deviza SF.

Colțul sud-estic al ariei de operațiuni a taberei Dak Pek se învecina cu fortul NVA din Valea Tu Mrong și constituia vîrful unui triunghi ce cuprindea douăzeci de mile de junglă, fie spre Dak Seang, la sud-est, fie spre Dak Pek, la nord-vest. Întrucît nici o operațiune declanșată de la Dak Pek nu ajunsese în acea zonă de mai mulți ani, s-a hotărît ca cei doi subofițeri, însoțiți de douăzeci dintre montagnarzii cei mai experimentați, să plece într-o misiune de recunoaștere. Joe părăsise Dak Pek-ul la sfîrșitul lui 1968, dar revenise în 1969, așa cum făcuseră, de altfel, cei mai mulți, din dorința de a duce la bun sfîrșit treaba începută.

Cei doi bărbați, împreună cu ceilalți membri ai patrulei, au fost înghesuiți, în zorii zilei, în două elicoptere Huey, și transportați în aria de operațiuni. Elicopterele au aterizat pe un lan de orez din munți, care fusese părăsit de cine știe cînd și care acum răsărise din nou. „Au aterizat" era un termen impropriu, căci elicopterele abia dacă au atins vîrfurile plantelor de orez, timp în care cei douăzeci și doi de bărbați au sărit, s-au rostogolit și au

alergat cît au putut de repede în cea mai apropiată pădure. Și asta pentru că pătrunseseră într-o „zonă fierbinte".

Și Joe, și Commo Willy fuseseră avansați cu un an mai devreme, dar Joe era mai „vechi" în grad cu două săptămîni, așa că se afla la comanda operațiunii. El a trimis o avangardă formată din trei oameni, după care au început să se deplaseze fără grabă prin teritoriul virgin.

Au traversat un torent năvalnic, pe malurile căruia creșteau minunate flori de junglă. Apa cobora în cascadă pe coasta unui munte, și nici măcar nu era trecută pe hartă. Se vărsa într-un torent mai mare care străbătea toată lungimea văii, ca să se verse apoi în apele înspumate ale rîului Dak Poko. Magistrala Paisprezece, năpădită de vegetație și scoasă din uz de mai multi ani, însoțea malurile torentului. Mica patrulă a urmat pe o scurtă distanță poteca bătătorită de o turmă de mistreți, mergînd apoi mai departe pe creasta abruptă pe care se urcaseră aceștia după ce părăsiseră poteca.

Cei trei bărbați din avangardă se numeau Bip, Rok și Blak, numele lor însemnînd, respectiv, rață, vacă și libarcă. Cei din tribul Jeh erau încredințați că puteau ține departe spiritele rele de copiii lor dacă le dădeau nume urîte, așa că majoritatea se traduceau prin cuvinte ca balegă, vărsătură, șobolan și așa mai departe. Bip era cel mai experimentat și cel mai în vîrstă dintre ei, astfel încît el era șeful. Mergea în fruntea formației care continua să urce, căci primise de la Joe Howard numai un direcțional general. Muntele era înalt și devenea din ce în ce mai abrupt.

Deodată, ceva se mișcă în tufișurile de deasupra lor. S-au oprit, ascultînd cu atenție. Oricine sau orice s-ar fi aflat acolo era la depărtare de numai trei metri, dar jungla care acoperea munții din jurul Dak Pek-ului era atît de deasă încît parcurgerea unei distanțe în aparență scurte putea să însemne o călătorie de trei zile. Bărbații și-au dat jos carabinele M-2 și s-au lungit pe burtă. Ciupiturile roiurilor de țînțari făceau așteptarea chinuitoare.

Ceva se mișca, fără a se auzi însă voci sau alte zgomote omenești. Încet, cu grijă, Bip a dat cîteva crengi la o parte cu țeava carabinei. Le-a agățat de crengile înve-

cinate și, în cele din urmă, a descoperit sursa zgomotului: un piton lung și gros.

S-a ridicat și le-a zîmbit celorlalți, șoptindu-le:

— *Klan.*

S-au apropiat, și Rok, cu o singură lovitură energică de pumnal, a decapitat șarpele lung de trei metri și jumătate. După ce au ciopîrțit animalul în bucățele mici și-au continuat drumul, mestecînd carne de piton. Au lăsat cîteva bucăți și pentru camarazii lor, aflați în spate, la cîteva minute de mers.

Cei trei au trecut peste vîrful muntelui și au coborît pe versantul opus. Au traversat un alt torent care curgea printr-o vale îngustă, sufocată de tufișuri și liane. Au început apoi să urce pe creasta învecinată, pînă cînd au ajuns la o potecă bătătorită, care șerpuia de-a lungul crestei la șase metri deasupra torentului, unde s-au oprit, așteptîndu-și camarazii.

Cînd cei din patrulă au ajuns acolo, au remarcat că poteca era foarte circulată, dar era invizibilă pentru raidurile aeriene de observație. Joe a trimis un om în susul cărării, un altul în josul acesteia, iar restul patrulei s-a pregătit pentru popas.

Popasurile din timpul unor astfel de misiuni începeau la fel: fiecare lua cîte o înghițitură zdravănă de apă din gamelă. Joe și Commo Willy au înghițit pastile de sare ca să compenseze pierderea ei prin transpirație. Tieh, interpretul care-i însoțea, a făcut și el același lucru. Apoi și-au aprins cîte o țigară și și-au suflecat cracii pantalonilor. Fiecare om din patrulă avea cel puțin cîte zece lipitori burdușite de sînge înfipte în gambă și în fluierul piciorului. Doi dintre Jehi au înfășurat pansament pe cîte un băț, turnînd apoi peste el cîteva picături de insecticid militar. Imitîndu-i pe cei doi americani, ceilalți au lipit capetele aprinse ale țigărilor de spatele fiecărei lipitori. Mica creatură își retrăgea imediat ventuza înfiptă în pielea victimei, fiind îndepărtată la iuțeală. Ajutați de tovarășii lor, cei trei oameni din avangardă au fost nevoiți să-și dezbrace șorțurile ca să scape de lipitori. Cînd s-au culcat la pămînt să asculte zgomotele provocate de piton, numeroase lipitori s-au agățat de pielea lor.

— Ce-ar fi să și mîncăm, dacă tot ne-am oprit, spuse Commo Willy.

— Bineînțeles, aprobă Joe. Tieh, atenționează-i să nu aprindă nici un foc. Mîncăm hrană rece.

Interpretul transmise ordinul mai departe și oamenii își scoaseră din raniță pungile cu alimente indigene — bucăți de pește, scoici uscate, orez și verdețuri.

Joe Howard deschise un LRP[1] — o rație de carne condimentată cu fasole —, iar Commo Willy alese niște spaghetti. Și-au desfăcut pachetele de plastic cu ingrediente deshidratate, peste care au turnat apoi cîte o gamelă de apă, amestecînd compoziția. Ca niște adevărați subofițeri SF din Vietnam, cei doi i-au adăugat acesteia niște sos condimentat dintr-o sticlă pe care Joe o căra în rucsacul său. Au mîncat la repezeală, închipuindu-și că apa folosită la prepararea hranei fusese fierbinte.

La mijlocul unei înghițituri, Don Williams se opri cu lingura în gură și se holbă la marginea potecii. Joe, observînd ridul de pe sprînceana lui Commo Willy, se uită și el într-acolo. Și-au lăsat gamelele jos și s-au apropiat de un punct situat la numai un metru și jumătate în spatele lui Tieh, care tocmai savura o caramea înfășurată în hîrtie de orez comestibilă. S-au lăsat în genunchi și au cercetat tija groasă de bambus, culcată de-a lungul potecii. Tocmai asta era problema: în loc să crească în sus, ca orice tulpină de bambus, aceasta era culcată pe orizontală, la marginea potecii. Cei doi bărbați au dat la o parte frunzele și crengile și au văzut că tija însoțea cărarea, dispărînd în pămînt. Au mers mai departe, în mîini și în genunchi, și au găsit bambusul ieșind din nou din pămînt, dar acoperit de frunze și crăci.

Commo Willy pipăi țeava și spuse:

— Prin chestia asta curge apă.

— 'Tu-i mama mă-sii! făcu Joe.

Ca la un semnal tăcut, toți montagnarzii, ca unul, au lăsat de o parte mîncarea și și-au ridicat armele. Au strîns de pe jos hîrtiile, mucurile de țigară și celelalte semne ale trecerii lor pe-acolo. Joe și Willy petrecuseră destulă vreme în preajma yarzilor ca să înțeleagă că acești oameni simțeau cînd inamicul se afla prin apropiere și se îndrepta spre ei. Cei doi sergenți au dat comenzile nece-

---

[1] LRP — *Long Range Patrol* — rație de hrană pentru misiuni îndelungate *(n.t.)*.

sare prin gesturi, și yarzii s-au deplasat prin junglă în formație de ambuscadă, în formă de L. Joe Howard și Commo Willy s-au separat și s-au oprit la o treime — și, respectiv, la două treimi — din lungimea potecii pînă la intrarea în junglă. La un moment dat s-au auzit zgomote, rîsete și glume, dar, un minut mai tîrziu, s-a așternut o liniște relativă.

Amîndoi ascultau bîzîitul roiurilor de țînțari, străduindu-se să distingă zgomotele produse de inamic. Se auzi un lătrat. Toți au sărit ca arși, dar s-au relaxat cînd au băgat de seamă că sursa zgomotului fusese un cerb-lătrător din apropiere. Undeva, departe, o escadrilă de bombardiere B-52 huruia ca o pistă de bowling, solicitată din plin, deplasîndu-se cine știe unde, poate la marginea cealaltă a junglei.

Lui Commo Willy i se păru că aude zgomotul unui manipulator telegrafic. Ca unuia care-și petrecea mult timp în fața stațiilor radio, lui Commo Willy i se întîmpla să audă țăcănitul monoton al telegrafului și după ce părăsea sala de transmisiuni. Petrecuse ore de-a rîndul în fața uriașei stații cu bandă laterală unică, îngropat la trei metri sub straturi de pămînt, pietre și beton armat, menite să protejeze sala de comunicații și TOC-ul de loviturile rachetelor de 120. Pentru o echipă A, comunicațiile reprezentau fluidul vital, iar Commo Willy muncise din răsputeri construind fie o antenă subterană suplimentară, fie întărind vreun buncăr de generator sau meșterind o mulțime de alte lucruri folositoare, dar mereu atent cu o ureche la Sierra Sierra Bravo, în timp ce cu cealaltă asculta apelurile pe frecvența sol-sol de pe stația Prick-25, iar a treia ureche o avea acordată pe frecvența aer-sol a stației, ascultînd sunetele oricărui avion care ar fi sosit. Dacă în loc de Theodore Reik ar fi fost un descendent al lui Vincent van Gogh, Commo Willy ar fi avut o viață tare grea.

Flap, flap, flap... zgomotul inconfundabil al unor picioare bătătorite pe o potecă bătătorită. Toți așteptau încordați. O montagnardă cu părul cărunt, cu sînii murdari și fleșcăiți, după ani și ani de muncă grea, lipăia nepăsătoare pe potecă, cu un coș împletit plin cu orez, echilibrat cu pricepere pe cap. În urma ei, pășea o altă purtătoare de orez, o fetiță de doisprezece ani, cu ochii

mari. Aproape că au căzut pe jos amîndouă, cînd s-au trezit împresurate dintr-o dată de oamenii din patrulă.

De îndată ce și-au revenit din șoc, au început să vorbească fără întrerupere cu toți bărbații Jeh din jurul lor. Aceștia începură să zîmbească, surescitați, împingîndu-le pe cele două femei guralive și fericite spre Tieh. Joe și Don se holbau cu gura căscată la grupul care nu mai contenea cu trăncăneala. Mai mulți pușcași le-au dăruit celor două femei caramele.

Surescitat și cu gura pînă la urechi, Tieh se întoarse în fine către cei doi americani și le spuse:

— *Trung-si,* bătrîna este bunică la fată. Acum patru ani, satul lor la Dak Pek. Știți Dak Dru Doc?

— Asta care mai e? se interesă Commo Willy.

Joe îi explică:

— Îți amintești de satul cucerit anul trecut de NVA, cel de dincolo de rîu, de la nord?

— Da, îmi amintesc, replică Willy.

Tieh continuă cu entuziasm:

— Da, și a fost cucerit de patru ani. Mulți săteni au fost uciși. *Beaucoups.* Toți fugit în junglă. Această bătrînă și nepoata prizonier la NVA. Le-au adus aici să muncească la ei de patru ani.

Commo Willy și Joe Howard s-au bătut reciproc pe spate, vizibil entuziasmați.

— Nu faci mișto de noi, Tieh? întrebă Williams.

— Hă? făcu Tieh. Oh, nu, *Trung-si* Williams, sînt foarte sigur. Familia lor *beaucoup* fericită. Omul acela, Ek, este nepot la ea. Familia lor crezut la ele moarte de atîția ani. Va fi sărbătoare mare.

Joe Howard spuse:

— Tieh, întreabă-le dacă mai sînt și alți prizonieri.

— Le-am întrebat, *Trung-si* Howard. Mai sînt niște Jehi din Dak Pek, douăzeci și cinci, poate, zise Tieh.

Joe și Willy se priviră reciproc, zîmbind.

Joe începu să vorbească cu cele două femei prin intermediul lui Tieh, în timp ce Commo Willy chemă Dak Pek-ul, să trimită niște elicoptere.

După ce Commo Willy își termină apelul, Joe îi spuse:

— Bătrîne, trebuie să încălecăm pe cai și s-o ștergem, căci NVA se află la numai un sfert de milă de-aci. Ne vom

retrage într-un loc din care să le putem expedia pe cele două femei, și voi cere întăriri ca să le tragem cîteva pe cocoașă celor din NVA.

— Mișto! sosi replica entuziastă a lui Commo Willy.

Patrula inspectă aria ca să se asigure că n-a mai rămas nici un fel de urmă. Apoi s-au retras cîțiva kilometri de-a lungul crestei, pînă au ajuns la un lan de orez părăsit. Încă înainte de căderea întunericului, cele două femei erau îmbarcate pe un Huey pentru a se întoarce la Dak Pek, în timp ce o trupă de alți optzeci de montagnarzi treceau sub comanda sergentului de stat-major Joe Howard. Trupa a părăsit fără grabă zona respectivă, fixîndu-și pentru noapte un perimetru defensiv în junglă. Acolo au așteptat venirea dimineții.

A doua zi, forța de asalt de la Dak Pek era pregătită să acționeze o dată cu primele raze ale soarelui.

Joe Howard și Don Williams purtau uniforma obișnuită pentru astfel de misiuni — „costumele tigru". Commo Willy își pusese pe cap boneta pleoștită de camuflaj, în timp ce Joe Howard, texan get-beget, purta nelipsita-i pălărie Stetson, martoră a tuturor misiunilor la care participase, ceea ce-l făcea și mai îndrăgit de montagnarzii ce se dădeau în vînt după *cowboys* americani.

Joe și Don aveau amîndoi în jur de douăzeci și cinci de ani. Joe era slab, cu părul negru și mustață. Prin contrast, Don era blond, cu o înfățișare tinerească, de american sută la sută.

Amîndoi erau foarte îndrăgiți de oamenii tribului Jeh, lucru esențial într-o misiune și, fără doar și poate, erau niște adevărați SF. Inamicii se aflau prin apropiere și ei erau pregătiți să-i nimicească oriunde i-ar fi găsit.

O oră mai tîrziu, Joe ordonă primul popas, și toți au folosit răgazul ca să urineze și să-și golească mațele. Se pare că, înainte de o confruntare de acest gen, orice om simte nevoia psihologică de a-și ușura corpul de reziduuri. Poate că e numai o tendință firească de micșorare a sarcinii. Dar tot acesta este și motivul pentru care, înainte

de a intra în scenă, majoritatea actorilor vomită sau au accese de diaree.

Au ajuns la locul în care se întîlniseră cu cele două femei, dar n-au găsit urme ale trecerii altcuiva prin zonă. Avangarda a pornit cu prudență de-a lungul potecii. Auzisem multe relatări despre comportări similare ale montagnarzilor. Pușcașii din Dak Pek au în mod cert un simț special pentru detectarea inamicului și, cînd sînt în misiune, străbat jungla folosindu-se de potecile bătătorite sau croindu-și drum cu *maceta*, precedați de oamenii din avangardă. În cea mai mare parte a timpului, acești luptători, scunzi dar dinamici, rîd, discută, povestesc isprăvi de război și stau cu gîndul la mîncare. Cînd ajung însă în apropierea inamicului, îl simt imediat și nu mai scot nici un „pîs". Ca și muți, pășesc cu grijă, cu toate simțurile treze, ținîndu-și armele pregătite pentru tragere.

Cărarea cotea în josul dealului într-un unghi ascuțit și apoi o lua înapoi spre nord, intrînd într-un lăstăriș de junglă. Patrula s-a oprit. Imediat și fără să mai fie nevoie de alte comenzi, yarzii au ocupat poziții de-a lungul potecii, acoperind toate direcțiile. În Vietnam nu era un război de gentlemani și nu existau linii de front. Singura linie era limita vulnerabilității personale a fiecăruia.

S-au mișcat încet înainte, iar cei doi americani au ajuns la luptătorul trimis în avangardă, care se oprise și-i aștepta. Ceilalți s-au desfășurat într-un perimetru defensiv. Chiar în fața lui Commo Willy și a lui Joe Howard se aflau mai multe rînduri de colibe din bambus împletit și camuflate cu acoperișuri din trestie, invizibile în cazul unui raid aerian. Fiecare colibă adăpostea cîte un vas de lut imens, cu un diametru de două picioare și înălțimea de patru. Toate vasele erau plineochi cu orez recoltat de pe lanurile muntoase. Fără exagerare, se afla acolo suficient orez ca să hrănești o armată întreagă. După toate aparențele, ardeau mai multe focuri și existau zece colibe locuite de oameni.

Acest veritabil depozit de aprovizionare împreună cu zona locuită se aflau la douăzeci de mile distanță de cea mai apropiată așezare umană. Era foarte bine ascuns

în mijlocul junglei dese. Fiecare colibă era dotată cu cîte o trapă și cu un tunel de fugă pe dedesubt.

Oamenii au trecut în revistă depozitul alimentar. Pretutindeni era orez, crescut sub „ochii" tehnologiei americane, dar ascuns vederii dispozitivelor electronice de către straturile suprapuse ale acoperișului de frunze al junglei.

În timp ce Commo Willy anunța la Dak Pek incredibila descoperire, Joe a plecat cu cîțiva oameni să caute un loc potrivit pentru amenajarea unui teren de aterizare. La circa două sute de metri, luînd-o pe o altă potecă, au găsit o suprafață netedă, acoperită de orez. Pușcașii au început să curețe zona cu *maceta*, iar Joe s-a întors în cătun. Commo Willy obținuse trimiterea unui elicopter de la Dak To, situat mai la sud, la o jumătate de oră de zbor.

Un pluton asigura terenul de aterizare al elicopterului, iar restul misiunii a organizat un perimetru în jurul poziției inamice. Joe a trimis în recunoaștere două patrule pentru a putea fi preveniți din timp asupra unei eventuale apariții a nord-vietnamezilor de pe oricare din potecile care duceau în cătun. Țeava de bambus ascunsă pornea de la o cădere de apă și se termina în sat. O sursă permanentă de apă proaspătă, care-i scutea de riscul deplasării pînă la rîu.

Elicopterul și-a făcut apariția și Commo Willy, ajutat de cîțiva yarzi, a luat de la bordul aparatului o mulțime de saci. Au sărit din elicopter, i-au făcut semn cu mîna și, după ce au împărțit sacii între ei, au revenit în cătun. Acolo au început să încarce sacii și să-i transporte la terenul de aterizare. Treaba a durat cîteva ore, dar pentru vajnicii luptători Dega a fost floare la ureche.

Întrucît se apropia noaptea, Joe și Commo au oprit încărcarea sacilor cu orez, au repartizat oamenii în perimetrul defensiv pentru noapte și au organizat patrule de ambuscadă. Patrulele care plecaseră în recunoaștere în timpul zilei găsiseră o mulțime de urme ale inamicului, așa încît cei doi subofițeri erau nerăbdători să vadă dacă puteau prinde ceva în laț pe timpul nopții.

Brigada I a Diviziei a Patra de Infanterie își stabilise Cartierul General la Dak To, operînd pe toată în-

tinderea acelei arii. Deseori, se organizau acțiuni comune cu tabăra A de la Dak Pek și cu surorile ei de la Ben Het, Dak Seang, Plei Jrang, Mang Buk și Plei Kleng. Ei trimiteau numeroase patrule de ambuscadă pe timp de noapte, dar puține dintre ele erau încununate de succes. Iar Joe Howard știa de ce. Ambuscadele Diviziei a Patra erau organizate întotdeauna pe cărările principale — în fond, o tactică rezonabilă. Cu toate acestea, nord-vietnamezii nu puneau mare preț pe ceea ce spuneau manualele noastre militare că ar trebui ei să facă.

Joe a trimis șase patrule de ambuscadă: două au fost plasate pe căile de acces principale care dădeau în aria de operațiuni, iar celelalte patru au fost amplasate pe patru torente importante din zonă, destul de puțin adînci, pentru a putea fi trecute cu piciorul.

Noaptea era neagră ca smoala. Una din ambuscade era amplasată pe o potecă principală care mergea de la est la vest și cobora de pe creasta orientată spre ruinele fostei tabere A de la Dak Sut. Fiecare dintre cei șase membri ai ambuscadei, poziționată exact la marginea potecii, stăteau ascunși îndărătul cîte unui copac.

Nguyen Van Tho se născuse în localitatea Vinh, din Vietnamul de Nord, în februarie 1947, imediat după începerea Ofensivei Tet. El făcea parte din Regimentul 24 (fostul regiment 66) din cadrul Diviziei a Doua. Tatăl lui își dăduse viața cu un an și jumătate înainte, pentru Ho Și Min și cauză. El ucisese doi soldați americani în timpul confuziei generale din 1968, cînd a avut loc Ofensiva Tet din Da Nang. Stătuse ascuns într-o peșteră din Muntele de Marmură, împreună cu unitatea sa, pînă cînd a primit semnalul de ieșire la atac. Tatăl lui Tho s-a năpustit asupra primilor doi americani pe care i-a zărit cînd a intrat în oraș. La apariția lui, aceștia au rămas împietriți, cu uimirea întipărită pe față. Unul dintre ei a încercat totuși să-și scoată automatul, dar era prea tîrziu. Tatăl lui Tho a strîns detonatorul din mîna dreaptă, care a declanșat o mină Claymore americană legată la piept, pe sub „pijamaua" sa neagră. Explozia l-a ucis instantaneu pe martir, dar totodată a

împrăștiat și resturile celor doi americani peste jumătate din blocul învecinat.

Tatăl său era acum un genist decedat, dar în memoria lui Tho era o amintire vie, demnă de veneraţie. Tho nu știa dacă va muri și el, dar în orice caz hotărîse să-și vîndă scump pielea. Însoțit de oamenii săi din grupă, străbătu cu prudenţă cărarea ce trecea pe la est de tabăra părăsită Dak Sut, care aparţinuse celor din Luc Luong Dak Biet.

Pașii săi, ca și cei ai camarazilor, nu făceau nici un zgomot. Purtau sandale tăiate din anvelopele unui avion L-19, doborît în urmă cu două săptămîni, undeva la vest de Kontum, ceva mai la sud de Valea Plei Trap. Tălpile au fost ajustate la dimensiunile necesare, apoi, din cauciucul mai subţire al pereţilor laterali, s-au tăiat corzile și au fost introduse cu lama cuţitului prin orificiile practicate în tălpi.

Patrula se deplasa cu băgare de seamă, avînd ordin să localizeze și să sondeze perimetrul misiunii CIDG de la Dak Pek. Ei trebuiau să-i provoace pe americani să tragă cu automatele, după care să schiţeze planul de amplasare al acestor arme, să adune toate informaţiile ce le puteau afla și să se alăture cît mai repede unităţii de bază.

Cu o zi mai devreme, un cercetaș trăsese două focuri cu pușca sa SKS, transmiţînd Cartierului General că identificase o unitate de mărimea unui pluton, care traversase răscrucea de drumuri supravegheată de el. Dacă trăgea un singur foc, însemna că văzuse o grupă, în timp ce trei focuri semnalau o companie sau o unitate mai mare. La un minut după primele focuri, cercetașul a mai tras o dată, ceea ce însemna că unitatea depistată o luase pe cărarea care ducea spre nord. Două focuri trase rapid unul după altul ar fi semnalat direcţia est, două focuri cu pauză între ele, direcţia sud, iar trei focuri în succesiune rapidă, direcţia vest. Uneori, NVA și Viet-Cong n-aveau radare sau staţii radio, dar își puseseră la punct un sistem eficient de comunicaţii și de supraveghere a inamicului. O grupă de recunoaștere a fost detașată imediat și trimisă în zonă, aflîndu-se astfel de expedierea cu elicopterul a celor două

femei simultan cu sosirea întăririlor. Bătrîna și tînăra au fost identificate ca făcînd parte din echipele de muncă forțată care lucrau pe lanurile de orez.

Existența unei armate nu se bazează exclusiv pe stomac, mai ales cînd e vorba de NVA sau Viet-Cong. Devotată unei cauze, o armată poate continua în unele situații lupta și fără mîncare. La un moment dat însă, oamenii ajung pur și simplu să moară de foame. Rezerva de orez, sursa principală de hrană pentru Regimentul 24 și pentru alte unități din cadrul Diviziei a Doua, se afla, în mod evident, în primejdie. S-a hotărît ca aceste provizii să fie foarte scump plătite de către americani, chiar dacă trebuiau sacrificate.

Nguyen Van Tho și camarazii săi se apropiau de perimetrul american cu pași grăbiți, dar atenți. Venise rîndul lui Tho să meargă în fruntea formației, cînd a auzit o tuse aproape imperceptibilă. Și-a ridicat mîna dreaptă în sus, avertizîndu-și camarazii să se oprească, după care toți s-au făcut nevăzuți în umbrele nopții, ascultînd forfota neîntreruptă a junglei. Tho s-a întors și s-a apropiat de comandantul grupei, *Trung-si* Thieu. Tîrîndu-se pe burtă, el traversă poteca fără nici un zgomot. Asta se datora numeroaselor ore de antrenament în care mîndrul său tată îl învățase cum să se strecoare prin împrejmuirile de sîrmă ghimpată fără să se agațe.

— *Rinh,* i-a spus Tho șefului său, indicîndu-i o ambuscadă.

— *Nem da,* șopti Thieu, spunîndu-i prin asta să arunce pietre.

Tho dădu afirmativ din cap, se întoarse și se pierdu în întuneric, transmițînd în șoaptă ordinul către ceilalți membri ai grupei.

Fiecare știa ce avea de făcut.

Tho urma să execute partea cea mai periculoasă a misiunii, întrucît era și cel mai experimentat. Își lăsă în grija camaradului său automatul AK-47, raniță și harnașamentul și se apropie tîrîș de locul de unde se auzise tusea. Trupul îi aluneca de-a lungul cărării atît de jos, încît pînza „pijamalei" sale negre atingea solul.

înainta sprijinit în mușchii puternici ai brațelor și picioarelor, semănînd cu un dragon Komodo.

Douăzeci de minute mai tîrziu, după ce parcursese patru metri și jumătate, a atins cu mîna țeava unei carabine M-2. Se deplasă la poziția următoare, localizîndu-l pe cel care o ocupa într-o scînteiere de lumină reflectată de oțelul armei, provenită de la luna care-și strecurase razele printre fisurile din baldachinul triplu al junglei de deasupra. O oră i-a trebuit lui Tho ca să localizeze pozițiile exacte ale fiecăruia dintre cei șase oameni ai ambuscadei.

A mai descoperit și cele două mine Claymore plasate pe potecă, cam în centrul ambuscadei, o dată cu firele ce duceau la oamenii care urmau să le declanșeze. O clipă s-a gîndit să taie firele, să fure minele și să le folosească împotriva ghinionistei patrule, dar pînă la urmă a preferat să procedeze ca de obicei, întorcînd minele cu fața spre trăgătorii montagnarzi.

După cum li se ordonase, Tho și tovarășii său urmau să se tîrască pînă dincolo de raza de bătaie a armelor și să arunce cu pietre. Ascunși după copaci, ei știau că americanii furioși aveau să detoneze mai întîi minele Claymore, ucigînd astfel cel puțin doi dintre ei, respectiv chiar pe cei care le mînuiau. În acest timp, ei vor observa de unde trag soldații înfricoșați și-i vor secera cu gloanțe bine țintite.

O singură fisură rămăsese în planul atît de bine orchestrat al lui Thieu și Tho, plan care fusese dus la bun sfîrșit de multe ori pînă atunci. Grupa de recunoaștere care privise elicopterele de la distanță n-a observat că soldații erau pușcași Jeh de la Dak Pek, astfel încît ofițerul nord-vietnamez a presupus că era vorba de trupe ale Diviziei a Patra. În timp ce se tîra cu grijă și cu pricepere pe lîngă ambuscadă, Tho n-avea de unde să știe că oamenii pe care-i spiona erau montagnarzi. Aceștia l-au văzut cum le localiza pozițiile și cum a întors minele. Mai mult decît atît, cînd Bayh a vrut să detoneze mina pe care o avea în grijă în fața lui Tho, fratele său mai mare l-a apucat ușor de braț și l-a strîns aproape imperceptibil.

Ca niște umbre, nord-vietnamezii s-au strecurat de-a

lungul potecii negre și noroioase, iar Tho și-a așezat cu grijă oamenii în spatele unor copaci, dincolo de bătaia armelor inamice. El avea să dea semnalul pentru aruncarea pietrelor și tot el avea să tragă primul cartuș. Manevra funcționase bine de fiecare dată.

După ce oamenii își ocupară pozițiile, Tho se ridică încet în picioare, în spatele copacului. Luă o piatră din mîna stîngă și-și ridică mîna dreaptă. Ochi punctul pe care și-l alesese între cele două mine Claymore și aruncă piatra. Aceasta se lovi cu un trosnet de trunchiul unui copac, iar cele două mine explodară, numai că ele fuseseră deja mutate în spatele patrulei NVA.

Trung-si Thieu a fost singurul din întreaga grupă care a mai avut timp să tragă două gloanțe, dar la picioarele sale. În timp ce se izbea cu fața de pămînt, se întreba de ce nu fusese în stare să dea riposta cuvenită stupizilor de imperialiști americani.

Nguyen Van Tho și-a văzut visul cu ochii: a murit ca un erou, asemenea tatălui său, numai că nu și-a vîndut deloc scump pielea. Corpul său sfîrtecat a fost izbit de scoarța copacului, în spatele căruia își închipuia că se afla la adăpost. A mai apucat să audă exploziile minelor, sau poate că a fost numai zgomotul provocat de explozia propriului său creier.

Întreaga grupă avea să devină o patrulă care va da naștere multor semne de întrebare. Ofițerul lor comandant nu va ști dacă au fost făcuți *Chieu Hoied*, respectiv prizonieri, dacă au fost omorîți sau, pur și simplu, au făcut *di di maued* spre cel mai apropiat oraș. Patrula de montagnarzi de la Dak Pek s-a strecurat în tăcere pe cărare, departe de formația de bază, și a organizat o nouă ambuscadă, sperînd să surprindă vreo altă patrulă, trimisă în căutarea celor dispăruți.

La cinci mile depărtare, alți șase luptători Dega din Dak Pek stăteau culcați pe malurile unui torent care curgea către o cascadă, venind dinspre creasta ce străjuia Valea Tu Mrong. Apa limpede cobora cu repeziciune, vărsîndu-se într-un alt torent, care la rîndul lui se vărsa în altul și, în sfîrșit, acesta din urmă se vărsa în Dak Poko, la est de Dak Seang.

Jal era liderul grupei. Stătea rezemat cu bărbia de

patul armei, așteptînd, împreună cu camarazii săi, ca vreo patrulă NVA să coboare în josul torentului gălăgios. Crezînd că distinge o mișcare în amonte, își încordă privirea; bătăile puternice ale inimii anticipau iminența luptei.

Tînărul Tiu era singurul din grupă în privința căruia Jal era îngrijorat, căci se afla în prima sa misiune. Jal mai participase la lupte alături de ceilalți membri ai grupei și știa că se vor comporta curajos, dar Tiu era o cu totul altă poveste. Reflectă asupra problemei. Tiu provenea dintr-un sat învecinat, Dak Peng Sial Peng, iar Jal îl cunoscuse pe tatăl său, un războinic adevărat, ucis într-o misiune la care participase alături de *Trung-uy* Bendell. Tiu era tînăr, împlinise numai treisprezece ani, dar avea o soție, deci era un om responsabil. Așa încît se hotărî să nu-și mai facă griji.

Lui Tiu i se păru că aude ceva în spatele lui Jal, și inima-i bătu mai repede, presimțind apropierea confruntării. Își dorea o luptă, și-o dorea cu ardoare. Tatăl îi murise nu departe de locul acela, luptînd alături de *Trung-uy* Bendell, într-o bătălie cumplită, dar căzuse ca un viteaz, ca un mare viteaz. După bătălie, americanul înalt a venit la mama lui și i-a spus cît de neînfricat fusese bărbatul ei. Aceasta l-a plîns ore în șir, dar era mîndră de el. Tiu avea să lupte ca și cum l-ar fi avut alături pe tatăl său, fiind încredințat că spiritul lui era acolo, lîngă el. Asemenea celui dispărut, Tiu era creștin și știa că acum părintele său se afla lîngă Iisus, căci așa îl învățaseră misionarii. Orice se va întîmpla, familiei sale nu-i va fi rușine cu el. Dacă se va speria după începerea luptei, hotărîse că va ști să-și ascundă frica. Dacă va fi împușcat, nu va urla de durere. Dacă va fi prins, va scuipa în obrazul dușmanului și-i va rîde în față, chiar dacă pentru asta îl vor ucide. Copilul pe care urma să i-l nască în curînd soția avea să-i ducă mai departe numele.

Se auzi din nou un zgomot. Ceva se mișcă spre dreapta și ochii lui Jal se fixară pe silueta unui soldat NVA, aflat chiar în mijlocul apei agitate. Omul își ținea o mînă ridicată, semnalizînd ceva celor ce-l urmau. Făcu

cîțiva pași prudenți, dar apăru un al doilea soldat căruia i se distingea foarte clar steaua roșie de pe cască în lumina lunii.

Tiu simți un nod în gît. Încercă să înghită, dar nu reuși. Nu mai avea salivă. Îi venea să urineze, dar se stăpînea. Îngenunche și pipăi cu mîna în fața lui, căutînd ceva, supraveghind însă din ochi patrula care cobora în josul torentului. După cum se mișcau de repede, n-aveau să treacă nici zece minute pînă cînd ajungeau în raza de acțiune a ambuscadei sale. Găsi o pietricică, pe care o lustrui frecînd-o de mai multe ori cu degetul mare. Apoi o bagă în gură și o învîrti cu limba pînă cînd simți revenindu-i saliva. Nu trebuia să se mai teamă, căci de-acum încolo avea treabă.

Jal își plimbă încet mîna de-a lungul patului carabinei M-2 și trecu pîrghia selectorului pe foc automat. Mai jos de el se afla Plem, care avea o armă automată Browning, și omul știa s-o folosească cum se cuvine. Jal, care urma să dea semnalul de declanșare a ambuscadei, își reaminti toate cîte îl învățaseră americanii. Trebuia ca, în întuneric, să tragă cît mai jos. Primul încărcător trebuia tras pe foc automat, ca să facă cît mai multă zarvă, iar al doilea pe foc semiautomat, urmînd să se concentreze asupra unor ținte alese dinainte. Își domoli respirația și se relaxă.

Un zgomot la stînga. Nord-vietnamezul îngheță în mijlocul torentului. Ceva se mișca în copacii de pe malul celălalt. O umbră undui pe sub ramuri și Jal simți un nod în gît, întrebîndu-se ce primejdie nepreväzută îl pîndea, la numai o azvîrlitură de piatră de el.

Un tigru păși din umbră în lumina lunii și începu să traverseze torentul, exact în direcția lui Jal. Acesta înlemni. Cînd avea numai șapte ani, se afla pe un lan de orez și, împreună cu alți săteni, a văzut îngrozit cum un tigru a ieșit din junglă și a atacat-o pe mama lui, tîrînd-o înapoi ca s-o mănînce.

Inima lui Jal bătu cu putere. Nu se putea mișca. Nord-vietnamezii și-au îndreptat automatele AK-47 asupra tigrului care urcase pe mal și se apropia de Jal. Ei nu puteau vedea nimic, căci patrula de montagnarzi era ascunsă cu grijă în bezna junglei. Vîntul bătea din-

spre tigru înspre Jal, dar curînd marea felină avea să ajungă la el. Iar el nu se putea mișca. Animalul înainta pas cu pas. Aproape că putea să-l atingă cu mîna. Tigrul se opri și scoase un răget înfiorător, lumina lunii făcînd să-i strălucească firele umede ale blănii portocalii, vărgate în negru. Jal îi simțea mirosul. Ambuscada avea să fie compromisă, dar Jal nu putea face nici o mișcare. Tigrul înaintă un pas și Jal își înăbuși cu greu un țipăt. Trebuia să facă ceva, dar era paralizat de frică.

O siluetă se aruncă la pămînt alături de el și un braț se mișcă fulgerător înainte. Lovit în bot, tigrul se întoarse cu un răget și, parcă surprins de lovitura neașteptată, păși din nou în apa torentului, îndreptîndu-se către patrula NVA. Nimeni nu schiță nici o mișcare.

Tigrul urcă pe malul celălalt, fără să-l vadă pe nord-vietnamezul înlemnit de groază. Începu să urce în susul torentului și curînd nu se mai văzu.

Mai puțin atenți acum la eventualele ambuscade, cei din patrula NVA începură să coboare grăbiți în josul apei, aruncînd din cînd în cînd priviri neliniștite peste umăr, ca să se asigure că tigrul nu-i urmărea.

Jal întoarse capul și dădu peste fața zîmbitoare a tînărului Tiu, culcat lîngă el. Se întinse și-i strînse mîna, apoi își zîmbiră în întuneric.

Cînd au ajuns în bătaia armelor, Jal se mai relaxase. Toți nord-vietnamezii au fost doborîți dintr-o lovitură, cu excepția unuia. În momentul declanșării ambuscadei, acesta s-a aruncat în jos și a început să înoate în aval, pe sub apa adîncă a torentului. Tiu n-a mai stat pe gînduri. Cu cuțitul între dinți, a coborît malul, a plonjat în apă și a pornit în urmărirea fugarului. Camarazii săi nu l-au văzut, căci erau atenți la nord-vietnamezul care stătea în fața lor, cu sîngele șiroind din rana de la umăr. Acesta se apropia de mal, cu mîna teafără ridicată.

— *Chieu Hoi*, amerecan! *Chieu Hoi!* Zău! țipa el înfricoșat, spunîndu-le că voia să treacă de partea Saigonului.

Jal și ceilalți membri ai patrulei se ridicară și veniră spre mal cu armele îndreptate asupra individului. Cînd

își dădu seama că erau montagnarzi, ochii i se făcură cît cepele de groază.

— *Moi!* mai apucă el să spună, acesta fiind echivalentul vietnamez pentru „negrotei".

Montagnarzii au rînjit și au deschis focul pe „automat". Trupul însîngerat al nord-vietnamezului se prăbuși pe spate, în apa iute a torentului.

Un urlet în aval îi făcu pe toți să întoarcă capetele spre stînga. Acolo îl văzură pe celălalt soldat NVA, ridicat pe vîrfurile picioarelor, cu privirea îndreptată spre cer, într-un urlet de groază. Își ținea mîinile încleștate pe un obiect înfipt în stomac. Tiu ieși din apă și răsuci cu mîna dreaptă mînerul pumnalului său uriaș, înfipt pînă-n plăsele în pîntecele soldatului inamic. Tiu îl apucă de revere, îl trase mai aproape și rînji în fața îngrozită a nefericitului. Nord-vietnamezul își dădu duhul, prăbușindu-se în apa rece și limpede.

În noaptea aceea mai fuseseră organizate alte două ambuscade și luptătorii Jeh s-au întors la unitatea de bază a doua zi dimineața, obosiți, dar excitați de luptele din timpul nopții.

Soldații nord-vietnamezi decedați nu puteau fi cuprinși în rapoartele oficiale ale americanilor, întrucît nici un american nu văzuse cu ochii lui cadavrele și nici nu fusese martor cînd au fost uciși. Oare cîte alte asemenea misiuni au dus la bun sfîrșit montagnarzii antrenați și conduși de americanii din Forțele Speciale ale căror rezultate n-au putut fi raportate? De bună seamă, nenumărate.

Joe Howard și Commo Willy s-au trezit o dată cu primele raze de soare în căldura răspîndită de focul aprins lîngă hamacele lor. Doi montagnarzi aduseseră apă în gamele și o puseseră la fiert. Joe își pregăti o cafea fierbinte, în timp ce Commo Willy optă pentru cacao. Și-au pregătit micul dejun din rațiile LRP, în vreme ce Tieh îi traducea lui Joe raportul șefului patrulei. Pe cînd mîncau, Commo Willy începu să povestească o întîmplare din timpul ultimei sale călătorii la Kontum.

— Mă lungisem pe un pat de campanie din baraca EM. Știi care? — Aia de lîngă complexul B-24, preciză Don.

— Mda, știu, spuse Joe, aprinzîndu-și o țigară și vărsînd încă un pliculeț de Ness în apă.

— În patul de lîngă mine, un sergent de la Divizia a Patra își curăța arma M-16, iar eu mă hotărîsem să trag un pui de somn, continuă Commo Willy. Și, deodată, bum! Curva de armă s-a descărcat și glonțul a zdrobit rama patului, la un inci deasupra capului meu.

— Și nu i-ai tras pe cocoașă cretinului? întrebă Joe.

— Nu, da' el așa a crezut că voi face, continuă sergentul blond. Să-i fi văzut fața! Mi-am pus bereta pe cap, mi-am luat pușcociul și ranița și m-am dus în capătul celălalt al barăcii, unde m-am întins pe un alt pat și am adormit.

Joe începu să rîdă:

— Al dracului ce ești, Commo Willy! Va să zică, ai tras un pui de somn?

— Cel puțin, ăla așa a crezut. Era gata-gata să se scape pe el, spuse Don și amîndoi izbucniră în rîs.

Joe începu să soarbă din cafea, dar se opri cu ceașca la buze.

— Numai atunci cînd baioneta plutește în gamelă, cafeaua e bună de băut.

Tocmai își savura fiertura neagră, cînd o pușcă pocni din jungla învecinată și cana zbură cît colo din mîna sergentului. Toți cei aflați în apropierea focului se aruncară la pămînt, căutîndu-și armele.

Joe își înhăță automatul M-16 și trase, în timp ce urla:

— Mi-ați distrus gamela, nenorociților!

— Lasă-mi mie partea dreaptă, strigă Commo Willy peste răpăitul armelor.

Joe îi dădu semnalul de „okay" și începu să se tîrască spre stînga, în timp ce asupra trupei sale se prăvălea o înspăimîntătoare grindină de foc. Commo Willy se mișcă spre dreapta și începu să-i așeze pe montagnarzi în poziție de luptă în spatele copacilor și al movilelor. Zgomotele schimbului de focuri erau asurzitoare și se părea că nord-vietnamezii se aflau pretutindeni, revărsînd o ploaie de foc asupra pușcașilor de la Dak Pek.

Commo Willy reuși să ajungă la stația radio și chemă un FAC din Dak To. Primi rapid răspuns de la avionul care pornise deja către o altă patrulă aflată spre sud-vest de Dak Seang.

Aparatul O-1 a ajuns acolo în zece minute. Tirul NVA mai slăbise puțin în intensitate.

— „Boston Pencil Alpha, aici Bird Dog One-Four, recepție", se auzi o voce prin stația Prick-25.

— „One-Four Alpha, răspunse Commo Willy. Mă bucur să te am aici. Sîntem atacați de o mulțime de arme de calibru mic dinspre sud și vest. Recepție".

— „Da, cred că i-am văzut. Voi sînteți răspîndiți pe ambele părți ale potecii? Recepție".

— „Exact, spuse Commo Willy. Focul se întețește. Ai pe cineva pe aproape? Recepție".

— „Rămîi puțin pe recepție", replică pilotul.

— „Rămîn", îl asigură Commo Willy.

Cîteva secunde mai tîrziu, vocea se auzi din nou:

— „Okay, Alpha, îți trimit două avioane Spad și niște piloți VN,[1] recepție".

— „Sper că se descurcă mai bine în aer decît pifanii infanteriști, recepție".

Pilotul FAC-ului rîse.

— „O să te convingi. Trimite-mi un semnal, recepție".

Commo Willy se uită la Joe, aflat pe partea cealaltă a potecii, în spatele unui pîlc de copaci. Îi transmise semnalul convenit pentru grenade și Joe lansă o fumigenă galbenă. Colacii de fum se ridicară și-și făcură loc prin acoperișul junglei. Zăboviră o vreme printre frunze și, în cele din urmă, răzbiră în lumina strălucitoare. Zumzetul avionului FAC se auzea chiar deasupra capetelor lor.

— „Văd galben, recepție".

— „Afirmativ, recepție".

— „Big Rog, am să arunc un semn de recunoaștere peste indivizii ăștia răi și-am să stau cu ochii pe pi-

---

[1] VN — Victor November (în limbajul telegrafiștilor) — inițialele sintagmei „Very New" (Foarte Noi) *(n.t.)*.

loții VN, să văd cum își fac treaba. S-au antrenat în State, știai? Recepție".

— „Okay, vedem noi, terminat".

Aparatul O-1 se înălță, efectuă un viraj strîns și plonjă spre pozițiile inamice. Se auzi un sunet strident o dată cu lansarea rachetei de sub pîntecele avionului și un proiectil „Willy Peter"[1] căzu chiar în mijlocul liniilor nord-vietnameze. O dîră imensă de fum alb se ridică la cer, iar Commo Willy auzi țipetele unui soldat NVA ars, se pare, de substanța fierbinte și gelatinoasă.

Din înălțimea norilor își făcu apariția un bătrîn avion Spad, din timpul celui de-al doilea război mondial, propulsat cu elice. Scuipînd din tunurile sale rafale furioase de gloanțe de 20 mm, părea că se va prăbuși exact peste unitatea NVA, dar, în ultima clipă, pilotul îl redresă și Commo Willy văzu cum două canistre de napalm se desprinseră de sub aripile lui. Flăcările se ridicară într-o dîră prelungă, însoțite de alte țipete din rîndurile nord-vietnamezilor.

Commo Willy îi aruncă o privire lui Joe Howard și-l văzu pe sergentul cowboy zîmbind satisfăcut. Tirul NVA se oprise complet.

Joe îi făcu cu ochiul lui Don Williams.

Un al doilea Spad coborî în picaj și începu să tragă cu furie. Și acesta lansă două canistre de napalm, ale căror flăcări pîrjoliră latura vestică a unității NVA. De îndată ce se înălță, primul aparat îi luă locul și aruncă cîteva canistre cu CBU[1]. O ploaie de sute de mici bombe minuscule căzu asupra pozițiilor nord-vietnameze, explodînd într-o rafală sacadată.

Joe Howard își pregătise o linie de pușcași în spatele copacilor, gata să declanșeze asaltul, după ce atacul aerian a luat sfîrșit. El a trimis un detașament de luptători dintre cei mai experimentați în josul dealului, ca să acționeze ca o forță de blocaj în cazul în care NVA ar fi traversat ripa, încercînd să se retragă pe cărarea principală care ducea de la est la vest. După ce Commo Willy

[1] Willy Peter — White Phosphorous — alb fosforos *(n.t.)*.
[1] CBU — Cluster-Bomb Unit (aprox.) — bombă-ciorchine *(n.t.)*.

i-a semnalat că avioanele Spad și-au încheiat acțiunea, Joe și-a trimis pușcașii să atace pozițiile NVA, dar aceștia n-au întîmpinat nici un fel de rezistență.

Trupele NVA se retrăseseră rapid și în totalitate. Pe pămînt rămăseseră doar bălțoace de sînge, resturi de uniforme și arme.

Scăpați de pericol, membrii patrulei au continuat să pregătească sacii de orez pentru a fi încărcați în elicopterele ce aveau să sosească. Aparatele Huey au venit în două rînduri să încarce sacii, dar neputîndu-i lua pe toți, a fost nevoie de un elicopter Chinook, de la Dak To.

Commo Willy, împreună cu plutonul de yarzi, mărise suprafața terenului de aterizare, tăiat în formă de potcoavă. Aparatul Chinook coborî pe terenul de aterizare, care, fiind înțesat cu cioturi de bambus ascuțite, arăta ca o uriașă barbă nebărbierită.

Commo Willy și cîțiva Jehi au urcat prin trapa de acces de la coadă și au început să încarce sacii în măruntaiele de oțel ale giganticei aeronave.

Tacatacatacataca! Bumbumbumbum! Clanganglang-ang! Asupra trapei deschise se trăgea cu arme automate. Cîteva gloanțe pătrunseră în blindaj. Paletele începură să se învîrtească și uriașul elicopter se pregăti să decoleze.

Din carlingă, șeful echipajului îi transmise lui Commo Willy:

— Sîntem atacați! Arme de calibru mic!

Montagnardul care se afla în elicopter lîngă trapă și-i întindea lui Commo Willy sacii de orez primiți de jos îi văzu pe camarazii săi cum alergau să se ascundă în junglă. Acum alerga și el, la numai cîțiva pași în urma celorlalți.

Elicopterul începuse să se înalțe, cînd Commo Willy își înșfăcă arma M-16 și se aruncă din alergare pe ușa din spatele aparatului. Lovi pămîntul cu pieptul, și un ciot ascuțit de bambus îi sfîșie pielea de pe partea stîngă a toracelui. Căderea din elicopterul care se înălța aproape că-l îngropase în pămînt, în timp ce gloanțele clănțăneau pe deasupra, venind din două direcții.

Își ridică capul, încercînd să vadă ceva prin norul

de praf făcut de rotorul elicopterului. Sute de lumini, fulgerări ale armelor care trăgeau, erau înșirate la marginea potcoavei gigantice. O trupă de nord-vietnamezi se postase printre copacii de la sudul terenului de aterizare și trăgeau acum în ei. Commo Willy se simți ca o furnică pe o minge de golf.

Zumzetul elicopterului care se retrăgea era acum acoperit de zgomotele asurzitoare ale luptei. În jurul lui Commo Willy zburau bulgări de pămînt și așchii de bambus, ridicate de gloanțele trase asupra lui. Niciodată în viață nu se simțise atît de expus și neajutorat. La rîndul lor, montagnarzii declanșaseră un tir impresionant ca volum și, cu toate că erau niște luptători feroce, nu toți puteau candida pentru echipa olimpică de țintași a Asiei.

Se tîrî spre marginea nordică a potcoavei, dar mai multe gloanțe mușcară pămîntul în fața lui în timp ce încerca să treacă peste o ridicătură de pămînt. Commo Willy se lipi de sol și își dădu seama că era țintuit locului. Montagnarzii începuseră să strige, poate pentru a-l încuraja, sau poate înnebuniseră cu toții.

Sergentul Willy era iritat. Asemenea majorității militarilor SF de carieră, îi displăcea profund să se tragă asupra lui. Își scoase cuțitul din teacă, de pe umărul stîng. Tăie banda adezivă care-i ținea grenada fumigenă roșie de cureaua petrecută peste umărul drept și trase cuiul de siguranță, aruncînd grenada în direcția soldaților inamici. Montagnarzii începură să urle, mărind tirul și-așa crescut. Rana din coaste îi sîngera și îl ardea de durere, dar Willy văzu că în jurul său zburau mai puțini bulgări și mai puține așchii, pe măsură ce fumul roșu și dens masca terenul de aterizare de privirea nord-vietnamezilor.

— Futu-vă neamu-n cur de comuniști împuțiți! zbieră el, în timp ce aruncă o grenadă explozivă spre poziția NVA, alergînd apoi spre marginea terenului de aterizare.

Ajunse la liziera junglei în uralele montagnarzilor, plonjînd peste un buștean și rostogolindu-se peste cutiile de tablă răspîndite în iarbă. În spatele său, printre numeroasele rafale ale armelor de foc, se auzi zgomo-

tul unui avion. Se ridică repede în picioare și scrută cerul de deasupra poziției NVA.

Tocmai atunci, un avion O-1 cobora în picaj, lansînd un „Willy Peter" asupra poziției nord-vietnamezilor. Commo Willy cercetă cu privirea împrejurimile și, la capătul celălalt al terenului de aterizare, îl văzu pe Joe Howard comunicînd prin intermediul stației Prick-25. Un nor de fum verde se învolbură în spatele său și Joe îi făcu lui Willy un semn cu mîna.

După un minut, un F-4 coborî urlînd din ceruri și cînd se afla puțin deasupra copacilor își schimbă în ultima clipă direcția de zbor. În mijlocul liniilor inamice izbucniră flăcările iadului, o dată cu explozia unei bombe cu napalm. Țintirea fusese atît de precisă, încît peste răpăitul mitralierelor se auziră țipete de agonie. Nici n-apucară bine să explodeze canistrele cu napalm, că imediat își făcu apariția un al doilea avion și două bombe de 500 de livre împrăștiară fragmente din cadavrele nord-vietnamezilor în toate direcțiile. Avionul FAC a dirijat apoi cele două reactoare, care și-au consumat toată muniția trăgînd în inamicul ce se retrăgea rapid spre sud.

Joe s-a apropiat de Commo Willy, după ce mai întîi a trimis o patrulă să facă o evaluare a distrugerilor provocate de bombardament. Cei doi și-au strîns mîinile și au plecat în grabă, însoțiți de ceilalți yarzi, la perimetrul principal.

Au decis că trecătoarea unde fusese amplasat perimetrul era prea periculoasă pentru a fi apărată, așa că s-au mutat ceva mai sus, avînd acum și vedere spre nord, peste culmea dealului. Acolo au organizat o puternică poziție defensivă, pregătindu-se pentru un atac-surpriză pe timp de noapte, dar acesta n-a avut loc. Se pare că NVA suferise îndeajuns de multe pierderi, mulțumită US Air Force.

În dimineața următoare, una dintre patrulele trimise mai devreme îi chemă pe cei doi subofițeri să coboare cît mai repede în rîpă. Și-au luat armele și, însoțiți de zece yarzi, au coborît dealul. Primele cinci vase de lut, pline-ochi cu orez, dispăruseră.

— Tare mult trebuie să le mai fi crăpat buza după acest orez de-au riscat în halul ăsta, constată Joe.

— Mda, făcu Commo Willy. Nu știu care-i părerea ta, dar eu m-am săturat pînă peste cap de rahatul ăsta.

— Amin, replică Joe. Hai să încheiem socotelile.

— Ce mierla mă-sii! conchise Don.

Cinci ore mai tîrziu, patrula de evaluare a efectelor bombardamentului îi raporta lui Joe:

— FAC-ul i-a dirijat la fix pe băieții cu napalmul. N-a mai rămas nici o frunză nearsă pe-aici. A ars și tot rahatu' ăla de orez. Totul e distrus, își încheie Willy raportul.

— Excelent, replică Joe. Hai să plecăm acasă. Avem ceva de mers pînă la Dak Pek.

Capitolul VII

PRĂBUȘIREA

Spionii comuniștilor de la Dak Pek și-au transmis luni de-a rîndul — în unele cazuri, chiar ani în șir — informațiile și rapoartele. Încet, încet, toate semnele au început să se lămurească.

Era în luna februarie a anului 1970, la aproape un an după ce fusesem evacuat din motive medicale. Sergentul Weeks, subofițer responsabil cu armamentul greu la data sosirii mele acolo, fusese avansat la gradul de plutonier și a revenit în țară ca subofițer responsabil cu tehnica de luptă. Joe Howard căzuse la datorie. Eu fusesem avansat la gradul de căpitan, la Fort Bragg.

Unul dintre primele semne ale apropierii sfîrșitului l-a dat Hazel. După ce lucrase la Dak Pek timp de șase ani, în cele din urmă, a plecat brusc și fără vreun motiv aparent.

SOG, adică Grupul de Studii și Observații, își schimbase denumirea în Comandă și Control și se divizase în CCN, pentru nord, CCS, pentru sud, și CCC pentru zona centrală. Era o unitate „top secret" și devenise ținta serviciilor secrete de la Hanoi, care se folosea de unii dintre cei mai destoinici culegători de informații.

Hazel nu și-a redeschis bordelul din Kontum, zonă în care ar fi atras o clientelă numeroasă și unde, ca om de afaceri, ar fi avut toate motivele s-o facă. Nu, Hazel

și-a redeschis bordelul la o sută de metri de intrarea în Cartierul General al CCC.

Cu puțină vreme în urmă, Mr. Bon, șeful plutonului de securitate, a plecat într-o misiune prin împrejurimi. Unitatea de la Dak Pek a mers de-a lungul crestei abrupte, la doi pași de locul în care vietcongii locali ar fi trebuit să mi se predea cu aproape un an în urmă. Numai că oamenii lui Bon n-aveau de unde să știe că tocmai atunci o patrulă NVA se deplasa din întîmplare pe aceeași creastă, la cîțiva metri mai sus de ei. Unul dintre cercetașii NVA l-a văzut pe Bon, a ridicat un lansator de rachete B-40 și a tras. Racheta a izbit copacul din apropierea lui Bon și a explodat, dar o schijă i-a pătruns în partea de sus a coapsei și i-a zdrobit artera femurală. Era un lucru foarte neobișnuit ca Bon să iasă din tabără pentru o astfel de misiune, dar, probabil de dragul aparențelor, o dată pe an sau la doi ani mai participa la cîte o patrulă de acest gen. Ca o ironie, cu cîteva zile înainte de presupusa cucerire a taberei, el avea să-și piardă viața pe o creastă din vecinătate.

Commo Willy se născuse în Virginia și tot acolo își petrecuse copilăria. După terminarea școlii, s-a mutat împreună cu mama lui în Florida. În 1970, sergentul de stat-major Williams se afla deja în Vietnam de peste trei ani, în timp ce mulți dintre colegii săi de clasă rămași în „lumea civilizată" tocmai absolviseră colegiul și se pregăteau fiecare să-și înceapă cariera. A activat mai întîi în cadrul Primei Divizii de Blindate ușoare, după care s-a transferat în Grupa a Cincea a Forțelor Speciale.

Pentru el avea o semnificație deosebită faptul că activa într-o echipă A din cadrul SF și că-și petrecuse trei ani la rînd aici, în colțul ăsta uitat de lume. Commo Willy avea un țel personal, mai important decît orice altceva. Tatăl său fusese ucis în timpul celui de-al doilea război mondial, iar unchii și verii săi își pierduseră, de asemenea, viața în timpul aceluiași război sau în cel din Coreea. Bunicul și frații bunicului pieriseră și ei uciși în luptă. De fapt, singurul bărbat din familia lui Commo Willy care nu murise într-un război fusese străbunicul lui, antreprenor de pompe funebre. Așa încît, Commo Willy trebuia să ducă la bun sfîrșit o misiune personală,

și anume să dovedească mamei, bunicii, mătușilor și verișoarelor sale că asupra bărbaților din familie nu plana nici un blestem. El va trece prin cel mai îngrozitor iad din Vietnam și va scăpa viu și nevătămat.

În orice caz, Armata nord-vietnameză avea cu totul alte planuri în privința sergentului de stat-major Donald B. „Commo Willy" Williams și a celorlalți americani din tabăra A de la Dak Pek — ODA-242.

Atacul a izbucnit la miezul nopții, exploziv și pe neașteptate. Țintele fuseseră de mult identificate și planificate. Fiecare genist NVA a acționat asupra unei ținte anume repartizate.

Era cam pe la oră două dimineața cînd geniștii Armatei nord-vietnameze au primit semnalul să traverseze rîul Dak Poko și să se infiltreze în tabără. Ky purta în raniță trei încărcături explozive și o schiță detaliată a țintelor pe care trebuia să le lovească. Cu un nod în gît, dar impulsionat de faptul că, în felul acesta, servea cauza atotputernicului Ho Și Min și a revoluției, el se strecură în tabăra inamicului. Un grup de oameni îi întîmpină pe Ky și pe ceilalți nord-vietnamezi la poarta principală a taberei. I s-a spus că o parte dintre ei erau membri ai echipei LLDB din tabără, și a presupus că ei tăiaseră beregățile santinelelor care zăceau pe lîngă barieră. Alți agenți Viet-Cong infiltrați în tabără tăiaseră deja firele de detonare ale minelor Claymore amplasate în jurul Dealului American și acum îi zîmbeau lui Ky, care trecea pe lîngă ei în urma unui bărbat ce îndeplinise funcția de casier la Dak Pek.

Bon fusese un erou printre spioni, iar bărbatul acesta împărtise buncărul cu el. În timpul celor doi ani petrecuți la Dak Pek, identificase numeroase obiective către care îi dirija acum pe geniștii nord-vietnamezi. El cercetă schița lui Ky și-i indică cele trei ținte care-i fuseseră repartizate: buncărul lui Nhual și cele două turnuri radio. Ky se îndreptă către ele și își plasă încărcăturile pe fiecare în parte. Asta era tot ce avea de făcut, pînă cînd încărcăturile aveau să explodeze simultan. Ky își desfăcu automatul AK-47 de la umăr și se îndreptă spre dispensar. Se va urca pe acoperișul clădirii și va pîndi de-

acolo apariția unor ținte ocazionale. Privi în jur miile de camarazi din umbră.

Soldații NVA infiltrați s-au strecurat pe tăcute prin brețele făcute în împrejmuirea de sîrmă ghimpată și în porți. S-au îndreptat către țintele dinainte repartizate și și-au amplasat încărcăturile explozive. În afară de bazele turnurilor înalte de comunicații ale lui Commo Willy și de buncărul lui Nhual, ei au așezat încărcăturile la fiecare ușă de buncăr american, lîngă mortierele de 4.2 inci și mitralierele de calibru 0,50, lîngă TOC-ul american, sala de transmisiuni, buncărul medical pentru urgențe, depozitul de muniții, mortierele de 105 mm, adăpostul echipei LLDB, adăpostul americanilor, buncărul translatorilor și pe lîngă multe alte ținte importante.

Majoritatea membrilor echipei americane au fost uciși în somn, fie din cauza suflului exploziilor, fie îngropați în buncărele prăbușite peste ei. Gemetele de durere și panică se ridicau din întunericul și din norii de praf de pe tot cuprinsul taberei. Nhual, împreună cu soția și cei doi copii au fost uciși pe loc. Tot așa au murit și Suet, cu soția și cele două fiice, Tieh, Mr. Oh și întreaga sa familie.

Casierul de la Dak Pek, cel care locuise în același buncăr cu Bon și cu soția acestuia, pîndea, împreună cu operatorul radio LLDB, în apropierea adăpostului american, cu armele M-16 pregătite, sperînd să surprindă vreun supraviețuitor.

Tuan, singurul interpret care scăpase cu viață, se tîrî afară din groapa ce fusese cîndva buncărul lui și privi măcelul din jur, auzind de peste tot gemetele și țipetele muribunzilor. Îi zări pe cei doi trădători vietnamezi și o ură adîncă îl cuprinse. Un soldat NVA tocmai trecea pe lîngă el în întuneric, cînd Tuan întinse brațul și-i puse piedică. Într-o milisecundă se afla peste el, cuțitul său de montagnard fulgerînd în lumina lunii. Lama îi străpunse nefericitului mărul lui Adam. Tuan îi smulse automatul AK, verifică încărcătorul și fixă pîrghia selectorului pe foc automat.

Se ridică în picioare și păși încet înainte, desculț și cu pieptul gol, nemaipăsîndu-i dacă avea să trăiască sau nu. Cei doi spioni se holbară la el cum se apropia, pînă

cînd îi văzură pe față rînjetul satanic de ură. Tuan apăsă pe trăgaciul automatului și-i trimise cît ai clipi în iad.

Unul dintre turnurile radio ale lui Commo Willy înalte de șaptezeci și două de picioare se prăbușise peste buncărul distrus al comandantului echipei, iar celălalt peste acoperișul adăpostului. Sistemul de tunele care împînzea Dealul American fusese distrus în întregime, împreună cu toate buncărele membrilor echipei, transformînd suprafața acestuia într-un peisaj similar cu epicentrul unui enorm cutremur pe pămînt. TOC-ul și buncărul de comunicații se prăbușiseră parțial și luaseră foc. Praful și fumul pluteau peste întreaga tabără și pretutindeni zăceau deja mii de cadavre.

Commo Willy auzi pași agitîndu-se în jurul buncărului său, parțial distrus, și trase concluzia că afară, la suprafață, îl aștepta moartea.

Plutonierul Weeks își fixă centura pentru muniție și încercă să găsească o modalitate de a se strecura afară din buncăr. Praful îi pătrunsese în plămîni și nu mai putea respira decît cu intermitență. Bîjbîi prin întuneric, încercînd să localizeze vreo spărtură prin care să pătrundă ceva aer proaspăt. Weeks trebuia să iasă afară negreșit — doar era subofițerul cu gradul cel mai mare din echipa de la Dak Pek.

Așa cum obișnuia să spună Louis L'Amour, marele autor de povestiri western, plutonierul Weeks umblase „peste munți și văi". Fiind un subofițer SF profesionist, încă din primele minute ale atacului și-a dat seama de cele întîmplate. Mintea lui calculase deja ce era de făcut, fără măcar să fi văzut proporțiile dezastrului. Recunoscuse după zgomote focurile trase cu AK-47, bubuiturile încărcăturilor explozive, ca și focurile trase din afara și dinăuntrul taberei, înțelegînd cine avea să cîștige confruntarea.

Plutonierul Weeks era specialist atît în armele ușoare cît și în armamentul greu. El putea, chiar dacă era legat la ochi, să desfacă și să asambleze la loc orice armă de foc din lume. Putea trage cu mortierele de 60 și 81 mm și chiar cu cele de 4,2 inci, fără cătare, și o făcea mai repede și mai precis decît majoritatea trăgătorilor specializați care foloseau cătarea.

Dar acum nu mai era specialistul în armament: era subofițerul-comandant al echipei. Ofițerul-comandant se afla la comanda trupei, dar subofițerul-comandant punea comenzile în practică. În plus, acum nu mai rămăseseră nici un comandant și nici un locotenent, iar plutonierul Weeks trebuia să afle cine îi atacase, ce forțe avea de înfruntat și cum să respingă atacul. Dădu de niște saci de nisip și începu să se cațere pe ei. Va ieși afară sau va muri încercînd s-o facă, iar dacă se va întîmpla așa, va trage după el cît mai mulți comuniști. Se agăță mînios de sacii de nisip și de bucățile de beton.

Commo Willy auzea mii de pași și rafalele automatelor deasupra buncărului său, dar și lui îi treceau prin minte aceleași lucruri ca și plutonierului Weeks. Brusc, își aminti de o lădiță cu grenade de mînă pe care și-o pusese de-o parte pentru situații neprevăzute și pe care o așezase alături de stația sa radio cu bandă laterală unică, acum distrusă. Totodată, mai trebuia să găsească și o stație care să funcționeze. Un fum negru și dens se prelingea dinspre TOC și sala de transmisiuni. Tîrîndu-se pe burtă, reuși să ajungă, în cele din urmă, în tunelul subteran care dădea în sala de transmisiuni și pipăi cu mîinile în jur pînă cînd dădu peste lădița cu grenade. Le înșfăcă de parcă ar fi fost un colac de salvare, iar el era pe punctul să se înece. Commo Willy se tîrî înapoi spre buncărul său. Dincolo de el, văzu buncărul pentru urgențe medicale prăbușit și înțelese că sanitarul echipei, sergentul Jim Erickson, se afla înăuntru, probabil zdrobit.

Auzi cîțiva soldați nord-vietnamezi rîzînd și trăgînd cu arma din capul scărilor buncărului și începu să-și vîre grenadele în buzunarul pantalonilor de uniformă. Își luă automatul M-16 și harnașamentul pentru muniții, iar pistolul 0,38 și-l vîrî în betelia pantalonilor, la spate. Privi în sus spre scările pe jumătate distruse ce duceau în întunericul nopții, acolo unde încă îi mai auzea rîzînd pe soldații NVA.

Commo Willy se gîndi la mama lui din Florida și la presupusul blestem ce domnea asupra familiei sale. Trase cuiul unui grenade și o ținu în mînă.

— Futu-i mama mă-sii! spuse el printre dinți și aruncă grenada în noapte.

Aplecîndu-se la adăpostul peretelui, bagă un cartuș pe țeavă, așteptă ca grenada să explodeze și năvăli pe scări în mijlocul inamicilor. Deschise focul pe automat și împrăștie gloanțe în toate direcțiile. Soldații NVA picau secerați de ploaia de foc. Alergă înapoi în buncăr, înhăță lădița cu grenade și o tîrî pe scări în sus. Își lăsă jos arma M-16 și începu să arunce cu grenade în soldații nord-vietnamezi care viermuiau pretutindeni.

Exact în momentul în care Commo Willy își părăsea buncărul, un genist NVA se hotărîse să arunce încă o încărcătură explozivă în TOC, pentru a-l demola definitiv. Trase cuiul siguranței de detonare și aruncă săculețul cu explozibil în buncăr, înghețînd totodată la auzul unei voci:

— Stînga-mprejur, găoază comunistă, spuse calm plutonierul Tom Weeks.

Genistul se întoarse și făcu ochii cît farfuriile, în timp ce arma subofițerului american slobozi un cartuș în pieptul său. Nord-vietnamezul căzu înapoi pe trepte, aterizînd pe săculețul cu explozibil. Încărcătura a explodat și, o dată cu ea, s-a dus și genistul.

Plutonierul Weeks l-a zărit apoi pe Commo Willy aruncînd de zor grenade, și cei doi se salutară cu mîna.

Weeks îi strigă:

— Găsește repede o stație... elicoptere, întăriri, tot ce-ți trece prin minte! îi strigă Weeks.

Commo Willy gesticulă, încuviință din cap și aruncă o grenadă înspre niște soldați NVA aflați pe cărare, ceva mai jos de latrină. Brațul i se agăță însă de un obstacol răsărit dintre sacii de nisip și grenada căzu în fața lui. Părăsi la iuțeală buncărul mortierei, parțial distrus, și lada de grenade, plonjînd în direcție opusă. Din fericire, grenada a explodat în exteriorul buncărului, protejat de sacii cu nisip.

Williams își luă arma și alte două grenade și începu să caute o stație radio. Toți camarazii din echipă glumeau pe seama faptului că Willy n-avea somn. El se afla tot timpul lîngă stația radio, iar cînd nu era acolo, precis punea la punct vreun sistem suplimentar de comunicații. Folosise cablul de transmisiuni pe care-l îngropase în sistemul de tunele de pe Dealul American ca să construiască niște antene radio pentru cazuri de urgență. Tot el

săpase cu mîinile un buncăr pentru situații critice, sub TOC, ca să adăpostească acolo generatorul de 5 kW. Commo Willy avusese atîta minte încît să construiască acel buncăr și să amplaseze acolo generatorul fără să lase pe nimeni, în afară de americani, să afle despre acest proiect. Împreună cu generatorul, el ascunsese o stație subterană AN/PRC-74 și un AN/GRC-109, în vecinătatea TOC-ului. Găsi generatorul și ambele stații în stare de funcționare.

Commo Willy începu să transmită prin telegraf și reuși să-i prindă pe cei din Kontum. Trecu apoi pe radio și-i înștiință că tabăra fusese atacată, cerîndu-le să trimită orice fel de ajutor de care dispuneau, și în special elicoptere sanitare. A primit ordinul să distrugă toate stațiile radio și celelalte echipamente militare de valoare și să plece dracului de acolo.

Grupa a Cincea a Forțelor Speciale avea o unitate compusă din cei mai experimentați luptători din Vietnam, majoritatea yarzi, specializați în operațiuni aeriene, a cărei destinație era să ajungă în zonele „fierbinți" din cadrul taberelor A, B și C, să salveze oamenii și să asigure întăriri. În afară de asta, fiecare din taberele B și C din cele patru zone de operațiuni ale armatei dispuneau și ele de asemenea unități puternice. Acestea erau denumite Mobile Strike Forces , dar toată lumea le spunea Mike Forces. La cîteva minute după primirea apelului de la Don Williams, echipele Mike Forces de la Kontum și Pleiku au început imediat pregătirile pentru a merge să-i salveze pe americani, încercînd să respingă atacul.

Lee, fata care servea la barul adăpostului, devenise între timp bucătăreasă și se măritase cu subofițerul de contrainformații. Amîndoi reușiseră să iasă din propriul buncăr, dar erau izolați de Weeks și Williams.

Subofițerul responsabil cu armamentul ușor era și el izolat de ceilalți, fiind pe deasupra și grav rănit.

Williams începuse să distrugă echipamentul radio și electronic cu grenade-termită, în timp ce plutonierul Weeks îi adună pe cei cîțiva yarzi rămași și organiză un

perimetru defensiv în jurul adăpostului pe jumătate demolat. Întreaga scenă era puternic iluminată de flăcările care se ridicau dinspre adăpostul de bambus al echipei LLDB. *Dai-uy* Hoe fusese grav rănit în cursul primului atac, iar soția și unul din cei doi copii, uciși. Cei mai mulți dintre membrii puternicului pluton de recunoaștere au fost aruncați în aer în timpul somnului.

Weeks se tîrî, alergă și-și croi drum pe tot întinsul Dealului American, verificînd toate buncărele individuale. Constată cu durere că cei mai mulți dintre oameni fuseseră omorîți. El și Commo Willy s-au întîlnit în colțul sud-estic al Dealului American, vizavi de dealul LLVC, și s-au trezit holbîndu-se la țeava obuzierului de 106 mm fără recul, manevrat de o grupă de soldați NVA. Aceștia voiau să folosească obuze *flechette*, care conțineau mii de săgețuțe de oțel împrăștiate de o pușcă gigantică. Au tras în cei doi americani de la o distanță de o sută de pași. Weeks se uita la ei, cu mîinile în șolduri, și rîdea. Îndivizii au tras din nou.

Plutonierul echipei se întoarse către Williams și spuse:

— Cretinii ăștia încearcă să ne doboare cu proiectile *flechette*. N-au nici o șansă să ne atingă!

La unison, cei doi subofițeri SF au rînjit unul către celălalt, după care au deschis focul, secerîndu-i pe nordvietnamezi. Apoi, au plecat în căutarea celorlalți americani.

Împreună cu o mînă de montagnarzi răniți, au alergat din post în post toată noaptea, respingînd atacul miilor de NVA. Cîteodată, aceștia reușeau să facă ușoare breșe, și de cîteva ori au atacat în valuri, dar era clar că americanii și prietenii lor montagnarzii erau vegheați de Dumnezeu în adăposturile lor.

O dată cu venirea zorilor, proporțiile dezastrului deveniră evidente. Tocmai atunci au venit și elicopterele cu Mike Forces de la Kontum și Pleiku, împreună cu batalionul de infanterie al Diviziei a Patra de la Dak To. Toți militarii sosiți au fost angrenați în luptele desfășurate la poalele dealurilor ce împrejmuiau Dak Pek-ul, în timp ce elicopterele aterizau în incinta taberei ca să ridice o parte dintre răniți.

Commo Willy și plutonierul Weeks continuau să verifice perimetrul lor eficient, cînd auziră niște gemete.

Au alergat cu o lanternă în tunelul care ducea în buncărul lui Commo Willy. Gemetele se auzeau însă de dincolo de acesta. Într-o spărtură printre ruinele buncărului medical, au zărit o figură care-i privea. Cu fața plină de pământ și cu ochelarii atîrnîndu-i șui, sanitarul echipei, Jim Erickson, le zîmbea. L-au scos dintre dărîmături.

Cei trei au ajuns din nou la adăpost și s-au așezat ca să-și mai tragă un pic sufletul, cînd, deodată, plutonierul Weeks sări în picioare, cu ochii țintă la ceva de afară.

Își înșfăcă arma, trînti ușa de perete furios și mîrîi:

— Ce pizda mă-sii!

Williams și Erickson au ieșit din adăpost după el și i-au văzut pe cei trei nord-vietnamezi adunați în jurul catargului. Aceștia coborîseră steagurile american și vietnamez și apucaseră să ridice pe jumătate un steag nord-vietnamez.

Weeks și-a ieșit din fire.

Se apropie cu pași apăsați de ei și urlă:

— Jos labele de pe steagul american, comuniști împuțiți!

Cuvintele lui mînioase îi făcură pe soldați să întoarcă capetele către plutonierul furios, care stătea în mijlocul aleii, total expus, cu pieptul înainte. Cei trei soldați NVA au vrut să pună mîna pe automatele lor AK-47, dar Weeks avea alte planuri în ce-i privea.

— Futu-vă neamu-n cur! urlă el și trase un foc automat.

Soldații n-au mai avut nici-o șansă și s-au prăbușit în țărîna de pe terenul de paradă.

Fără să le arunce o privire celor doi subofițeri rămași cu gurile căscate, le strigă peste umăr:

— Dă-i în mă-sa! Haideți!

Urmat de cei doi camarazi și de cîțiva montagnarzi, Weeks se apropie cu pași fermi de catarg și, sub privirile celorlalți, așezați în careu în jurul lui, coborî steagul NVA și-i dădu foc cu o brichetă Zippo. Luă de jos steagul american și-l ridică pe catarg, fără să ia în seamă gloanțele trimise de geniștii nord-vietnamezi, care-i vîjîiau pe la urechi.

După ce-și isprăvi treaba, spuse:

— Okay, s-a terminat. Trebuie să-i omorîm pe ticăloșii ăștia. Am zăbovit destul pe-aici.

Veșnic sentimentalul dar, totuși, durul Tuan avea o lacrimă în colțul ochiului. Conduși de Weeks, și-au croit drum peste mai multe dealuri ocupate, spre capătul sudic al taberei. Au reușit să ajungă pe culmea dealului ocupat de Compania Charlie, poziția cea mai sudică de la Dak Pek.

Weeks realizase că tabăra era nu numai distrusă, dar și cucerită în același timp. Soldații NVA mișunau pretutindeni, pe Dealul American și pe cel Vietnamez. Tabăra devenise o cauză pierdută, așa încît oamenii și-au concentrat focul asupra oricărui soldat NVA care încerca să se apropie de catarg ca să dea jos steagul roșu-alb-albastru ce flutura mîndru peste valurile de fum înnecăcios. Un avion FAC trecu pe deasupra capetelor lor, și Weeks înșfăcă microfonul stației radio aduse de Commo Willy. Ceru niște elicoptere de salvare și își preciză poziția.

Apoi îi spuse pilotului de pe FAC:

— „Bird Dog, aici subunitatea de la sol din Dak Pek, recepție".

— „Da, bătrîne, v-am zărit. Sînteți singurii rămași? Recepție".

După o lungă și apăsătoare pauză, Weeks răspunse:

— „Exact. Recepție".

— „Fir-ar să fie! Băieți, am toate tipurile de «păsări» în așteptare. Am să încerc să trimit pe careva să vă scoată de acolo. Recepție".

— „Nici că se putea mai bine, făcu Weeks. Ce zici, poți să trimiți în zonă un «arc luminos», fără să ne lovești? Recepție".

— „Aici Bird Dog 24. Poate că da, poate că nu. Știi că nu sînt foarte precise chestiile astea. Recepție".

Weeks nu avu nici o ezitare:

— „Nu contează, treaba trebuie făcută, și cît mai repede posibil. Recepție".

Plutonierul Weeks tocmai le ceruse celor de la US Air Force să execute un „bombardament-lințoliu" cu bombardiere B-52, menit să facă întregul Dak Pek una cu pămîntul.

FAC îi răspunse:

— „Am deja pregătite la bază păsările mari, în urma

apelului din noaptea trecută, dar ești sigur că așa trebuie? Recepție".

— „Faceți-o imediat, recepție", replică Weeks fără să șovăie.

Vocea care-i răspunse era încărcată de tristețe:

— „Noroc și Domnul să vă binecuvînteze, fiule! Terminat".

Zece minute mai tîrziu, subofițerii priveau ținîndu-și degetele în urechi, în timp ce o escadrilă de B-52, un „arc luminos", începuse să verse bombele de 500 de livre în jumătatea nordică a taberei, de parcă nu știu care uriaș pogorît din ceruri ar fi împrăștiat semințe de iarbă pe brazdă. Ploaia de bombe se revărsă, distrugînd totul, zgîlțîindu-i pe americani și nimicindu-i pe nord-vietnamezi. Cei de la NVA nu și-au închipuit probabil că cineva va avea curajul să ceară bombardarea cu avioane B-52 a propriei poziții. Scăpaseră însă din vedere faptul că-i călcaseră pe coadă pe membrii Forțelor Speciale ai US Army. Acum trebuiau să joace după cum le cînta flautistul, în acordurile „Uverturii B-52".

Elicopterele au aterizat și i-au scos de acolo pe Weeks, Erickson și Williams. Elicopterul lui Williams abia începuse să se ridice de la sol în clipa în care cîinele său preferat, pe care-l moștenise de la mine, sări pe platforma aparatului. Subofițerul artilerist, sergentul de contrainformații și Lee plecaseră deja cu un alt transport.

Mai tîrziu, unitățile Mike Forces și Divizia a Patra au pășit printre ruinele de la Dak Pek, dar duhoarea miilor de cadavre intrate în putrefacție era atît de persistentă, încît nici eșarfele, nici batistele n-o mai puteau filtra. La cîteva mile depărtare, în Kontum, Commo Willy dăruia unui montagnard pe nume Jolly un cățeluș alb cu negru adus de la Dak Pek.

Cățelul se numea Ambush și fusese un cadou pentru Plar, micuța montagnardă pe care îmi pusesem în gînd s-o adopt, ucisă într-un mod mîrșav din cauza urii și a discriminării, o fetiță dulce, care n-apucase încă să cunoască frica sau ura. Vorbea limba Jeh, dar îi plăceau păpușile, bomboanele și joaca „de-a adulții"; devenise încă o victimă nevinovată a unui război al ignoranței, așa cum sînt de altfel toate războaiele. Un război care încă mai continuă.

Și astfel a sfîrșit cea mai sigură tabără A din Vietnam, locul în care nimeni nu era cu adevărat în siguranță. Acolo unde linia frontului se afla la distanța la care puteai să arunci o grenadă sau să-ți trimiți gloanțele. Acolo unde linia frontului era totodată linia de demarcație dintre încredere și loialitate, pe de o parte, trădare și spionaj, pe de alta. Unde bărbații și femeile făceau ceea ce credeau că trebuie făcut, în timp ce prietenii și vecinii țipau să fie urmați pe calea în care credeau ei. Unde sclavii erau adevărații noștri aliați, iar stăpînii lor niște lude. Unde luptătorii din Forțele Speciale s-au ridicat ca un zid în fața mulțimii de dușmani, consecvenți în curajul și în convingerile lor, și unde Armata nord-vietnameză a fost nevoită să danseze în acordurile funebre ale „Uverturii B-52".

SUPLIMENT

(Epilog)

Commo Willy a destrămat presupusul blestem care plana asupra familiei sale și a avut o lungă și distinsă carieră militară în Forțele Speciale ale US Army. A primit înalte decorații în urma războiului din Vietnam, activînd apoi în Okinawa, Thailanda, Taiwan, Anglia, Germania și în Statele Unite, inclusiv ca instructor în comisiile HALO și SCUBA. Ajunsese plutonier, se afla pe lista de promovare la gradul de plutonier-major, cînd a fost împușcat în coloană și a paralizat în Liban, la 9 ianuarie 1985, exact la cinci zile după ce împlinise douăzeci de ani de serviciu militar. Pensionat pe motive medicale și imobilizat într-un scaun cu rotile, Don Williams duce acum o viață liniștită, împreună cu soția și fiicele sale, în vestul statului Kansas.

Joe Dietrich, de asemenea un veteran care a primit înalte distincții în urma războiului din Vietnam, activează în prezent în calitate de colonel de aviație în cadrul Forțelor Speciale ale US Army, la Baza Air Force de la MacDill, Florida. Ca și mine, are doi băieți care sînt campioni cu centura neagră în luptele Tae Kwon Do.

Un alt veteran decorat în Vietnam, Tom Weeks, retras din Forțele Speciale cu gradul de plutonier-major, trăiește fericit alături de familia sa în Texas, cel puțin după ultimele vești auzite despre el.

Larry Crotsley s-a retras din armată după Vietnam, iar acum este tatăl fericit a două fetițe și conduce o companie de transporturi din New Jersey.

Jim Erickson a urmat o strălucită carieră militară și a fost văzut ultima oară ca sergent-major la Fort Devens, Massachusetts.

Larry Vosen duce o viață de familie armonioasă și este managerul regional al unei rețele de piese de schimb auto în California de Sud. Locuiește în Riverside.

După cîte am auzit, Charlie Telfair s-a retras ca plutonier-major și a ajuns profesor de colegiu, undeva în Sud.

Tuan și montagnarzii supraviețuitori stau și acum ascunși în junglele din Vietnam, Cambodgea și Laos. Unii au fost prinși și executați de către vietnamezi, în timp ce alții au fost înregimentați în echipele de muncă silnică în folosul guvernanților. Cîțiva s-au alăturat forțelor FULRO, ascunzîndu-se în junglă și acționînd în numele cauzei montagnarzilor. Ei fac aceasta prin propriile lor forțe, fără ajutor din partea vreunui guvern din afară. Montagnarzii dispar cu o rată medie de două sute șaptezeci și cinci de oameni pe zi.

Nu se știe unde sînt celelalte personaje menționate în această carte și ce s-a întîmplat cu ele.

DESPRE AUTOR

Don Bendell, fost căpitan în Forțele Speciale ale US Army, absolvent al Școlii de ofițeri de infanterie, precum și al Școlii de Spionaj a US Army de la Fort Holabird, Maryland, a făcut parte din Grupele a Treia, a Cincea, a Șasea și a Șaptea ale Forțelor Speciale. Aceasta incluzînd și perioada 1968—1969 cînd a activat ca locotenent în cadrul echipei A de la Dak Pek, situată la limita nord-vestică a sectorului Corpului de armată II, din regiunea Munților Centrali ai Vietnamului de Sud. Actualmente este consilier principal al președintelui FULRO — mișcarea de rezistență a montagnarzilor; după ce a părăsit armata, a revenit la Fort Bragg în 1974 și 1975 ca instructor civil de karate.

Don locuiește în munții din sudul statului Colorado, împreună cu soția sa Shirley, posesoare a centurii negre la karate, și cu doi dintre cei șase copii ai săi.

El continuă să desfășoare o activitate neobosită în calitate de consilier principal al președintelui montagnarzilor, străduindu-se să-i aline și să-i ajute pe cei oropsiți.

Editor: VALENTIN NICOLAU
Redactor: MARCELA IONESCU
Tehnoredactor: DAN RĂDULESCU
Apărut 1993, București
Coli tipar: 10,5 Format: 16/54×84
Tiparul executat cub c-da nr. 209
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria „Ardealul" Cluj

colecția comando

21

DON BENDELL

Don Bendell, fost ofițer în Forțele Speciale ale armatei americane, a luptat în Vietnam și a fost unul dintre cei care, pe un vîrf de munte însingerat, alături de o mînă de Berete Verzi și de localnici, a ținut piept unei întregi divizii nord-vietnameze. Un episod sîngeros pe care îl descrie cu autoritate absolută, dar și cu sinceritate, în "Uvertura B-52".

OAMENII S-AU ÎNARMAT PÎNĂ ÎN DINȚI ȘI S-AU ÎNDREPTAT SPRE BUNCĂRUL LUI BON. ÎMPREUNĂ CU UN SERGENT DE CURÎND SOSIT, M-AM URCAT PE ACOPERIȘUL BUNCĂRULUI ȘI AM AȘTEPTAT ACOLO; AVEAM PUȘTI CU ȚEAVA DUBLĂ RETEZATĂ, DE CALIBRUL 12, ÎNCĂRCATE CU GLOANȚE "DOUĂ NULE"...

ISBN 973-9144-59-4

PRET 848 + 2 T.L. = 850 LEI